

Mensenrechten
indiv. gevallen (?)
Zaak Magnitsky

10 2 e

BZ-Vertrouwelijk

Onderwerp: FW: Rusland - -n.v.t.- - Corruptie - Gesprek DGPZ met William Browder
Van: 10 2 e

Aan: 10 2 e
Tevens aan: MIN-EZ
Datum: 30-03-2011 16:42:43
Kenmerk: DZO-012/2011
Opsteller: 10 2 e

Afgestemd met: DGPZ
Berichttype: Beleidsbericht
Prioriteit: Routine
Rubricering: BZ-Vertrouwelijk
Categorie: Verslag / Info

ForwardInstructie:

---Forward History 30-03-2011 16:42:21---
Original Message
Sent to: MOS-PA;MOS-EA
From: MOS

---Forward History 30-03-2011 14:26:39---
Original Message
Sent to: MOS;DGPZ;DGES;WAS;LON;OTT;BRE;BLN;WAR;PRA;DMH;BEB

From: DZO

Samenvatting:

Op 28 maart jl. had inkomend DGPZ Van Oosterom een gesprek met Hermitage Capital Management CEO, William Browder, over de dood van Hermitage advocaat Magnitsky in een Moskouise gevangenis in november 2009. Browder hield een pleidooi voor het instellen van een EU visa ban voor betrokken Russische functionarissen.

Bericht:

In het kader van het 'Movies that Matter'- festival was CEO van Hermitage Capital Management, William Browder, in Den Haag voor de vertoning van de documentaire 'Justice for Sergei' (www.justiceforsergei.com). Advocaat Sergei Magnitsky overleed als bekend op 16 november 2009 aan falen van de alvleesklier in een Russische gevangenis na 11 maanden zonder aanklacht in voorlopige hechtenis te hebben gezeten. Magnitsky had als juridisch vertegenwoordiger van de Amerikaanse investeringsmaatschappij Hermitage Capital Management aandacht gevraagd voor een omvangrijke corruptiezaak, waarbij hoge functionarissen van het ministerie van Binnenlandse Zaken betrokken waren. William Browder spant zich wereldwijd in om gerechtigheid te krijgen voor de overledene.

In het gesprek op 28 maart jl. met inkomend DGPZ Van Oosterom schetste Browder de campagne die hij sinds het overlijden van Magnitsky had gevoerd. Browder, die zelf sinds 2005 de toegang tot Rusland wordt ontzegd, zei geen geloof te hebben in verandering van binnenuit

het Russische systeem en daarom zijn lobby op buitenlandse actoren te richten. Het zwaartepunt van zijn activiteiten had het afgelopen jaar op de VS gelegen, waar Senator Benjamin Cardin zich heeft ingespannen voor een 'Justice for Sergei Act'. Deze initiatiefwet, die nog in behandeling is op Capitol Hill, voorziet in een visa ban en het bevriezen van buitenlandse tegoeden voor de 60 Russische functionarissen die –naar het oordeel van Browder- verantwoordelijkheid dragen voor de dood van Magnitsky. Ook in Canada zou een dergelijke wet in de maak zijn. Op 16 december 2010 nam het Europese Parlement een niet-bindende resolutie aan, waarin lidstaten werd opgeroepen om tegoeden te bevriezen en een visa ban in te stellen voor functionarissen betrokken bij de Magnitsky-zaak. Gezien de enorme Russische delegatie die had getracht het EP op andere gedachten te brengen, meent Browder dat dergelijke maatregelen de betrokken Russische autoriteiten daadwerkelijk zullen raken.

Sindsdien zegt Browder onder meer gesproken te hebben met de Britse Premier Cameron (in Davos), de Poolse minister Sikorski en de Tsjechische vice-minister Schneider. Polen en Tsjechië zouden welwillend staan tegenover dergelijke EU maatregelen maar hadden aangegeven wel steun nodig te hebben van een ouder EU-lidstaat. Omdat Browder voor het filmfestival in Den Haag was, richtte hij nu zijn verzoek aan Nederland. Op 7 april bezoekt hij Berlijn en zal daar eveneens gesprekken met parlementsleden en politici voeren. In Nederland had hij onder meer gesproken met VVD-Kamerlid Ten Broeke en CDA-lid Ferrier. Ook had hij contact met PvdA-kamerlid Timmermans. Browder was positief over deze gesprekken en met name Ferrier had aangegeven te zullen bekijken of het pleidooi voor een visa ban en het bevriezen van tegoeden in Nederland opvolging kon krijgen.

In zijn reactie schetste DGPZ de lijnen van het Nederlandse mensenrechtenbeleid ten aanzien van Rusland en gaf aan dat de brede en omvangrijke bilaterale relatie gelegenheid bood om constructief kritisch te kunnen zijn op specifieke gebieden. Hierbij verwees hij onder meer naar de jarenlange juridische samenwerking tussen beide landen (burgerlijk wetboek; MATRA) en de actieve Nederlandse opstelling in EU-kader, zoals in de voorbereiding van de mensenrechtendialoog en de Toppen met Rusland. Ten aanzien van een visa ban gaf DGPZ aan dat die in de regel werd ingesteld naar aanleiding van onafhankelijke internationale onderzoeksrapport (zie Belarus en ODIHR) en gepaard ging met specifieke eisen. Browder meende dat de door Magnitsky zelf opgestelde documenten voor zich spraken en dat de eis duidelijk was: vervolging van diegene die verantwoordelijk worden geacht voor het overlijden van Magnitsky. Browder had juist opgemerkt dat er geen specifiek Nederlands aspect aan de zaak was verbonden en dat nationaal uit te voeren maatregelen sterker zouden zijn naarmate er sprake was van ene kritische massa. Indien in de EU consensus zou ontstaan was het moeilijk denkbaar dat Nederland die in de weg zou staan.

Bij afronding van het gesprek legde Browder nog uit zich te realiseren dat bepaalde Russische autoriteiten hem goed in de gaten hielden, maar hij erop rekende dat zijn hoge publieke profiel en uitgebreide netwerk hen zouden weerhouden van actie.

Commentaar:

Browder, die van succesvol zakenman gedwongen geworden is tot activist, is erop gericht steun te wekken voor zijn pleidooi om de Russische functionarissen, betrokken bij de dood van Magnitsky, buitenlandse reizen en bezittingen te onthouden. Aan het initiatief kleven haken en ogen, die bij eventuele opvolging nader bekeken moeten worden. In EU-verband zal de zaak Magnitsky weer aan de orde worden gesteld tijdens de mensenrechtendialoog met Rusland op 4 mei a.s..

From: MOS-PA
Sent: maandag 11 juli 2011 16:34
To: DGPZ; DZO; DMH; DIE; BPZ; COM; BRE; PET; STR; ICT-DIST-MINJUS
Subject: Rusland - Mensenrechten - De zaak Magnitsky; mensenrechten en rule of law in Rusland in de praktijk

Rubricering: minbuza.nl
X-SBV: 1

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

11 juli 2011

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenverkeer

BZ-Vertrouwelijk

De zaak Magnitsky; mensenrechten en rule of law in Rusland in de praktijk

Van : mos-pa@minbuza.nl
Verzonden op : 11 juli 2011 14:33
Kenmerk : MOS-78/11
Land/regio : Rusland
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Onverholen kritiek van zowel federale onderzoekscommissie als presidentiële adviesraad voor de mensenrechten dat Sergei Magnitsky de noodzakelijke medische zorg is onthouden, maar dat ook verder onderzoek naar zijn zaak (incl. de reden van zijn arrestatie) nodig is. Zaak vormt schoolvoorbeeld van onaantastbaarheid van overheidsambtenaren ten aanzien van burgers als het gaat om mensenrechten, rechtsspraak en rechtszekerheid. Motie van Tweede Kamer om schuldigen met sancties aan te pakken leidt tot felle reactie van Russische overheid, maar krijgt meer steun dan kritiek binnen Russische maatschappij.

Commentaar

10 2 a

10 2 a

Bericht

De conclusies van de onderzoeken van het federaal onderzoekscomité en van de presidentiële mensenrechtenraad over de gang van zaken rond het overlijden van de advocaat Sergei Magnitsky afgelopen week, alsmede de motie van de Tweede Kamer daags ervoor hebben in Rusland de nodige stof doen opwaaien. Mede op basis van gesprekken met leden van de presidentiële adviesraad voor de mensenrechten (die vooral uit criticasters van de overheid bestaat) kan over de zaak Magnitsky en het breder plaatje m.b.t. de ontwikkeling van de rechtsstaat in Rusland het volgende beeld worden geschetst.

Uit het onderzoek van zowel onderzoekscomité als mensenrechtenraad kwam naar voren dat Sergei Magnitsky in november 2009 de noodzakelijke medische zorg was onthouden in de gevangenis en als gevolg daarvan is overleden. Daarvoor waren primair de artsen van de gevangenis verantwoordelijk, die ondanks nadrukkelijke verzoeken en klachten van Magnitsky hem medische verzorging weigerden en die zorg pas toelieten toen het te laat was. Daarbij speelde de hoofdinspecteur/rechercheur in de zaak, 10 2 e een uiterst dubieuze rol, o.a. door verplichte overplaatsing van Magnitsky een week voordat hij geopereerd zou worden en de weigering hem in een ziekenhuis op te laten nemen.

Volgens de presidentiële raad zou echter verder moeten worden gekeken dan naar de medische aspecten alleen. Want wat aan de zaak ten grondslag lag en ligt, en in de pers naar de achtergrond is verdwenen, is de aanleiding van de arrestatie van Magnitsky. Hij had nl. geklaagd over corruptie en verduistering bij de lokale belastingdienst en andere lokale autoriteiten van miljoenen euro's via BTW constructies, en het feit dat de personen waarover Magnitsky had geklaagd zelf een aanklacht tegen Magnitsky konden indienen (over belastingontduiking) en onderzoeken. De meeste betrokkenen binnen belastingdienst, OM, etc. hebben gewoon carrière gemaakt, zonder enig onafhankelijk onderzoek tegen hen. Dat is tegelijkertijd de kern van de publieke onvrede: de ongelijkheid als het gaat om de (toegang tot de) rechtstaat in Rusland.

10 2 a

In de weinige tijd dat erover gesproken was, had 10 2 a vooral geklaagd dat hij het gevoel had dat het maatschappelijk middenveld alleen maar geïnteresseerd was in de zaken van Magnitsky en Khodorkovsky, en niet in de rest van de ontwikkelingen op het gebied van rechtsstaat. Hetzelfde gold voor de grote milieuproblemen waar Rusland mee kampte en waar er in de publieke opinie alleen maar aandacht was voor de omstreken aanleg van de snelweg Moskou-St Petersburg door het Khimki bos.

Het probleem is echter breder dan 10 2 a schetst (of denkt). Bij een persconferentie afgelopen donderdag stelden diverse leden van de adviesraad dat er veel meer (gelijke) zaken zijn als die van Magnitsky. De hoop is dat met de behandeling van deze zaak, die dieper gaat dan de rechtshandavingsinstanties wilden en willen, er een doorbraak kan komen voor verandering resp. verbetering van het huidige rechtssysteem. Want het is de ziekte van het systeem, dat een rechercheur onbeperkte macht heeft over een gedetineerde en zelfs alle beslissingen neemt, ook over zijn gezondheid.

Met het huidige onderzoek en de druk van binnen en buiten Rusland om verdere toepassing van de bestaande wetgeving inzake maatschappelijke controle van de taken van het rechtssysteem. Duidelijk is

dat na het onderzoek van zowel het federaal onderzoekscomité als de adviesraad voor de mensenrechten een procedure zal worden aangespannen tegen de verantwoordelijke gevangenisartsen, en dat het onderzoek ten aanzien van de andere aspecten (corruptie) zeker niet stil ligt.

Doordat de motie van de Tweede Kamer (ref memo DZO-OE/155-2011) op een gevoelig moment kwam (daags voor de publicatie van de onderzoeksrapporten), kreeg deze in de Russische pers extra aandacht. De reactie van het MID (op 4 juli eerst anoniem, de dag erop in een officiële verklaring), was hard: "De motie die de leden van de Tweede Kamer van de Nederlandse Staten Generaal hebben aangenomen lijkt in de eerste plaats een inmenging in onze interne aangelegenheden en in de tweede plaats een geheel ontoelaatbare druk op de betrokkenen bij het gerechtelijke proces. En tot slot negeert deze actie de aandacht die in de Russische maatschappij wordt besteed aan het onderzoek van deze strafzaak. Pogingen van wetgevers van buitenlandse overheden om niet alleen hun wil op te leggen, maar ook iemand te veroordelen voor iets, dat nog niet is bewezen in de rechtszaal, is ontoelaatbaar." De voorzitter van de buitenlandcommissie van de Doema liet zich in soortgelijke bewoordingen uit. Maar waar de officiële kringen eensgezind in hun kritiek zijn, is het beeld bij het brede publiek anders. Op blogs, in reacties op krantenartikelen en in mails aan de ambassade bestaat vooral waardering voor de kritische houding van de Tweede Kamer. 11

Berichtgegevens

Aan : dgpz; dzo; dmh; die; bpz; com; bre; pet; str; ict-dist-minjus
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : Plv CdP
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

10 2 e

DGPZ

From:

10 2 e

10 2 e

Sent:

maandag 25 juli 2011 12:15

To:

DGPZ; MOS-PA; DME; DVB-VD;

Cc:

10 2 e

10 2 e

Subject:

Gesprek DGPZ-Rus amb 22 juli jl/ IAEA Convention notification nuclear accidents

Attachments:

img-7250839-0001.pdf

11

Op 22 juli ontving DGPZ de Russische ambassadeur Roman Kolodkin. De volgende onderwerpen werden besproken:

10 2 e

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Mensenrechten

DGPZ bracht de motie Coruz op inzake de dood van de Russische advocaat Magnitsky. 10 2 a

DGPZ memoreerde de gesprekken tussen de MP en de President, en dat die in staat waren om ook over moeilijke onderwerpen als mensenrechten een goed gesprek te hebben. Praktische samenwerking, zoals bij het opstellen van het Russische Burgerlijke wetboek, waren hierbij instrumenteel. 10 2 a

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten
reikwijdte van het
Wob verzoek

Heb gemaakte del
miten bi D6ES Gt.

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: woensdag 3 augustus 2011 17:55
To: 10 2 e
Subject: FW: Magnitsky-zaak - nadere info State
Attachments: motieCoruz Magnitsky.docx

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: woensdag 3 augustus 2011 15:56
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: Magnitsky-zaak - nadere info State

Beste 10 2 e

Zojuist met DGPZ de stand van zaken doorgenomen. De minister heeft gevraagd naar de laatste stand van zaken in deze kwestie nav een concept-kamerbrief over het niet-uitvoeren van de motie Coruz (zie bijlage).

10 2 a

Kunnen jullie bij State nagaan wat exact de instructie inhoudt om ook dit aspect in het juiste perspectief te plaatsen?

Mocht de Senaat bewegen op de voorgestelde Magnitsky Act, houden we ons eveneens aanbevolen.

Groeten

10 2 e

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 26 juli 2011 15:59
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: Magnitsky-zaak - Artikel Washington Post

10 2 e

N.a.v. telefoongesprek zojuist: hieronder het artikel in de Washington Post waarin NL wordt genoemd als "moving toward visa bans".

Begrijp dus van jou dat dat niet accuraat is: motie die oproept tot NL inzet om EU-sancties in te stellen is wel door TK aangenomen maar ontraden door Minister, en kabinet zal binnenkort beslissen over naast zich neerleggen van de motie.

Dank voor de achtergrondinfo die je toestuurde. Zoals afgesproken zullen wij hier niet actief met de zaak de boer op gaan, maar wel passief volgen en mocht actie / verdere toelichting nodig zijn dan gaarne bereid.

Groet,

10 2 e

U.S. puts Russian officials on visa blacklist

By Kathy Lally, Published: July 25

MOSCOW — The U.S. State Department has quietly put Russian officials connected to the death of lawyer Sergei Magnitsky on a visa blacklist as Moscow threatens to curtail cooperation on Iran, North Korea, Libya and the transit of supplies for Afghanistan if the Senate passes a measure imposing even tougher sanctions for human rights abuses.

The Russian government has grown ever more infuriated by a series of international reprimands over the case of the 37-year-old lawyer who died a painful death in pretrial detention, and it has complained that other countries are interfering in its domestic affairs.

The European Parliament, Canada and the Netherlands are moving toward their own visa bans for a list of 60 Russians involved in the case. The United States, however, is the first to have an active blacklist for the Russians, although senior U.S. officials say it has fewer than 60 names.

In comments on the Senate bill issued last week, the Obama administration revealed the threats of retaliation as well as, for the first time, its visa blacklist. "Secretary [Hillary Rodham] Clinton has taken steps to ban individuals associated with the wrongful death of Sergei Magnitsky from traveling to the United States," the document said.

"Senior Russian government officials have warned us that they will respond asymmetrically if this [Senate] legislation passes," the document said. "Their argument is that we cannot expect them to be our partner in supporting sanctions against countries like Iran, North Korea, and Libya, and sanction them at the same time. Russian officials have said that other areas of bilateral cooperation, including on transit to Afghanistan, could be jeopardized if this legislation passes."

The Russian Foreign Ministry said Monday it would respond to questions on the issue but perhaps not until later in the week.

Despite possible threats to what the Obama administration calls the "reset" in U.S.-Russia relations and the implications for U.S. interests, supporters of the Senate proposal that has provoked the threats of retaliation say it is the right thing to do.

"The reset has brought about improvement in relations," said David Kramer, executive director of Freedom House and a former State Department official, "but at the end of the day we're still dealing with the same Russia, which shows no respect for human rights, no accountability and no respect for rule of law."

A reset policy can only do so much, and a United States that is talking about human rights in the Middle East cannot look the other way for Russia, he said.

Magnitsky was working for an American law firm in Moscow and advising Hermitage Capital, the large Western investment company run by William Browder, when he accused police and tax officials of a \$230 million tax fraud. He was quickly arrested and himself charged with the crime.

Almost a year later, in November 2009, he died in prison after being denied medical care for apparent pancreatitis and most likely being badly beaten in his final hours. Those connected to the case were given promotions and public commendations, until this month, when the authorities announced that two low-level prison doctors would be prosecuted for neglecting Magnitsky's care.

In May, Sens. Benjamin L. Cardin (D-Md.) and John McCain (R-Ariz.) introduced the Sergei Magnitsky Rule of Law Accountability Act, which listed the names of officials involved in the Magnitsky case. Though named for Magnitsky, it would apply to other extreme future and past cases, such as the unsolved murder of journalist Anna Politkovskaya. It would freeze assets as well as visas.

Advocates of the bill suggested that Russia permits the transportation of supplies through its territory to Afghanistan and supports U.S. policies because it's in the country's interest, not out of altruism.

"They don't have to worry about anything if they don't kill journalists or lawyers," Kramer said.

Cardin's list of officials connected to the Magnitsky case includes judges, Federal Security Service agents, high- and mid-level police officers, prison wardens and doctors, prosecutors, and tax auditors and inspectors.

The Obama administration's comments on the bill raised questions about freezing assets and broadening visa restrictions beyond the Magnitsky case, citing difficulties in implementation. U.S. officials say they already have the authority to put people on the blacklist, and they have to be careful there is sufficient evidence to act against people who haven't been convicted of a crime.

The Russian State Duma, or lower house, has already been discussing a bill that would target U.S. officials with similar sanctions, referring to the extradition of Russian citizens from third countries.

"If they're comparing Sergei Magnitsky to Viktor Bout [the accused Russian arms dealer being held in New York], then we don't have much to talk about," Kramer said.

Staff writer Mary Beth Sheridan in Washington contributed to this report.

10 2 e

Royal Netherlands Embassy
4200 Linnean Avenue NW
Washington, DC 20008

10 2 e

www.the-netherlands.org
www.twitter.com/DutchembassyDC

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: donderdag 4 augustus 2011 18:10
To: 10 2 e
Subject: FW: Rusland Magnitsky zaak/ evt visaban en bevroren tegoeden - stavaza

10 2 a

From: 10 2 e
Sent: woensdag 3 augustus 2011 14:21

To: LON-PA; BLN-PA

Cc: 10 2 e

Subject: Rusland Magnitsky zaak/ evt visaban en bevroren tegoeden - stavaza

Beste collega's,

Tijdens het VAO Mensenrechten op 29 juni jl. werd een motie ingediend, die de regering verzoekt 'stappen te zetten en in Europese verband te bevorderen... dat de verantwoordelijken voor de dood van Sergei Magnitsky aansprakelijk worden gesteld' (zie bijlage). Hoewel door de minister ontraadde, werd de motie unaniem aangenomen.

De motie verwijst naar de dood in de gevangenis in november 2009 van de Russische advocaat Magnitsky, die als juridisch vertegenwoordiger van de Amerikaanse investeringsmaatschappij Hermitage Capital Management aandacht had gevraagd voor een omvangrijke corruptiezaak. De eigenaar van Hermitage Capital Management, Bill Browder (Brits staatsburger), spant zich wereldwijd in om gerechtigheid te krijgen voor de overledene. Hij voert campagne voor het invoeren van een visa ban en bevroren van tegoeden voor Russische functionarissen betrokken bij de dood van Magnitsky. Eind maart heeft Browder een gesprek gehad met DGPZ, waarin hij aangaf ook met Britse en Duitse parlementariërs te spreken teneinde een Europese visa ban en bevroering van tegoeden te bewerkstelligen.

De Minister beraadt zich thans op zijn reactie op de motie en vraagt naar de stand van zaken. Eerdere navraag in Londen en Berlijn leerde dat er geen nationale initiatieven waren voor dergelijke maatregelen. Graag verneem ik of er wijzigingen zijn in de situatie in uw land.

Met vriendelijke groeten

10 2 e

DEU io

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: woensdag 31 augustus 2011 11:30
To: 10 2 e
Subject: FW: British MP Urges Russia Visa Restrictions Over Magnitsky Case

From: 10 2 e
Sent: woensdag 31 augustus 2011 11:16
To: 10 2 e
Subject: British MP Urges Russia Visa Restrictions Over Magnitsky Case

British MP Urges Russia Visa Restrictions Over Magnitsky Case

Denis MacShane

August 30, 2011

British Member of Parliament (MP) Denis MacShane has called on the British government to place visa restrictions on Russian officials accused of involvement in the death of Sergei Magnitsky, a Russian lawyer who died in prison in 2009.

"What the United States government has done is to list 60 Russian officials who are named in connection with Mr. Magnitsky's death and I'm urging the British prime minister, as are other British MPs, to do the same thing," MacShane told RFE/RL's Russian Service.

MacShane said that the British home secretary has executive power to say that a person cannot come into Britain because it is not conducive to the public good, "in other words, that person is banned from entering Britain."

He added that though the British Parliament does not pass laws on individual's cases like this, "but by raising it in Parliament we hope that the British prime minister, Mr. [David] Cameron, and the British government will take the necessary action."

In February, 22 British MPs representing all the main political parties called on the British government to impose visa sanctions and asset freezes on the Russian officials responsible for Magnitsky's death.

Aan De Minister 10 2
Van 10 2 e DMH/DEU
Via DGPZ, SG
Kopie aan Staatssecretaris, HMA Moskou, PVEU, PVSTR, PVOVSE,
PA-M, PA-B, MRA, DGES

Afgestemd met

memo

Motie Çörüz: Russische advocaat Magnitsky overleden in
Russische gevangenis

TER BESLISSING

Datum
8 september 2011

Onze Referentie
10 2 e

Opgesteld door

10 2 e
10 2 e 10 2
T 10 2 e

Aanleiding

Motie Çörüz tijdens VAO mensenrechten 29 juni en NRC-artikel van Kamerleden Çörüz en Omzigt / oproep tot optreden tegen mensenrechtenschendingen in Rusland.

Gevraagd besluit

Akkoord en ondertekening van de brief.

Toelichting

- U schrijft deze brief n.a.v. de motie Çörüz waarin u het eens bent dat het onderzoek naar de verdachten van de dood van Magnitsky moet worden voortgezet en dat de daders moeten worden opgespoord en berecht.
- Ook eens dat de zaak niet op zichzelf staat maar rechtsstaat nog onvoldoende is ontwikkeld.
- U heeft de motie in juni ontraden. Ook nu kunt u de motie niet in zijn geheel omarmen (asset freeze en sancties) omdat het onderzoek naar Magnitsky loopt. De resultaten zullen moeten worden afgewacht; u wenst daar niet op vooruit te lopen.
- Dat Rusland sancties waarschijnlijk zal opvatten als ontoelaatbare druk en inmenging in binnenlandse aangelegenheden en tegenmaatregelen zal nemen, meldt u de Kamer niet.
- In bilaterale gesprekken met Rusland en ook via de EU wordt de zaak Magnitsky, en ook de bredere mensenrechtensituatie, opgebracht.

Bijlagen

1. Concept-brief aan Tweede Kamer
2. Artikel NRC
3. Motie Çörüz

DGPZ 20X

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 13 september 2011 15:09
To: 10 2 e
Subject: FW: Magnitsky

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 13 september 2011 15:07
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: Magnitsky

Beste 10 2

☐ Ter informatie het volgende:

Gisterenochtend heb ik enkele uren op Sheremetjevo vliegveld doorgebracht met een delegatie Nederlandse parlementsleden, die op doorreis (terugreis) waren van Kyrgyzstan naar Amsterdam. Hun bezoek aan Kyrgyzstan werd afgelegd in het kader van de OVSE, o.m. tegen de achtergrond van de a.s. presidentsverkiezingen in dat land. De delegatie bestond uit de heren Çörüz (CDA) en Dijkhoff (VVD) en de dames Ferrier (CDA) en Meurs (PvdA); verder 2 beveiligers en assistent griffier Westerhof.

Tijdens het informele samenzijn in de lounge meldden de heren Çörüz en Westerhof dat het voornemen bestaat de bekende (tv) film over de zaak Magnitsky op 4 oktober te vertonen in de Tweede Kamer. Zij willen bij die vertoning o.m. de Russische ambassadeur Kolodkin uitnodigen. Ik heb vanzelfsprekend niet meer dan kennis genomen van dit voornemen en hen, desgevraagd in algemene zin de huidige stand van zaken gemeld in het lopende onderzoek van de zaak in kwestie.

11

☐ Groet,

10

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: maandag 26 september 2011 14:38
To: 10 2 e
Subject: FW: Dutch minister pledges EU action on murdered Russian lawyer

From: 10 2 e
Sent: maandag 26 september 2011 14:36
To: 10 2 e
Subject: Dutch minister pledges EU action on murdered Russian lawyer

www.euobserver.com

Dutch minister pledges EU action on murdered Russian lawyer

Today @ 09:28

RELATED

By Andrew Rettman

Dutch foreign minister Uri Rosenthal has promised to "raise the possibility" of EU sanctions against Russian officials suspected of murdering lawyer Sergei Magnitsky.

Rosenthal in a formal letter to parliament dated 12 September said: "The investigation into the Magnitsky case is ongoing and Russian judicial procedure must be followed. I want to wait for the outcome of the procedure. But if there is good reason in light of the outcome, then I intend to raise the possibility of further EU-level steps."

The letter comes in response to a Dutch parliament resolution in July calling for The Hague to penalise the officials.

Asked by EUobserver what the minister means by "EU-level steps," his spokesman Job Frieszo on 23 September said in a written statement: "The Dutch government has concerns about Magnitsky's death. The investigation by the Russian criminal justice authorities must be continued and the perpetrators brought to justice. The Russian General Investigative Office of the Investigative Committee has extended the term of the criminal investigation into Magnitsky's death until 24 November 2011."

Magnitsky two years ago exposed a massive tax scam by Russian officials, including senior officers in the secret police, the FSB and was later tortured and killed in prison.

Most outside observers, including the US state department, see the current investigation as a fake designed to scapegoat two junior doctors while letting 60-or-so mid- and high-level suspects go free. The US in July put the group of 60 on a visa blacklist.

Barring a drastic change in Russia's approach, Rosenthal will have two options come the November deadline.

He can propose in Brussels that fellow member states impose an EU visa ban and asset freeze on the group. But this would amount to a fob-off to Dutch MPs because, in the words of one senior EU diplomat, he "would never get the consensus" he needs to trigger an EU ban.

Or he can unilaterally blacklist the group in Schengen, the passport-free zone covering most EU countries plus Iceland, Norway and Switzerland. Under Schengen rules if one member country blacklists a name, all 25 are obliged to keep them out.

The Dutch MP who drafted the Magnitsky resolution, Coskun Coruz, from the centre-right junior coalition party, the CDA, told this website he will hold Rosenthal to account: "It is up to them to decide how to translate our political message into concrete action. But if nothing happens, I will take steps in the Dutch parliament to say this is not right."

He noted that "several" foreign ministry staff aim to watch a screening of the film 'Justice for Sergei' in parliament in October as a sign of momentum. "Other countries, the German parliament, are looking at the Netherlands and at their foreign ministers and saying 'What can we do here?'," he added.

For his part, Magnitsky's former employer, the UK-based venture capitalist Bill Browder, said Russian President Dmitry Medvedev's decision to give up power in 2012 is an act of bad faith in EU-Russia relations.

Medvedev had promised to restore rule of law. But on Saturday he said he will back Russian Prime Minister Vladimir Putin to be president next year, meaning the ex-FSB hardman is set to run the country until 2024.

"The Russians did a good job of convincing Western policy makers that they should wait for 'Medvedev's reforms' when in fact it was just empty rhetoric designed to keep the West off of Russia's back," Browder said.

"We long ago gave up hopes of getting justice inside Russia because senior people working in the Russian justice system were the ones who murdered Magnitsky and covered up the crime. It certainly will not improve with Putin as president. That is why we are working so hard to get justice outside of Russia."

Aan 10 2 e Minister 2-1
Van DEU 10 2 e
Via DGPZ en SG
Kopie aan Staatssecretaris, DGES, MinAZ, LON, WAS, M-PA
Afgestemd met MinAZ, MOS, DMH

TER INFORMATIE

Datum
5 oktober 2011

Onze Referentie

10 2 e

Opgesteld door

10 2 e

memo

Magnitsky/ stand van zaken

11

Aanleiding

Druk vanuit Kamer om actieve rol in Magnitsky zaak.

Kern/samenvatting

- Nieuwe reeks kamervragen Magnitsky gesteld op 4 oktober. Zelfde dag documentaire 'Justice for Sergei' vertoond in kamer.
- Kamerbrief 12 september blijft leidraad: RF justitiële onderzoek loopt, verantwoordelijken dood Magnitsky moeten worden opgespoord en berecht. Wacht resultaten onderzoek af. Mocht na afronding -verwacht 24 november- aanleiding zijn, dan zal NL pleiten voor stappen in EU-verband.
- NL in contacten met de Russische autoriteiten belang gedegen onderzoek benadrukken, ook in gesprekken MP met president Medvedev en premier Poetin op 20 oktober a.s.
- I.t.t. mediaberichten zegt VK geen visumban te hebben ingesteld tegen functionarissen, betrokken bij de zaak Magnitsky.
- Mochten kamerleden tijdens AO RBZ op 7 oktober a.s. schriftelijke vragen aan de orde stellen, doorverwijzen naar schriftelijke beantwoording die volgt.

voor het AO

10 2 e

Toelichting

Vergelijk andere landen

- NL door opstelling Kamer in EU-verband in voorhoede kwestie Magnitsky. Alleen VK ook binnenlandse druk. Overige EU landen geen speciale aandacht.
- VS januari jl. aantal personen op niet-openbare visa-watch list gezet. Reguliere praktijk VS.
- Senator Cardin april 2010 Magnitsky Act (visaban, bevroren tegoeden) voorgesteld; ligt voor bij buitenlandcomité van Senaat. Niet duidelijk of en wanneer wet verder wordt behandeld.

NL belang

10 2 a

DGPZZ
S/

• 10 2 a

5 oktober 2011

Onze Referentie

10 2 e

Recente ontwikkelingen in RF

- Rapport presidentiële mensenrechten commissie door Russisch OM niet ontvankelijk verklaard.
- Gerechtelijk onderzoek RF OM loopt naar verwachting tot 24 november 2011
- Twee betrokken gevangenis-medici in staat van beschuldiging (onthouden medische steun aan Magnitsky); wordt beschouwd als afleiding.
- Derde persoon van Browder-lijst van 60 gearresteerd vanwege niet gerelateerde corruptiezaak.
- Gerechtelijk onderzoek naar Magnitsky heropend na zijn dood, verhoor van familieleden; heeft geleid tot internationaal protest.

Opties na uitkomst RF onderzoek – deadline 24 november 2011

- Gezamenlijke demarche in Moskou van enkele EU-ambassadeurs.
- Rapport vragen aan HV Ashton met beoordeling uitkomst onderzoek. Kan basis vormen voor EU discussie en evt. maatregelen.
- Opnemen 60 personen op nationale lokale signaleringslijst; bij visumaanvraag voorleggen aan Den Haag.

Bijlagen

1. Politiek krachtenveld

Bijlage: Politiek krachtenveld

Datum
5 oktober 2011

Onze Referentie
10 2 e

Moties/toezeggingen

Motie Çörüz – Visaban in EU verband van 60 RF functionarissen bepleiten – unaniem door Kamer aangenomen

Kamervragen

N.a.v. van Motie Çörüz tweemaal vragen gesteld over uitvoering motie, artikel in Volkskrant over uitblijven actie en Kamerbrief minister over de wijze van uitvoering motie.

Standpunten fracties

VVD	Kamer steunt unaniem motie Çörüz en roept minister op actie te ondernemen. Actieve Kamerleden: Çörüz, Omtzigt, Timmermans, Van Roon, Van Bommel, Voordewind. Meest recente Kamervragen (4 oktober) mede ingediend door Van der Staal, schouw en Thieme
CDA	
PVV	
PvdA	
SP	
D66	
GroenLinks	
ChristenUnie	
SGP	
PvdD	

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: woensdag 5 oktober 2011 08:42
To: 10 2 e
Subject: FW: Screening Magnitsky docu in Kamer

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 4 oktober 2011 21:44
To: 10 2 e
Subject: Screening Magnitsky docu in Kamer

Screening werd bezocht door circa 25 p. waaronder drie Kamerleden (Corus, Van Roon en Ferrier), Browder (10 vertraging), twee filmmakers, Helsinki Comite (Hummel + assistente), historicus (10 2 e - neem aan niet SGP) en overige geïntereseerde burgers en fractiemedewerkers. Na docu pleidooi Browder in lijn met gesprek DGPZ: doel om visaban/asset freeze als nieuw instrument te introduceren. Als overtreders niet worden aangepakt in eigen land dan in ieder geval ervoor zorgen dat ze nergens meer welkom zijn. Dankte parlement voor uitzonderlijke inzet. Vragen uit publiek over familie Sergei (hoe gaat het met ze?), of Coruz iets verwachte van verkiezingen en Medvedev (ik doe geen uitspraak over kandidaten en hoop met Ovse waarneming naar RF te kunnen), of er nog iets is rf gebeurd, in Doema (Browder: nee, sterker nog, net als in Middeleeuwen vervolgen ze een dode, Sergei, tegen wie vervolging is heropend). Kamerleden melden niet dat zij inmiddels nieuwe vragen nav mogelijke VK visaban hadden gesteld.

Na afloop kort gesproken met Coruz en Van Roon (zo, en wat gaat de minister nu doen, nu hij dit weet? - mijn reactie: minister is goed op de hoogte en heeft zijn uitvoering in brief toegelicht), Helsinki directeur Hummel (er is toch een ban in VS en VK, waarom niet in NL? - reactie: VS is bestaande wetgeving, in senaat is concept, Vk is niet duidelijk, mogelijk business as usual, nl in schengen, afwachten ontwikkeling in rf), en 11

Browder sprak met enkele aanwezigen en vertrok vervolgens om zijn vlucht te halen.

Groet,

10 2 e

Send from my BlackBerry

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 25 oktober 2011 11:57
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: RE: Magnitsky en VS visum ban?

De verklaring van het MID zoals deze in het Engels op de MID-website staat (http://www.mid.ru/brp_4.nsf/0/52473B136C26E774C32579330037325B), is als volgt:

Q: What are the Russian authorities undertaking in response to the US decision to bar entry for some Russian officials in connection with the “Magnitsky case”?

A: The ongoing campaign in the US regarding the tragic death of lawyer Sergei Magnitsky, including the State Department’s decision to impose a visa ban on several Russian officials and the lists being compiled in Congress, of Russians to be barred from entering the country, are a cause of major concern.

In fact, we are talking about trying to put direct pressure on our government institutions that has nothing to do with caring about human rights, nor the desire to find out all the circumstances of the incident. This kind of moralizing endeavor looks especially cynical against the backdrop of actual legalization of torture at US special prisons, abductions and abuses of terror suspects, the indefinite detention of prisoners at Guantánamo Bay, and uninvestigated killings of civilians in Iraq and Afghanistan.

Of course, we have not left unanswered the political provocation staged against our country. Based on the principle of reciprocity, a list of US citizens has been approved whose sojourn in the Russian Federation is considered undesirable. The list contains senior officials in Washington who have been implicated in the aforesaid high profile crimes in the humanitarian sphere.

Also known are the names of those responsible for wrongful acts against Russian citizens in the United States, who authorized and personally participated in kidnapping and abusing them. These individuals are also, naturally, barred from entering Russia. The matter is not finished – if the US side chooses the path of visa confrontation, we will have to enlarge this list.

That is not our choice. We want an honest and mutually respectful dialogue and stronger interaction in all areas, including the visa field. It would be unacceptable if political games involving blacklists of Russians cancels out the positive dynamism that has lately existed in Russian-US relations.

Vraag is natuurlijk in hoeverre over beide lijsten ook overleg plaats heeft gevonden tussen RF en VS, en de vraag waarom RF deze reactie nu openbaar heeft gemaakt. Want een echt logisch moment (op zaterdag, zogenaamd in reactie op een vraag van een RF journalist !) leek het in ieder geval wat betreft de Magnitsky-zaak niet.

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 25 oktober 2011 11:42
To: WAS-PA
Cc: 10 2 e
Subject: Magnitsky en VS visum ban?
Importance: High

Beste 10 2 e

10 2 a
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted] = [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Met vriendelijke groet,

10 2 e
[Redacted] | [Redacted]

Ministerie van Buitenlandse Zaken

10 2 e
[Redacted]

RECEIVED

15 NOV. 2011

Give YES / NO: _____

Ministerie van Buitenlandse Zaken

102 e
Mensen-
rechten
Rusland

Nederlands Helsinki Comité
T.a.v. De heer Mr. I.M. De Jong, voorzitter bestuur
De heer Drs. H. Hummel, Directeur

Postbus 11717
2502 AS DEN HAAG

Directie Europa

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon

102 e

Datum 27 oktober 2011

Betreft Uw brief aan minister Rosenthal van 6 oktober 2011

Onze referentie

102 e

Kopie aan
HMA Moskou

Bijlage(n)

Geachte heer De Jong, heer Hummel,

De minister heeft in zijn correspondentie met de Tweede Kamer over deze zaak zijn zorg uitgesproken over de omstandigheden waaronder Sergei Magnitsky in een Russische gevangenis is gestorven. In zijn brief van 12 september jl. aan de Tweede Kamer geeft de minister aan dat hij het belangrijk vindt bilateraal en in EU-verband druk te blijven uitoefenen op Rusland zodat de verantwoordelijken voor de dood van Magnitsky aansprakelijk worden gesteld.

Nederland maakt zich in EU-verband sterk om zorgen over de mensenrechtensituatie aan de orde te stellen. De zaak Magnitsky, die in tegenstelling tot andere zaken veel publiciteit genereert binnen en buiten Rusland, staat niet op zichzelf. Nederland besteedt dan ook aandacht aan de ontwikkeling van rechtsstaat en de verbetering van de mensenrechtensituatie in Rusland.

Het onderzoek naar de zaak-Magnitsky loopt en de rechtsgang in Rusland dient gevolgd te worden. De minister heeft aangegeven de resultaten van deze rechtsgang te willen afwachten. Mocht in het licht van de uitkomst daartoe aanleiding bestaan, dan is de minister voornemens de mogelijkheid van verdere stappen in EU-verband aan de orde te stellen.

Met vriendelijke groet,

102 e

Drs. J.L. Werner
Directeur Europa

NEDERLANDS HELSINKI COMITÉ

Dr. U. Rosenthal
Minister van Buitenlandse Zaken
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Den Haag, 6 oktober 2011

Zeer geachte minister,

In een aantal Westerse landen is opgeroepen om aan personen, die betrokken waren bij de gewelddadige dood in voorarrest van de Russische advocaat Sergei Magnitsky, het ontvangen van visa te ontzeggen en hun banktegoeden in deze landen te bevriezen. Drijvende kracht achter deze oproep is de heer William Browder, de directeur van de investeringsfirma waarvoor Magnitsky werkte. Ook in Nederland heeft de Tweede Kamer zich unaniem achter een dergelijke actie gesteld.

Het Nederlands Helsinki Comité steunt de oproep van de heer Browder. De Verenigde Staten hebben al dergelijke visummaatregelen genomen. In het Verenigd Koninkrijk zou dit volgens persberichten de facto eveneens zijn gebeurd. Om effectief te zijn zou naar opvatting van het Comité de Europese Unie als geheel soortgelijke maatregelen moeten treffen. Het Comité roept u daarom op om actief te bevorderen dat de Europese Unie zich aansluit bij het instellen van de voorgestelde maatregelen. Op die manier kan maximale druk worden uitgeoefend om zowel de daders van de gepleegde misdrijven te vervolgen als om herhaling daarvan in de toekomst te voorkomen.

Een bijkomend voordeel van een gezamenlijk Europees optreden is dat de straffeloosheid van de bestaande corruptie in Rusland niet meer vanzelfsprekend is. Dit is ook van belang voor Nederlandse bedrijven en burgers. Anders raakt de rechtsstaat in sommige Europese landen verder in verval. Vanuit deze zorg zet het Nederlands Helsinki Comité zich, zoals u weet, nog steeds met kracht in voor de bevordering van de rechtsstaat, de democratie en de mensenrechten in deze landen.

Een kopie van deze brief doen wij toekomen aan de Vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer.

Hoogachtend, *en met vriendelijke groet,*

10 2 e

10 2 e

Mr. I.M. de Jong
Voorzitter bestuur

Drs H. Hummel
Directeur

Bestuur	Comité	Security and Human Rights	Secretariaat	Adres
mr. I.M. de Jong voorzitter	Prof. dr. E. Bakker dr. A. Bloed J.G.A. van den Brand	Prof. dr. E. Bakker dr. A. Bloed K. Drzewicki	drs. H.K. Hummel directeur	Postbus 11717 2502 AS Den Haag
mw. mr. dr. B.T. van Ginkel algemeen secretaris	mr. A.H. Dijkmeester mr. J.C. van Dijk drs. T. Etty	V. de Graaf drs. H.J. Hazewinkel mw. J. Helwig	mw. drs. J.M. van den Bos mw. drs. K. Hawlitschek mw. L.J.O. Hiemstra	bezoekadres: Laan van Meerdervoort 70 2517 AN Den Haag
drs. G. Visser RA penningmeester	Prof. mr. C. Flinterman drs. L.J. Hogebrink mw. dr. R. Letschert	dr. W.J. de Jonge dr. W.A. Kemp mw. dr. R. Letschert	dhr. drs. H. Hulshof mw. C. Huisman, BSc mw. drs. J. Koster	T 070 - 392 6700 F 070 - 392 6550 E office@nhc.n
mw. C.W.A. Jonker	mr. J.H.R.D. van Roijen	mw. dr. S. Machi dr. B. Milinkovic drs. T. Oostenbrink	mw. drs. E. Oosten mw. drs. B. Pomserova	I www.nhc.nl
mr. G.J.W. van Oven		C. Paulussen A. Vinnikov dr. A. Zegorski dr. W. Zellner		ING Bank 417808 ABN-AMRO 554432099 Kamer van Koophandel Den Haag: 41182679

M4177
10/10

[Terug](#)

02 november 2011

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenverkeer

BZ-Vertrouwelijk

Rusland - Bilateraal - Mensenrechten - MP in gesprek met Russische mensenrechtenactivisten: Corruptie, Kaukasus en LGBT

Van : deu@minbuza.nl
Verzonden op : 03 november 2011 08:32
Kenmerk : DEU-065/2011
Land/regio : Rusland
Forum : Bilateraal
Thema : Mensenrechten

1) AS 2

2) AS 3

3) ⑤ - bezoek MP okt 2011
- Rusland mensenrechten

Samenvatting

- MP kreeg helder beeld geschetst van de majeure MR-problemen in Rusland.
10 2 a
- Ontbreken klokkenluidersregeling; lot Sergei Magnitsky laat risico's daarvan zien.
10 2 a

Commentaar

MP heeft er goed aangedaan op zijn eerste dag een open gesprek te hebben met kritische mensenrechtenorganisaties. Hierdoor is een tegenwicht geboden aan het positieve beeld dat heerste bij de handelsbevorderingsevenementen. Duidelijke boodschap ook aan Nederland dat corruptiebestrijding niet bij de grenzen van Rusland ophoudt, en het Nederlandse fiscale klimaat Russisch smeergeld gunstig gezind zou zijn. 10 2 a

Gesprekspartners waardeerden de actieve Nederlandse inzet en hoopten ook in de toekomst op steun. Hoewel vanuit de middenklasse meer belangstelling kwam voor de werkzaamheden van MR-organisaties, zal het nog langer duren voordat bijvoorbeeld LGBT-organisaties op eigen financiële benen kunnen staan.

Bericht

1. MP sprak op 19 oktober op de eerste dag van zijn bezoek aan Rusland met een viertal Russische mensenrechtenactivisten: 10 2 a

10 2

a

[REDACTED] 10 2 a [REDACTED]
[REDACTED] 10 2 e, 10 2 a [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

7 [REDACTED] 1 0 [REDACTED]

8. [REDACTED] 10 2 a [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] 10 2 a [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

10 2 a**Magnitsky**

13. Gevraagd naar Magnitsky, meldt **10 2 e** dat de presidentiele mensenrechtenraad op 5 juli een rapport heeft overhandigd aan Medvedev met drie delen: medisch onderzoek, analyse van juridische documenten, en de corruptiezaak. Zij was betrokken bij het laatste deel en zag een duidelijke persoonlijk belang van een aantal Russische ambtenaren om Magnitsky stil te krijgen. Magnitsky insisterde dat er sprake was van grove corruptie. Hij was geen activist maar een advocaat. De eerste reactie van de autoriteiten op zijn overlijden was stilte. Niets werd ondernomen. Het onderzoek naar zijn dood werd enkele keren gesloten en, door druk, weer opgestart. Nu zijn twee artsen aangeklaagd voor ineffectieve medische hulp. Ook ziet ze dat 2 betrokken onderzoekers, 3 rechters en politiemannen worden vervolgd. Weliswaar voor andere zaken maar kan geen toeval zijn. Als er eind november geen duidelijk onderzoeksrapport komt van het openbaar ministerie, zal de mensenrechtenraad de zaak opnieuw onder de aandacht van de president moeten brengen. Volgende zitting van de raad is in december.

14. **10 2 e** noemt ook de weg van smaad (civil libel). Hij heeft enkele bankrekening gepubliceerd van betrokken functionarissen. Al het bewijsmateriaal is aanwezig: zie onroerend goed eigendom, bankrekeningen, overige bezittingen. **10 2 e** stelt dat de Magnitsky-lijst pro-Rusland is omdat het moord en verduistering aan de kaak stelt. Hij juicht het toe als NL maatregelen zou nemen op basis van de Magnitsky lijst. Dat zou hen helpen om verder druk op de zaak te zetten. Daarnaast is het een indirecte steun aan andere klokkenluiders. Magnitsky staat symbool voor een heleboel gelijke zaken. Nogmaals stelt **10 2 e** dat NL een rol kan spelen: banken moeten vragen waar verdacht geld vandaan komt!

10 2 a**Berichtgegevens**

Aan : ps; dgpz; dges; die; mos; pet; dmh; str; was; lon; par; bre; bln; gev; ict-dist-minez; ict-dist-minaz; ict-dist-minvenw
Opsteller : **10 2 e**
Afgestemd : HMA Moskou
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: maandag 28 november 2011 21:02
To: 10 2 e
Cc: DGPZ; PS; 10 2 e
Subject: FW: tbv bulletin minister inzake Magnitsky

- Deadline Russische Onderzoekscommissie (OM) naar dood Magnitsky 24/11 verstreken, nieuwe deadline waarschijnlijk 24/1/2012.
- Presidentiele MR-raad (eerder deze zomer onafhankelijk en kritisch rapport) in contact met ambassade positief over neutralere opstelling onderzoekscommissie. Benadrukte ook belang EU-aandacht.
- Pleitbezorger Browder heeft 28/11 dmv uitgebreide presentatie van Magnitsky zaak nieuw wereldwijd offensief richting media en politici geopend.
- 28/11 persconferentie van presidentiële MR-raad: "Magnitsky mogelijk dood geslagen".
- Volkskrant meldt 28/11 16uur 21 persconferentie van MR-raad.

Ambtelijk BZ:

Woordvoering iom COM in voorbereiding; fiche ter voorbereiding AO RAZ woensdag a.s. wordt bijgewerkt

Met vriendelijke groet,

10 2 e

Ministerie van Buitenlandse Zaken

10 2 e

Brouwer, Hugo

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 2 december 2011 13:25
To: COM; 10 2 e
Subject: Re: ANP Rosenthal dringt aan op onderzoek Magnitski

Beste 10 2 e, inderdaad. Gistermiddag tijdens persmoment RBZ Brussel heeft minister dit gezegd. Door Telegraaf opgepakt.

Groet,
10 2

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: COM
Verzonden: Friday, December 02, 2011 09:22 AM
Aan: 10 2 e
Onderwerp: FW: ANP Rosenthal dringt aan op onderzoek Magnitski

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: donderdag 1 december 2011 18:35
To: COM
Cc: 10 2 e
Subject: FW: ANP Rosenthal dringt aan op onderzoek Magnitski

Collegae!
Mag aannemen dat onderstaand ANP bericht van jullie afkomstig is?

Met vriendelijke groet,

10 2 e
10 2 e |

Ministerie van Buitenlandse Zaken

10 2 e
10 2 e

Rosenthal dringt aan op onderzoek Magnitski

Donderdag, 01 december 2011 / 17:17

BRUSSEL (ANP) - Op verzoek van minister Uri Rosenthal van Buitenlandse Zaken gaat de Europese Unie in Rusland aandringen op een eerlijk onderzoek naar de dood van advocaat Sergej Magnitski. Dat maakte de bewindsman donderdag in Brussel bekend.

EU-buitenlandchef Catherine Ashton zal de Russische autoriteiten er op

aanspreken dat het onderzoek doeltreffend, naar behoren en snel afgerond moet zijn, aldus Rosenthal.

Begin deze week bleek dat Magnitski in 2009 in zijn cel werd doodgeslagen. De 37-jarige jurist had overheidsfunctionarissen beticht van fraude, maar hij werd toen zelf vervolgd wegens belastingfraude.

(c) ANP 2011 alle rechten voorbehouden

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 2 december 2011 12:37
To: 10 2 e
Subject: T.I.: Magnitsky tijdens RBZ

Kreeg van BPZ volgende terugkoppeling van RBZ gisteren, waar minister volgende tekst letterlijk uitspraak (onder aob, en volgens COM tegen ANP na RBZ):

- Briefly ask your attention for the case of Sergei Magnitsky;
- We all heard of the worrying reporting by the Russian Presidential Human Rights Council: Magnitsky was possibly beaten to death.
- High time to clearly ask Russia to finalise the inquiry into this case soon, and ensure proper follow up.
- Would appreciate, 10 2 e if you did this on behalf of us.
- Russia needs to take the right steps – so that we can avoid having to talk about taking measures against the Russians involved next month.

10 2 e reageerde: U kunt er zeker van zijn dat we dit blijven opbrengen bij de Russische autoriteiten.

Met vriendelijke groet,

10 2 e

Ministerie van Buitenlandse Zaken

10 2 e

SPOED IVM TERMIJN—donderdag 20/12 in Kamer—woensdag 19/12 laatste tas FIN

Aan de Minister
Van DEU
Via DGES en SG
Kopie aan de Staatssecretaris, DGPZ, DIE, HMA-NIC
Afgestemd met HMA-NIC, DIE, CYP-aut.

TER BESLISSING

Datum
18 december 2012

Onze Referentie
10 2 e

Opgesteld door
10 2 e

1

memo

Kamervragen van de leden Omtzigt en Van Hijum inzake financiële steun aan Cyprus.

Aanleiding

Kamervragen van de leden Omtzigt en Van Hijum (beiden CDA) over het bericht "EU aid for Cyprus a political minefield for Merkel" (ingezonden 29 november 2012 met kenmerk 2012Z20582).

Gevraagd besluit

Graag uw akkoord met bijgaande antwoorden.

De vragen zijn gelet de inhoud overgedragen aan uw collega van Financiën. Hij zal de antwoorden mede namens u beantwoorden.

Toelichting

De Kamervragen zijn gesteld naar aanleiding van een artikel in 'Der Spiegel International' van 11 mei 2012 met als insteek de link tussen (van oligarchen afkomstig) Russisch geld op Cypriotische banken en de mogelijke link met het witwassen van frauduleus geld waarover Magnitsky berichtte.

In de antwoorden een overzicht van de actuele stand van zaken.

Ten aanzien van de inspanningen van de Cypriotische regering wordt verwezen naar de Moneyvalrapportage van 2011. Daarnaast voldoet Cyprus aan EU-regelgeving op het gebied van fiscaliteit.

De Cypriotische autoriteiten zijn naar aanleiding van de aangifte een onderzoek gestart.

Onderzoeken in andere landen: in Zwitserland, Estland en Letland loopt het onderzoek naar aanleiding van de aangiftes nog; in Finland zijn geen gevallen van fraude aangetroffen. In Litouwen heeft de post geen informatie kunnen achterhalen over de zaak.

Ten aanzien van conditionaliteiten voor EU-steun aan Cyprus wordt de Nederlandse positie herhaald waarin NL positief staat t.o.v. conditionaliteiten zoals het bestrijden van witwassen, transparantie e.a.

De rechtsstaat- en mensenrechtenkant van de Magnitsky- zaak staat in de belangstelling van diverse politieke partijen.
Zie voor een overzicht memo DEU-1112/2012 (Magnitsky ivm KV en begrotingsbehandeling).

Datum
17 september 2012

Onze Referentie
10 2 e

Beantwoording van deze Kamervragen ook na de begrotingsbehandeling. MINFIN wil ze donderdag 20 december naar de Kamer zenden.

Bijlagen

1. Concept-beantwoording
2. Artikel Der Spiegel International van 11 mei 2012

NIC-ARCH

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 10:32
To: NIC-ARCH
Subject: FW: De brief
Attachments: 2012 12 19 Kamervragen Omtzigt en Van Hijum over EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel.doc

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: donderdag 20 december 2012 15:20
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: FW: De brief

Heden uit!
Kijken jullie nog of dit lokaal in CYP wordt gevolgd?
Groet
10 2

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: donderdag 20 december 2012 11:01
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: FW: De brief

Hierbij de antwoorden van MINFIN op de Kamervragen;
Zoals gisteren akkoord gegeven door timmermans
Groet
10 2

-----Original Message-----

From: 10 2 e
Sent: donderdag 20 december 2012 10:34
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: De brief

10 2

11

10 2 e

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S GRAVENHAGE

Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Inlichtingen

10 2 e

Datum

Betreft Vragen van de leden Omtzigt en Van Hijum over het bericht "EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel" (ingezonden 29 november 2012)

Ons kenmerk

10 2 e

Uw brief

2012Z20582

Geachte Voorzitter,

Bijgevoegd worden u, mede namens de minister van Buitenlandse Zaken, de antwoorden op de vragen van de leden Omtzigt en Van Hijum (beiden CDA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Financiën over het bericht "EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel" (ingezonden 29 november 2012).

Hoogachtend,

de minister van Financiën
J.R.V.A. Dijsselbloem

2012Z20582

Datum
BFB2012-17169M

Ons kenmerk

Kamervragen van de leden Omtzigt en Van Hijum (beiden CDA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Financiën over het bericht "EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel" (ingezonden 29 november 2012).

1. Heeft u kennisgenomen van het bericht "EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel"¹?

Ja.

2. Is het waar dat Russen 26 miljard dollar op Cypriotische banken geparkeerd hebben en dat 11 oligarchen een Cypriotisch paspoort bemachtigd hebben?

Op dit moment is niet genoeg informatie bekend om een precieze inschatting te kunnen maken van de bedragen aan deposito's van personen met een Russische nationaliteit bij Cypriotische banken. Over de aanvragen van paspoorten van specifieke Russische staatsburgers heeft de Nederlandse regering geen informatie.

3. Hoe beoordeelt u de inspanningen van de Cypriotische regering bij het bestrijden van witwassen en zwart geld?

Als onderdeel van de Raad van Europa evalueert Moneyval de wet- en regelgeving met betrekking tot de bestrijding van witwassen, conform de internationale standaard van de Financial Action Task Force (FATF). Cyprus staat niet op de zwarte of grijze lijst bij de FATF. Moneyval is positief over de inspanningen van Cyprus op dit gebied, getuige de meest recente evaluatie van Cyprus door Moneyval die dateert uit september 2011. De Moneyval-evaluatie ziet wel primair op de wet- en regelgeving en de instituties, en minder op de daadwerkelijke effectiviteit van de implementatie.

Cyprus voldoet ook aan de EU-regels op het gebied van de fiscaliteit. Cyprus heeft geen belastingregimes die op EU-niveau ter discussie staan. Daarnaast wisselt Cyprus, voor zover dit te overzien is, fiscale informatie uit op basis van de Administratieve samenwerkingsrichtlijn en de Spaartegoedenrichtlijn. Aan de andere kant heeft Cyprus op dit moment met acht EU-lidstaten waaronder Nederland nog geen belastingverdrag.

4. Bent u ervan op de hoogte dat veel van het geld van de fraude waarover de heer Magnitsky berichtte, waarschijnlijk via Cyprus is gelopen en dat zijn werkgever, Hermitage Capital Management, aangifte daarvan heeft gedaan in Cyprus op 27 juli jongstleden?

Ja, ik ben ervan op de hoogte dat Hermitage Capital Management aangifte van fraude heeft gedaan.

¹ <http://www.spiegel.de/international/europe/german-intelligence-report-warns-cyprus-not-combating-money-laundering-a-865451.html>

Datum
BFB2012-17169M

Ons kenmerk

5. Hoe beoordeelt u het feit dat de Cypriotische autoriteiten geen onderzoek willen openen in deze zaak en expliciet aangeven dat zij eerst toestemming willen hebben van de Russische autoriteiten, die juist keer op keer geweigerd hebben de Magnitsky zaak te onderzoeken?

Van de Cypriotische autoriteiten hebben wij vernomen dat zij inmiddels een onderzoek zijn gestart, en voorafgaand hieraan geen toestemming hebben gevraagd aan Rusland.

6. Bent u ervan op de hoogte dat in Zwitserland, Letland, Estland, Litouwen en Finland wel onderzoeken zijn gestart na vergelijkbare aangiften?

Het is mij bekend dat in meerdere van deze landen aangifte is gedaan en onderzoeken zijn geopend.

7. Bent u bereid om er rechtstreeks bij de Cypriotische autoriteiten op aan te dringen dat ook zij onderzoek zullen doen?

Zie antwoord op vraag 5.

8. Welke voorwaarden zult u verbinden aan eventuele steun voor Cyprus op het gebied van witwassen, zwart geld, belastingconcurrentie en onderzoek naar de Magnitsky zaak?

Mocht Cyprus een financieel steunprogramma krijgen, en mocht geconstateerd worden dat er noodzaak toe is, dan sta ik positief tegenover conditionaliteit op het gebied van fiscale informatie-uitwisseling, het versterken van de systemen voor de bestrijding van witwassen, en de bevordering van een integere en transparante financiële sector. De nadruk moet liggen op het bouwen van een robuust systeem en niet zozeer op een specifiek geval.

9. Bent u er verder op de hoogte van wat de Duitse inlichtingendiensten geschreven hebben over een Europees noodpakket: "...wie er het meest zullen profiteren van de miljarden die Europese belastingbetalers overmaken: Russische oligarchen, zakenmensen en maffiosi, die hun illegale inkomsten in Cyprus hebben geparkeerd"?

Ik ben bekend met de berichten in de media hierover.

p2/ kamer vragen / Omtzigt - van Hijum

NIC-ARCH

From: 10 2 e
Sent: woensdag 19 december 2012 10:45
To: 10 2 e
Subject: FW: Toezending memo DEU-1123/2012 Kamervragen van de leden Omtzigt en van Hijum inzake financiële steun aan Cyprus
Attachments: 1123 Kamervragen Omtzigt en van Hijum inzake financiële steun aan Cyprus.pdf

From: DEU
Sent: dinsdag 18 december 2012 16:42
To: R; DGPZ; DIE; NIC-CDP
Subject: Toezending memo DEU-1123/2012 Kamervragen van de leden Omtzigt en van Hijum inzake financiële steun aan Cyprus

redemiddag,

Hierbij sturen wij u memo DEU-1123/2012 Kamervragen van de leden Omtzigt en van Hijum inzake financiële steun aan Cyprus toe.

Met vriendelijke groet,

10 2 e

.....
Directie Europa
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Bezuidenhoutseweg 67 | 2594 AC | Den Haag | Kamer 08D05
Postbus 20061 | 2500 EB | Den Haag

.....
T 10 2 e

SPOED IVM TERMIJN-donderdag 20/12 in Kamer-woensdag 19/12 laatste tas FIN

Aan de Minister
Van DEU 10 2 e
Via DGBS en SG
Kopie aan de Staatssecretaris, DGPZ, DIE, HMA-NIC
Afgestemd met HMA-NIC, DIE, CYP-aut.

TER BESLISSING

Datum
18 december 2012

Onze Referentie
10 2 e

Opgesteld door
10 2 e

memo

Kamervragen van de leden Omtzigt en Van Hijum inzake financiële steun aan Cyprus.

Aanleiding

Kamervragen van de leden Omtzigt en Van Hijum (beiden CDA) over het bericht "EU aid for Cyprus a political minefield for Merkel" (Ingezonden 29 november 2012 met kenmerk 2012ZZ0582).

Gevraagd besluit

Graag uw akkoord met bijgaande antwoorden.

De vragen zijn gelet de inhoud overgedragen aan uw collega van Financiën. Hij zal de antwoorden mede namens u beantwoorden.

Toelichting

De Kamervragen zijn gesteld naar aanleiding van een artikel in 'Der Spiegel International' van 11 mei 2012 met als insteek de link tussen (van oligarchen afkomstig) Russisch geld op Cypriotische banken en de mogelijke link met het witwassen van frauduleus geld waarover Magnitsky berichtte.

In de antwoorden een overzicht van de actuele stand van zaken.

Ten aanzien van de inspanningen van de Cypriotische regering wordt verwezen naar de Moneyvalrapportage van 2011. Daarnaast voldoet Cyprus aan EU-regelgeving op het gebied van fiscaliteit.

De Cypriotische autoriteiten zijn naar aanleiding van de aangifte een onderzoek gestart.

Onderzoeken in andere landen: in Zwitserland, Estland en Letland loopt het onderzoek naar aanleiding van de aangiftes nog; in Finland zijn geen gevallen van fraude aangetroffen. In Litouwen heeft de post geen informatie kunnen achterhalen over de zaak.

Ten aanzien van conditionaliteiten voor EU-steun aan Cyprus wordt de Nederlandse positie herhaald waarin NL positief staat t.o.v. conditionaliteiten zoals het bestrijden van witwassen, transparantie e.a.

De rechtsstaat- en mensenrechtenkant van de Magnitsky- zaak staat in de belangstelling van diverse politieke partijen.
Zie voor een overzicht memo DEU-1112/2012 (Magnitsky i/v KV en begrotingsbehandeling).

Datum
18 december 2012

Onze Referentie

102 e

Beantwoording van deze Kamervragen ook na de begrotingsbehandeling. MINFIN wil ze donderdag 20 december naar de Kamer zenden.

Bijlagen

1. Concept-beantwoording
2. Artikel Der Spiegel International van 11 mei 2012

TER BEHANDELING *gelieve retour heden 18/12*
Aan
SG

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Inlichtingen
10 2 e

notitie

Kamervragen Cyprus

Datum
18 december 2012

Notitienummer
BFB 2012-18339N

Rubriek
W / Cyprus

Auteur

10 2 e 10 2 e

Van
Afdeling Ex
Kopie aan
plv. TG, dir. BFB, redacteur

Bijlagen
- beantwoording vragen

Paraaf
Secretaris Generaal

10 2 e

Paraaf
Thesaurier

10 2 e

Via
directeur BFB

10 2 e

Aanleiding

Kamervragen van de leden Omtzigt en Van Hijum aan de ministers van BZ en
FIN over het bericht «EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel».

Kern

- Morgen leggen wij Minister Dijsselbloem een Kamerbrief voor met daarin de
beantwoording van de vragen. Minister Dijsselbloem zal ondertekenen mede
namens Minister Timmermans van BZ.
- De beantwoording wordt vandaag einde van de dag ter akkoord aan Minister
Timmermans voorgelegd, zodat de brief morgen mee kan in de laatste
tekentas van Minister Dijsselbloem van dit jaar.

Verzoek

- Graag uw akkoord op voorlegging van bijgevoegde beantwoording aan
Minister Timmermans.

Kamervragen van de leden Omtzigt en Van Hijum (beiden CDA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Financiën over het bericht "EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel" (ingezonden 29 november 2012)

1. Heeft u kennisgenomen van het bericht "EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel" ?

Ja¹.

2. Is het waar dat Russen \$26 miljard dollar op Cypriotische banken geparkeerd hebben en dat 11 oligarchen een Cypriotisch paspoort bemachtigd hebben?

Op dit moment is niet genoeg informatie bekend om een precieze inschatting te kunnen maken van de bedragen aan deposito's van personen met een Russische nationaliteit bij Cypriotische banken. Over de aanvragen van paspoorten van specifieke Russische staatsburgers heeft de Nederlandse regering geen informatie.

3. Hoe beoordeelt u de inspanningen van de Cypriotische regering bij het bestrijden van witwassen en zwart geld?

Als onderdeel van de Raad van Europa evalueert Moneyval de wet- en regelgeving met betrekking tot de bestrijding van witwassen, conform de Internationale standaard van de Financial Action Task Force (FATF). Cyprus staat niet op de zwarte of grijze lijst bij de FATF. Moneyval is positief over de inspanningen van Cyprus op dit gebied, getuige de meest recente evaluatie van Cyprus door Moneyval die dateert uit september 2011. De Moneyval-evaluatie ziet wel primair op de wet- en regelgeving en de instituties, en minder op de daadwerkelijke effectiviteit van de implementatie.

Cyprus voldoet ook aan de EU-regels op het gebied van de fiscaliteit. Cyprus heeft geen belastingregimes die op EU-niveau ter discussie staan. Daarnaast wisselt Cyprus, voor zover dit te overzien is, fiscale informatie uit op basis van de Administratieve samenwerkingsrichtlijn en de Spaartegoedenrichtlijn. Aan de andere kant heeft Cyprus op dit moment met acht EU-lidstaten waaronder Nederland nog geen belastingverdrag.

4. Bent u ervan op de hoogte dat veel van het geld van de fraude waarover de heer Magnitsky berichtte, waarschijnlijk via Cyprus is gelopen en dat zijn werkgever, Hermitage Capital Management, aangifte daarvan heeft gedaan in Cyprus op 27 juli jongstleden?

Ja, ik ben ervan op de hoogte dat Hermitage Capital Management aangifte van fraude heeft gedaan. De Cypriotische autoriteiten zijn een onderzoek gestart.

5. Hoe beoordeelt u het feit dat de Cypriotische autoriteiten geen onderzoek willen openen in deze zaak en expliciet aangeven dat zij eerst toestemming willen hebben van de Russische autoriteiten, die juist keer op keer geweigerd hebben de Magnitsky zaak te onderzoeken?

Van de Cypriotische autoriteiten hebben wij vernomen dat zij inmiddels een onderzoek zijn gestart, en voorafgaand hieraan geen toestemming hebben gevraagd aan Rusland.

¹ <http://www.spiegel.de/international/europe/german-intelligence-report-warns-cyprus-not-combating-money-laundering-a-865451.html>

6. Bent u ervan op de hoogte dat in Zwitserland, Letland, Estland, Litouwen en Finland wel onderzoeken zijn gestart na vergelijkbare aangiften?

Het is mij bekend dat in meerdere van deze landen aangifte is gedaan en onderzoeken zijn geopend.

7. Bent u bereid om er rechtstreeks bij de Cypriotische autoriteiten op aan te dringen dat ook zij onderzoek zullen doen?

Zie antwoord op vraag 5.

8. Welke voorwaarden zult u verbinden aan eventuele steun voor Cyprus op het gebied van witwassen, zwart geld, belastingconcurrentie en onderzoek naar de Magnitsky zaak?

Mocht Cyprus een financieel steunprogramma krijgen, en mocht geconstateerd worden dat er noodzaak toe is, dan sta ik positief tegenover conditionaliteit op het gebied van fiscale informatie-uitwisseling, het versterken van de systemen voor de bestrijding van witwassen, en de bevordering van een integere en transparante financiële sector. De nadruk moet liggen op het bouwen van een robuust systeem en niet zozeer op een specifiek geval.

9. Bent u er verder op de hoogte van wat de Duitse inlichtingendiensten geschreven hebben over een Europees noodpakket: "...wie er het meest zullen profiteren van de miljarden die Europese belastingbetalers overmaken: Russische oligarchen, zakenmensen en maffiosi, die hun illegale inkomsten in Cyprus hebben geparkeerd"?

Ik ben bekend met de berichten in de media hierover.

Cyprus

Related articles, background features and opinions about this topic.

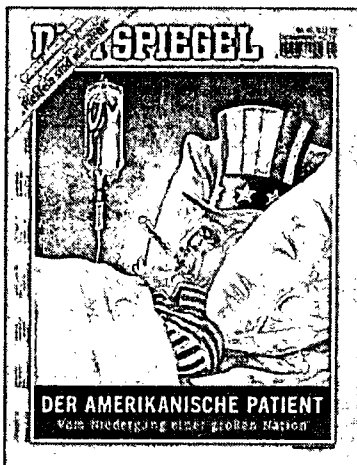
RELATED TOPICS

European Union

Euro Crisis

Debt Crisis

FROM DER SPIEGEL

The article you are reading originally appeared in German in issue 45/2012 (November 5, 2012) of DER SPIEGEL.

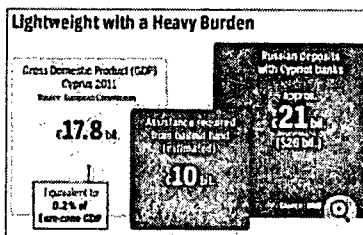
Click on the links below for more information about DER SPIEGEL's history, how to subscribe or purchase the latest issue of the German-language edition in print or digital form or how to obtain rights to reprint SPIEGEL articles.

Frequently Asked Questions: Everything You Need to Know about DER SPIEGEL

Six Decades of Quality Journalism: The History of DER SPIEGEL

A New Home in HafenCity: SPIEGEL's New Hamburg HQ

Reprints: How To License SPIEGEL Articles

Russian bank deposits in Cyprus far exceed the island's annual GDP.

RELATED SPIEGEL ONLINE LINKS

11/05/2012

Print E-Mail Feedback

Bailing Out Oligarchs

EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel

By Markus Dettmer and Christian Reiermann

Palm trees in Limassol, Cyprus, seen as a haven for rich Russians.

The EU is likely to bail out the banks of tiny member state Cyprus with 10 billion euros of credit. But a secret German Intelligence report reveals that the main beneficiaries of the aid would be rich Russians who have invested illegal money there. It's a big dilemma for Chancellor Angela Merkel.

Tweet 90 Recommend 173 2

Last Friday, the sun was shining in this paradise for Russians. The sky was a deep blue and the palms along the beach promenade swayed in a light breeze as the temperature climbed to 29 degrees Celsius (84 degrees Fahrenheit) before noon. No doubt Limassol offered a welcome relief from the cold and wet autumn weather of Moscow. Russians appreciate this spot on the southern coast of Cyprus.

The boutiques sell sable coats even in summer, the restaurants serve salted herring and vodka, apartments near the pier cost upwards of €300,000 (\$383,000) and there's no shortage of luxurious villas priced at millions of euros.

The city park has a bust of Russian poet Alexander Pushkin, there's a Russian radio station, Russian newspapers, a Russian Orthodox church, private schools offering Russian diplomas and signposts in Cyrillic writing. The mayor of Limassol himself speaks fluent Russian and studied in Moscow during the Soviet era.

There's one drawback, however: all the yachts, however luxurious they may be, are moored in the rather dreary old port. But relief is in sight. The new Limassol Marina will be finished soon, and if you put your name down soon for one of the 650 available berths, you can get a special rate: €150,000 per year, depending on the size of your boat.

There's something else that is probably a greater cause for concern for the Russians of Limassol, though. They are at risk of losing their paradise because Cyprus is virtually bankrupt. The island's economy has been dragged down by the recession ravaging Greece, with which it has close business ties. In addition, Cypriot banks bought billions of euros in Greek government bonds that are practically worthless

A Challenging EU Presidency: Crisis-Hit Cyprus Takes Europe's Helm (07/03/2012)

The Path to Tyranny: Putin's Russia Is Becoming a Flawless Dictatorship (08/13/2012)

'A Sign of Alienation': Sharp Words Define German-Russian Relations (11/01/2012)

GET MOBILE WITH OUR NEW APP

Download It Today: 'DER SPIEGEL in English' Now Available for iPhone

EUROPEAN PARTNERS

Prresseurop

Banks: Supervisor to the rescue

France: Taxing times for wealthy Gauls

Politiken

Kalundborg water polluted

PLATBE OT KYTI-OP: Stephen Kinnock goes actor

Corriere della Sera

Berlusconi Launches Election Campaign with Promise to Abolish IMU

Monti and Berlusconi's Different Visions

NEWSLETTER

SPIEGEL ONLINE

Sign up for Spiegel Online's daily newsletter - and get the best of Der Spiegel's and Spiegel Online's international coverage in your In-Box everyday.

FACEBOOK

SPIEGEL International on Facebook

Vind ik leuk 82.828

82,828 personen vinden SPIEGEL International leuk.

Tasfeen Malt Ricardo Anders David Florence Apache Theo Zahra N

TWITTER

shoeirlinDE So sad, yet so true. RT @SPIEGEL_English: America's Weapons Craze: A Fatally Counterproductive National Identity bit.ly/WhTnK5 43 minutes ago · reply · retweet · favorite

angshah "Did we just kill a kid?" Must read report in @SPIEGEL_English about a drone operator, esp with @dronestream bit.ly/UyL8f5 9 hours ago · reply · retweet · favorite

now. The banks have already had to write off large portions of their investments, and are in trouble as a result.

Application for EU Aid

This prompted the government of President Dimitris Christofias to make a pre-emptive application for EU aid in the summer. Russia had already provided a loan of C2.5 billion. That money has been used up and Russian President Vladimir Putin is reluctant to provide a further C5 billion.

Now the euro countries, and especially Germany, will have to step in with a C10 billion aid injection to prop up the island's banks. That will confront German Chancellor Angela Merkel, Finance Minister Wolfgang Schäuble and their European colleagues with a major dilemma because a secret report written by the German foreign intelligence service, the Bundesnachrichtendienst (BND), outlines who would be the main beneficiaries of the billions of euros of European taxpayers' money: Russian oligarchs, businessmen and mafiosi who have invested their illegal money in Cyprus.

The Russians don't just love Cyprus for its great climate. The shell companies here are conveniently anonymous, the banks discreet and the taxes are low. Dirty money bestowed a lasting boom on Cyprus and the inhabitants of "Ummasolgrad" are still doing well.

The European aid will help the country stabilize its controversial core industry and keep it going for the next few years. In Brussels and in the EU capitals, the Cypriot financial sector doesn't enjoy an especially good reputation. Cyprus and its banks are widely seen as a tax haven and a money-laundering base.

Domino Theory Makes Refusal Impossible

But refusing aid is not an option. Angela Merkel has become a firm believer in the domino theory, which in this case would take on the following shape: allowing Cyprus to fall would put the entire euro zone at risk of collapsing. It would be a disastrous message to send to financial markets. Why should the Europeans save Spain or Italy if they can't even bail out a dwarf like Cyprus?

The German government is in an awkward position. It is forced by overriding considerations to make decisions that it can't really justify. There are considerable political risks. "A rescue package for Cyprus could be very incendiary," one member of her government admitted. Merkel is in danger of discrediting her entire euro policy by agreeing to bail out Cyprus.

The Europeans won't be able to plead ignorance, either. The BND has analyzed the situation in Cyprus and then debated it with experts from the "troika," made up of the European Commission, International Monetary Fund and European Central Bank (ECB).

The BND officers didn't bring good news. Formally, the island nation sticks to all the rules on combating money laundering laid down by the EU and other international agreements, the agency said. The country had passed the necessary laws and set up the required organizations. But there were problems when it came to implementing those rules, it added. They weren't being applied properly. The Cypriots, the BND said, sign everything, pledge a lot, but keep few of those promises.

Money laundering is facilitated by generous provisions for rich Russians to gain Cypriot citizenship, according to the BND which found that some 80 oligarchs have gained access to the entire EU in this way.

In 2011 alone, some \$80 billion flowed out of Russia and much of that money had been channelled through Cyprus, according to the BND. Russians have deposited \$26 billion in Cypriot banks, says the BND. That is well above the annual GDP of Cyprus.

The figures show the scale of the problem. The Cypriot government is banking on the Europeans being unable to refuse aid. When the euro finance ministers voiced criticism, their Cypriot counterpart reacted furiously, saying his country would solve its problems without the Europeans if necessary and threatening to leave the single currency.

EU Taxpayers Protecting Illegal Money

The BND regards that as an empty threat, though. If Cyprus leaves the euro zone, its business model will no longer be as attractive, it says.

But the BND's conclusions also mean that if Cyprus gets an EU bailout so that it can keep the euro, the money of German and other European taxpayers will be protecting illegal Russian money.

Cyprus has been a tax haven since the 1970s. At first, it kept taxes low to attract shipping companies that registered their ships in Limassol. But the big boom didn't come until after the collapse of the Soviet Union.

The billions made out of that then needed a safe haven and found it in Cyprus. The Russian oligarchs, businesspeople and mafiosi channelled funds to Cypriot companies to keep tax costs down and to be able to re-invest at least part of it in Russia at a later date.

Cyprus became a member of the EU in 2004 and joined the euro zone three and a half years later. And suddenly it was in more demand than ever. The number of firms registered has doubled since it acceded to the EU. The country had to tighten up its regulations on money laundering before it was accepted into the EU but in practice it only stopped the most flagrant abuses.

Since then, the Cypriot economic model has been highly attractive. The country is a tax haven within the EU, but has been given a clean bill of health by the OECD because it supposedly does enough to stop money laundering.

If You Only Late today, but 'The woes of American drone operator' contains some astounding, disturbing stuff: [enlcncl.de/international/](#)

Follow SPIEGEL_English on Twitter now:

Facebook

ANZEIGE

However, a paper by the European Parliament about organized crime in Russia mentions Cyprus in a number of places. And a World Bank report on 150 international corruption cases cites several companies and accounts in Cyprus.

Mistakes Made With Greece Being Repeated

The European Commission, the EU's executive body, is more lenient with the new member, though. German government officials complain that the Commission has never seriously urged Cyprus to take tougher action to fight money laundering and close tax loopholes.

In the case of Cyprus, many of the mistakes made by Greece are now being repeated. Greece was allowed to join the euro despite blatant misaccounting. And Cyprus was allowed in even though it isn't implementing EU standards for a clean financial center.

And now the EU has to help this of all countries. Compared with the other European rescue packages the planned €10 billion aid for the banks of Cyprus is miniscule in financial terms. But it's a political minefield. The share of the aid to be paid by German taxpayers amounts to €2 billion. This poses a new challenge for Merkel.

She is already having trouble justifying continuous aid payments to Greece because Athens has proven itself to be an unreliable partner that keeps coming up with new excuses for its omissions. Now she has to explain payments to a country whose success rests on illegal money.

Cyprus a Political Problem for Merkel

In addition, the beneficiaries of the help won't be ordinary workers or farmers but a caste of nouveau-riche immigrants that shamelessly boast their wealth while making virtually no contribution to solving the country's problems. Companies registered in Cyprus pay just 10 percent in taxes.

Germany's opposition Social Democrats, which have voted in favor of previous bailouts in the crisis, are determined to challenge Merkel this time and to attach conditions to their approval of support for Cyprus.

"Before the SPD can approve loan assistance for Cyprus, the country's business model must be addressed," SPD budget expert Carsten Schneider said. "We can't use German taxpayers' money to guarantee deposits of illegal Russian money in Cypriot banks."

The low rate of corporate tax and the silent approval of money laundering were unacceptable to Social Democrats, he added.

Merkel is unlikely to disagree with the SPD's demands. But will she be able to force Cyprus to meet them? If she doesn't, she won't be able to rely on opposition support in a German parliamentary vote on aid to Cyprus. And she needs opposition votes because EU aid to Cyprus is so controversial in her coalition that she won't be able to rely on securing her own majority.

As one Merkel confidant put it: "Cyprus isn't an economic problem, it's long since become a political one."

ARTICLE...

[Print](#) [E-Mail](#) [Feedback](#)

Recommend 173 people recommend this. Sign Up to see what your friends recommend.

Tweet: 09

+2 Recommend this

+ Post to other social networks

Ads by Google

ADVERTISEMENT

Subsidie Zonnepanelen '12

Ontvang Nu tot €650 Subsidie! Vergelijk tot 5 Gratis Offertes.
[Solvari.nl/Zonnepanelen](#)

Munten veiling

Wekelijks munten veiling bij Catawiki. Bekijk hier alle kaveis!
[Catawiki.nl/Muntenveiling](#)

Worldwide Incorporation

HK Offshore Onshore & Mainland China Co. Formation. Inquire Now!
[www.topworldreg.com](#)

KEEP TRACK OF THE NEWS

Stay informed with our free news services.

All news from SPIEGEL International

[Twitter](#) | [RSS](#)

All news from Europe section

[RSS](#)

→ (d)
Magnitsky

102 e

From: 102 e
Sent: woensdag 16 januari 2013 10:30
To: [redacted] 102 e
[redacted]
Subject: FW: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

Vanuit Moskou: eens, maar inderdaad wenselijk dat zoveel mogelijk landen mede-ondertekenen.

Groet,

102 e

From: 102 e
Sent: woensdag 16 januari 2013 02:47
To: [redacted] 102 [redacted]
Cc: 102 e
Subject: Re: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

Ik zou onze deelname wel willen laten afhangen van aantal deelnemende landen. Alleen VK en ZWE is bijvoorbeeld onvoldoende.

Overigens is dit een bewonderenswaardige maar verder loze actie. EU heeft tijdens EU-RF top op hoogste niveau Magnitsky opgebracht. Russen trekken hun schouders op. Brief van Van Rompuy van april jl is nooit beantwoord.

102 e

Van: 102 e
Verzonden: Tuesday, January 15, 2013 10:57 PM
Aan: 102 e
Cc: MOS-PA; 102 e
Onderwerp: Re: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

102 e, hopelijk kan eea morgen. Met de brief moet niet te lang worden gewacht. Ik zal 102 a morgenochtend alvast melden dat we het positief bezien, maar nog officieel moeten voorleggen. Ook dat we graag meer landen betrokken zouden zien. Nu zijn naast NL 102 a [redacted] benaderd door 102 a.

102

From: 102 e
Sent: Tuesday, January 15, 2013 10:32 PM
To: [redacted] 102
Cc: 102 e
Subject: RE: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

Weet niet hoeveel spoed, maar probeer. Moet ook spoed mensenrechten leveren. Vermoed dat het kort kan.

From: 102 e
Sent: dinsdag 15 januari 2013 19:23
To: 102 e
Cc: 102 e
Subject: Re: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

102 e

Ben morgen vrij. Kun jij e.e.a. aan M voorleggen?

Dank,
10 2 e

Netherlands Ministry of Foreign Affairs
Send from my Blackberry

Van: 10 2 e
Verzonden: Tuesday, January 15, 2013 07:12 PM
Aan: 10 2 e
Cc: 10 2 e 0 2 e
Onderwerp: Re: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

Ja, eens; zo breed mogelijk.
Wel even voorleggen aan M.

Van: 10 2 e
Verzonden: Tuesday, January 15, 2013 05:15 PM
Aan: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Onderwerp: RE: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

Op zich lijkt gezamenlijke brief mooi. Wel moeten 10 2 a proberen de brief zo breed mogelijk te maken. Ook zuidelijke lidstaten en zo mogelijk enkele oostelijke staten. NL woordvoeringslijn laat idd ruimte voor eerste voorzichtige steun. Groet, 10 2 e

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 15 januari 2013 17:02
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: RE: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

Ik herken de teleurstelling en zorg van de 10 collegae. Inderdaad hadden wij ook woordvoering voorbereid na de vrijpraak van de enige verdachte van (nalatigheid met als gevolg) de dood van Magnitsky:

- Ik heb kennis genomen van de vrijpraak op 28/12 van de verdachte van de nalatigheid die de dood Sergey Magnitsky op 16 november 2009 tot gevolg had.
- De inrichting van de rechtsstaat is uiteraard de soevereine zaak van ieder land, ook Rusland. Maar de zaak van Magnitsky is weer een bewijs van het slecht functioneren van de rechtsstaat in Rusland. De uitspraak van de Russische rechtbank roept opnieuw ernstige vragen op over de rechtstaat in Rusland. Het lijkt er weer op dat die op gespannen voet staat met internationale verdragen die ook Rusland heeft ondertekend, zoals afspraken in het kader van de Raad van Europa.
- Ik maak mij dan ook niet alleen zorgen over de zaak-Magnitsky. Met name de positie van mensenrechtenactivisten is voor mij een groot punt van zorg, dat voortkomt uit de recente Russische wetgeving op dat punt.
- De dood van Magnitsky blijft vragen oproepen en ik zal de Russische Federatie blijven aanspreken op het respect voor de rechtsstaat in dit specifieke geval, zowel bilateraal als in het kader van de Europese Unie.
- De aanleiding voor de arrestatie van Sergey Magnitsky op 24 november 2008 en de door hem gedocumenteerde verduistering van US\$ 230 miljoen belastinggeld is niet opgehelderd. Ik ondersteun de voornemens van de Russische regering corruptie hard aan te pakken; daarbij mag de genoemde verduistering niet buiten beschouwing blijven.
- Het is voor velen, ook voor mij, moeilijk aanvaardbaar als de dood van Sergey Magnitsky uiteindelijk in straffeloosheid zou eindigen.

Gelet op deze afgestemde woordvoering lijkt mij een eerste positieve reactie richting 10 2 collegae op zijn plaats. Verneem graag reactie van 10 2 e en MOS.

Groet,

10 2 e

From: 10 2 e

Sent: dinsdag 15 januari 2013 16:55

To: 10 2 e

Cc: 10 2 e

Subject: FW: SPOED/ Magnitsky case: joint action in Strasbourg?

Importance: High

Zie bijgaand vraag van 10 2 a over mogelijk gezamenlijke brief in kwestie Magnitsky. Verneem graag spoedig reactie.

10 2

10 2 e

10 2 e

PV Raad van Europa

[Redacted]

1

[Redacted]

0

[Redacted]

2

www.pvraadvaneuropa.nl

Consider the environment. Please don't print this e-mail unless you really need to.

10 2 a

P2 / Kameroverleg / Magnietsk
 lopie in E2 / financieel / bestuurs
 wetenschappelijk

From: 10 2 e
Sent: woensdag 17 april 2013 17:01
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: Magnietsky

Note for the file

Sprak heden de heer 10 2 e op nieuw over een andere aangelegenheid, en vroeg hem naar Magnietsky. Hij stelde nog geen besluit te hebben genomen over wel of niet vervolgen, maar dat hij zich heel moeilijk kon voorstellen dat hij zou gaan vervolgen, vanwege gebrek aan bewijs. Cyprus was niet de meest voor de hand liggende locatie, zo zei hij 10 2 a

. Ook bracht de leider van de socialisten in het EP, de heer Gros, een bezoek aan Cyprus, over de zaak op 29 april.

m: 10 2 e
Sent: maandag 4 maart 2013 15:03
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: Magnietsky

Note for the file

Stelde heden de heer 10 2 e Attorney General, in een gesprek over een andere aangelegenheid, de vraag hoe de zaak Hermitage Capital Management/Magnietsky verliep. Volgens de AG was de zaak nog open, en was er nog geen besluit genomen over vervolging. Cyprus was in afwachting van een vertegenwoordiger van de RvE, die voor deze zaak naar het eiland zou komen. Wie dit precies was en wat deze persoon precies kwam doen kon de AG niet toelichten.

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 10:15
To: 10 2 e
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED] SBV-MIN-FIN; GEV-CD;
 BUJ; AST; TEH; BAD; DOH; JBA; NYV; KAB; VIL; PRI; NIC; HCM; WEN; BEL; NDE; STD; CAR;
 SOF; PRM; PEK; STO; BRA; BUE; GEV; HAV; VAL; MAN; STG; TAL; LAP; BAN; DHA; MNG;
 TBI; PRA; BKR; MEX; BOG; JAK; SKO; POR; TOK; LIM; HAN; BDP; OSL; GUA; SIN; COL;
 ALM; SEO; BTL; LIJ; STR; TIR; KIE; DUB; LUX; BRU; ROM; BLN; BRE; ZAG; BRN; RAM; TAI;
 NAI; BAM; COT; RIY; AMM; RAB; TEL; ALG; ABU; SAA; SAR; SJO; ROF; VAN; KAI; WEL;
 WEV; WAR; VAT; WEC; ACC; BEI; KHA; TUN; DAR; HAR; DAK; ABJ; LIS; KOP; PAO; MAD;
 TRI; LUS; OUA; PRE; DMC; LUA; MAP; MUS; PAU; PAR; LON; RIG; KSS; OTT; KIG; CAN;
 HEL; KLL; KWE; WAS; ADD; BEN; ISL; OPCW; KAM; ANK; BRE-PSC; PAN; PAN-CDP; JUB;
 BAK; 10 2 e NIC-CDP
Subject: [RIJK] Cyprus - Financien - Onderzoek naar Cyprus link Magnitsky-zaak in volle gang
Rubricering4allow: minaz.nl;minbzk.nl;mindef.nl;minez.nl;minocw.nl;minvenj.nl;minszw.nl;minfin.nl;minienm.
 nl;dtv.minbzk.nl;mineleni.nl;minbuza.nl;cbl.nl;dkh.nl;minjus.nl;minvws.nl;rws.nl;rivm.nl;age
 ntschapnl.nl;kabinetderkoningin.nl;nwp.nl;minvrom.nl;minvenw.nl;adb.org;worldbank.or
 g;imf.org;afdb.org;ebrd.com;dnb.nl;ind.minbzk.nl;om.nl;nctb.nl;nctv.minvenj.nl;vtspn.nl;kl
 pd.politie.nl
X-SBV: 4

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

21 december 2012

Ministerie van Buitenlandse Zaken
 Berichtenverkeer

Rijks-Intern

Cyprus - Financien - Onderzoek naar Cyprus link Magnitsky-zaak in volle gang

*kopie in EZ / Financien / Bestrijding
 witwassen*

Van : NIC-CDP
 Verzonden op : 21 december 2012 09:15
 Land/regio : Cyprus
 Thema : Financien

Samenvatting

-Unit for Combatting Money Laundering (MOKAS) onderzoekt sinds juli jl. mogelijke Cypruslink in Magnitsky-

zaak. Begin januari komen juristen van Hermitage Capital uit Londen naar Cyprus om te getuigen.

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Commentaar

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Bericht

1. Naar aanleiding van KVs van TK-leden Omtzigt en Van Hijum (CDA) en debat tijdens BZ-begrotingsbehandeling over de Magnitskyzaak gesproken met hoofd MOKAS, 10 2 e, lokale directeur Barclays Bank, en Nederlandse financiële adviseurs in Nicosia over praktijken van illegale geldtransacties. Tevens heeft vml EU-ambassademedewerker 10 2 e onderzoek gedaan naar belastingregime en witwassen op basis van gesprekken met Nederlandse experts in Nicosia (zie bijlage).

2. Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

6. Over de **Magnitsky-zaak** zei 10 2 e dat ze hier vanaf de ontvangst van de brief van Hermitage Capital op 27 juli jl. mee bezig is geweest. Ze liet me vuistdikke dossiers zien en toonde me vertrouwelijke correspondentie. Een journalist van The Guardian had op basis van een wat ambtelijke reactie van de AG op de brief van Hermitage Capital, en een kort telefonisch interview met Rossinou op een late zondagavond het negatieve artikel geschreven waardoor alle internationale reacties loskwamen. De AG heeft een formeel verzoek tot rectificatie gestuurd maar daar wilde The Guardian niet op ingaan.

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Berichtgegevens

Aan : 10 2 e

SBV-MIN-FIN; GEV-CD; BUJ; AST; TEH;
BAD; DOH; JBA; NYV; KAB; VIL; PRI; NIC; HCM; WEN; BEL; NDE; STD; CAR; SOF;
PRM; PEK; STO; BRA; BUE; GEV; HAV; VAL; MAN; STG; TAL; LAP; BAN; DHA; MNG;
TBI; PRA; BKR; MEX; BOG; JAK; SKO; POR; TOK; LIM; HAN; BDP; OSL; GUA; SIN;
COL; ALM; SEO; BTL; LJU; STR; TIR; KIE; DUB; LUX; BRU; ROM; BLN; BRE; ZAG;
BRN; RAM; TAI; NAI; BAM; COT; RIY; AMM; RAB; TEL; ALG; ABU; SAA; SAR; SJO;

NIC-ARCH

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 15:27
To: NIC-ARCH
Subject: FW: Verzoek - assistentie bij beantwoording kamervragen inzake Magnitsky-zaak (spoed)
Attachments: Cyprus vertaling.docx

Svp in hetzelfde dossier als onze kamervragen over Magnitsky stoppen.

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 15:04
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: FW: Verzoek - assistentie bij beantwoording kamervragen inzake Magnitsky-zaak (spoed)

10 2 e, ter info;
2

Groet

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 13:38
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: RE: Verzoek - assistentie bij beantwoording kamervragen inzake Magnitsky-zaak (spoed)

Beste 10 2 e

Op de valreep tref je in de bijlage een onofficiële (in eigen beheer gemaakte) vertaling aan van de beantwoording door minister Urpilainen van de parlementaire vragen die in onderstaand bericht worden genoemd.

Hartelijke groet en de allerbeste wensen,

10 2 e

From: HEL
Sent: maandag 17 december 2012 17:27
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: RE: Verzoek - assistentie bij beantwoording kamervragen inzake Magnitsky-zaak (spoed)

Beste 10 2 e

In september jl. is door Hermitage Capital informatie verstrekt en werden documenten overhandigd aan het Nationale Onderzoeksbureau van de Finse politie KRP en aan de Procureur Generaal inzake witwas-transacties van Rusland naar Cyprus. Een Fins bedrijf 10 2 a, zou hierbij betrokken zijn geweest. De Finse anti-witwas eenheid heeft de overhandigde documenten onderzocht, maar is in november 2012 tot de conclusie gekomen dat de transacties tussen de betrokken Finse bonthandel en diens Russische zakenpartner legaal waren. Er is daarop geen nader onderzoek naar deze zaak ingesteld.

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

[Redacted]

10 2 e

[Redacted]

.....
Embassy of the Kingdom of the Netherlands
Erottajankatu 19 B | 00130 | Helsinki
.....

10 2 e

[Redacted]

<http://www.netherlands.fi>

From: 10 2 e
Sent: maandag 17 december 2012 12:16
To: RIG; TAL; VIL-EA; BEN-EA; HEL
Cc: 10 2 e
Subject: Verzoek - assistentie bij beantwoording kamervragen inzake Magnitsky-zaak (spoed)

Beste collega's,

Wij zouden jullie zeer dankbaar zijn als jullie ons vandaag konden helpen bij het beantwoorden van een Kamervraag. Het gaat om de volgende vraag:

6. Bent u ervan op de hoogte dat in Zwitserland, Letland, Estland, Litouwen en Finland wel onderzoeken zijn gestart na vergelijkbare aangiften?

Zie de andere vragen, Q&A's van BuZa en bijgevoegd artikel om een idee te krijgen van de context (de zaak-Magnitsky). We willen dus graag weten of het klopt dat er aangifte is gedaan van fraude door het bedrijf van Magnitsky, en of er een onderzoek is gestart naar aanleiding van deze aangifte. Wij hebben een vrij krappe deadline voor het beantwoorden van deze vraag, dus als het enigszins mogelijk is om ons vandaag of morgenochtend een antwoord te geven dan zouden wij dit zeer op prijs stellen. Alvast bedankt!

Groet,

10 2 e

[Redacted]

.....
Ministry of Finance
Foreign Financial Affairs Directorate - EU Division
Korte Voorhout 7 | 2511 CW | The Hague | Room KVB 4.20
PO Box 20201 | 2500 EE | The Hague | The Netherlands

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

NIC-ARCH

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 13:04
To: NIC-ARCH
Cc: 10 2 e
Subject: FW: Stemmingen moties begrotingsbehandeling

Dossier Magnitski

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 12:49
To: 10 2 e
Subject: FW: Stemmingen moties begrotingsbehandeling

Hallo 10 2 e ik had het uit deze mail;
Anyway; zal niet veel gedoe meer opleveren.
Groet

10 2 e

From: DEU
Sent: vrijdag 21 december 2012 11:16
To: 10 2 e

Subject: FW: Stemmingen moties begrotingsbehandeling

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 10:52
To: DAM; DWH; DEU; DMM; DAF; DAO; DVB; DSH; 10 2 e

Subject: FW: Stemmingen moties begrotingsbehandeling

Voor de goede orde:

De moties waarover gisteren niet gestemd is, waren tijdens de begrotingsbehandeling zelf al aangehouden. Het betreft:

- de motie-Van Bommel over postuum eerherstel voor drie veroordeelde mariniers (33400-V, nr. 60);
- de motie-Van Ojik/Bonis over richtlijnen voor het Uitzendtoetsingskader (33400-V, nr. 77);

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: vrijdag 21 december 2012 10:33
To: DAM; DWH; DEU; DMM; DAF; DAO; DVB; DSH; 10 2 e

Gisteren heeft de Kamer gestemd over de moties, ingediend tijdens de begrotingsbehandeling. In bijlage treffen jullie het stenografisch verslag hiervan aan, tevens te vinden via de volgende link:

<http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/verslagen/verslag.jsp?vj=2012-2013&nr=38>

De uitslag van de stemmingen is als volgt:

Aangenomen:

- de motie-Ten Broeke/Bonis over het handhaven van het Matra-programma (33400-V, nr. 57);
- de motie-Bonis/Ten Broeke over bescherming en bevordering van de mensenrechten van LHBTI's (33400-V, nr. 63);
- de motie-Bonis/Ten Broeke over een toekomstvisie op het postennet (33400-V, nr. 64);
- de motie-Omtzigt c.s. over de verwijdering van Europese tactische kernwapens (33400-V, nr. 65);
- de motie-Sjoerdsma over een actieve inzet voor de aansluiting van zo veel mogelijk landen bij het Internationaal Strafhof (33400-V, nr. 69);
- de motie-Sjoerdsma over het bijstaan van de NIMH en KITLV bij hun onderzoek (33400-V, nr. 71);
- de motie-Voordewind c.s. over slachtoffers van Pakistaanse blasfemiewetgeving (33400-V, nr. 75);
- de motie-Van Ojik over uitbreiding van het Shelter City-programma (33400-V, nr. 76);
- de motie-Van der Staaij c.s. over het stimuleren van geefgedrag (33400-V, nr. 79);
- de motie-Van der Staaij c.s. over gendercide (33400-V, nr. 80).

Aangehouden:

- de motie-Van Bommel over producten uit de nederzettingen in bezet Palestijns gebied (33400-V, nr. 58);
- de motie-Omtzigt/Voordewind over onderzoek naar de zaak-Magnitsky (33400-V, nr. 67);
- de motie-Omtzigt/Voordewind over een blijvende inzet voor behoud van het Mor Gabriël-klooster (33400-V, nr. 68);

Verworpen:

- de motie-Madlener/Wilders over de Nederlandse EU-bijdrage en EU-salarissen (33400-V, nr. 52);
- de motie-De Roon over bescherming van de Afrikaners (33400-V, nr. 53);
- de motie-De Roon over erkenning van legaliteit van Joodse vestigingen in Judea en Samaria (33400-V, nr. 54);
- de motie-De Roon/Wilders over het terugverplaatsen van de Nederlandse ambassade naar Jeruzalem (33400-V, nr. 55);
- de motie-De Roon over onmiddellijk staken van alle subsidie aan de Palestijnse Autoriteit (33400-V, nr. 56);
- de motie-Van Bommel over financiële middelen voor onderzoek naar Nederlands geweld in Nederlands-Indië (33400-V, nr. 59);
- de motie-Van Bommel over het openstellen van archieven over Nederlandse betrokkenheid bij Suriname in de jaren tachtig (33400-V, nr. 61);
- de motie-Van Bommel/Van Ojik over onderhandelingen over de afstoting van de Nederlandse kerntaak (33400-V, nr. 62);
- de motie-Sjoerdsma over de bindendheid van wapenexportbesluiten (33400-V, nr. 70);
- de motie-Voordewind/Omtzigt over voorwaarden voor vrijgave SPRING-gelden voor Egypte (33400-V, nr. 72);
- de motie-Voordewind over geen actief handelsbeleid voeren met Saudi-Arabië (33400-V, nr. 73);
- de motie-Voordewind/Van der Staaij over betalingen door de Palestijnse Autoriteit aan veroordeelde terroristen (33400-V, nr. 74);
- de motie-Van Ojik over uitbreiding van de diplomatieke inzet aangaande Syrië (33400-V, nr. 78);

Niet over gestemd:

- de motie-Van Bommel over postuum eerherstel voor drie veroordeelde mariniers (33400-V, nr. 60);
- de motie-Van Ojik/Bonis over richtlijnen voor het Uitzendtoetsingskader (33400-V, nr. 77);

Vriendelijke groet,

10 2 e

BPZ 10 2 e

NIC-ARCH

From: 10 2 e
Sent: woensdag 19 december 2012 10:27
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e NIC-ARCH
Subject: FW: Magnitsky Case- Cyprus - Questions dutch parliament (3 of 3)
Attachments: Talking Points.pdf

Importance: High

10 2 , graag id gaten houden of hier de komende tijd iets van id media staat en mij melden.

Dank, 10
2

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 18 december 2012 18:35
To: 10 2 e
Subject: FW: Magnitsky Case- Cyprus - Questions dutch parliament (3 of 3)
Importance: High

Info – nav Kamervragen Magnitsky- Cyprus

Groet

10 2

10 2 a

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 16 juli 2013 14:35
To: 10 2 e
Cc: MOS-CDP
Subject: RE: Ter info - Verslag van EU Human Rights Counselors d.d. 15 juli jl.

T.i. VK verklaring over Magnitsky heb ik gevonden, DU niet:

David Lidington warns that convicting someone unable to defend themselves is bound to add to negative perceptions of the Russian judicial process. Commenting on the guilty verdict in the trial of the late Sergei Magnitsky, David Lidington, the Foreign Office Minister with responsibility for Russia, said: The government has long made its concerns clear on this case and called for a full and transparent investigation into the tragic death of Sergei Magnitsky. The Russian authorities have taken the exceptional step to try him posthumously. Convicting a dead man who cannot by definition defend himself is bound to add to negative perceptions of judicial process in Russia. We will support all efforts to build confidence in the Rule of Law in Russia and to ensure that such cases cannot happen again.

Groet,

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: dinsdag 16 juli 2013 11:49
To: 10 2 e
Cc: MOS-CDP
Subject: Ter info - Verslag van EU Human Rights Counselors d.d. 15 juli jl.

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

Valt buiten reikwijdte van het Wob verzoek

- Het **Comité ter voorkoming van Mishandeling** heeft Rusland in mei 2012 bezocht. Daarbij werden verschillende gevangenissen bezocht en met officials en NGO's gesprekken gevoerd. Het rapport zal in de loop van 2013 verschijnen. RF bepaalt of het rapport openbaar kan worden gemaakt. Tot op heden heeft Rusland daar geen toestemming voor gegeven.
- Vanuit Pace heeft **10 2 e** in januari 2010 schriftelijke vragen gesteld over het niet publiceren van de CPT-rapporten over Rusland. Zij verwees hierbij naar Magnitsky om de noodzaak er van te onderstrepen. Nederland is voorstander van publicatie, maar elke lidstaat mag zelf bepalen of het rapport gepubliceerd wordt.
- **Inzet NL:** Nederland is één van de meest actieve landen in het Comité van Ministers bij de monitoring van de implementatie van Hofuitspraken. Uitspraken tegen Rusland (Rusland land met een van hoogste aantal zaken bij het EHRM, in 2012 zijn 22.358 klachten ingediend. In totaal 134 uitspraken in 2012, waarvan in 122 gevallen tenminste 1 schending is geconstateerd van het EVRM) staan regelmatig op de agenda en Nederland stelt zich hier actief op, waar mogelijk in samenwerking met andere LS. Nederland zal Rusland blijven aanspreken op nakoming van de uitspraken van het EHRM. Dit is van groot belang gezien het feit dat het CM ruim 1200 zaken tegen Rusland in supervisie heeft. RF voert uitspraken EHRM echter zeer matig uit. Over het algemeen betaalt RUS tijdig de just satisfaction, maar structurele problemen (detentieomstandigheden, marteling ,verdwijningen, oneerlijk en/of traag proces, homohaat) worden nauwelijks aangepakt.
- **Comité van Ministers (CM):** per brief van 20 maart 2013 heeft u, samen met ambtgenoten van het VK (initiatiefnemer), Tsjechië, DUI en Zweden bij de van de RvE uw bezorgdheid over de gang van zaken geuit.
- Meer in het bijzonder heeft deze gelegenheidscoalitie de SG-RvE aangemoedigd om door te gaan op de ingeslagen weg. De SG wordt uitgenodigd zijn contacten met Russische autoriteiten te blijven benutten om duidelijk te maken dat een fatsoenlijke en waardige afronding van de zaak Magnitsky een positief signaal zou zijn voor de toekomst van de mensenrechten en democratie in Rusland. Concreet houdt dat in: stop de postume strafzaak tegen Sergei Magnitsky (hij kan zich niet meer verdedigen) en maak serieus werk van het onderzoek naar de omstandigheden waaronder hij is overleden.

Achtergrond: Rusland, Magnitsky

- 10 2 a
[Redacted]
- Nederland zal in het Comité van Ministers actief interveniëren wanneer een eventuele veroordeling van Rusland door het EHRM in de zaak Magnitsky op de agenda van het CMDH verschijnt.
- Daarnaast kunt aangeven dat u overweegt tijdens (of en marge van) uw deelname aan het Comité van Ministers (16 mei a.s.) aandacht voor de zaak Magnitsky te zullen vragen.
- De **Parlementaire Assemblee** is ook bezorgd over de Magnitsky zaak:
- Op 11 juli 2011 heeft de heer Omtzigt drie schriftelijke vragen aan het Comité van Ministers gesteld over het onder meer erkennen van de vermeende marteling en dood van Magnitsky als een mensenrechtenschending, wat het Comité van Ministers gaat doen zodat de verantwoordelijken hiervoor opgepakt worden en of het Comité over dit onderwerp een dialoog met Rusland aangegaan is? Het Comité van Ministers heeft hierop geantwoord dat er in Rusland een strafrechtelijk onderzoek gestart is naar de dood van Magnitsky en dat zij verwachten dat dit wordt uitgevoerd op een effectieve en transparante wijze waarbij duidelijk wordt in welke omstandigheden Magnitsky overleden is. 10 2 a
[Redacted]
- Daarnaast heeft de heer Omtzigt meegeschreven aan een verklaring van 9 februari 2012 van de PACE, die Rusland oproept de verantwoordelijken voor de dood van Magnitsky te vervolgen, de familie van Magnitsky niet meer te intimideren en een onafhankelijke evaluatie van de zaak toe te laten.
- Op initiatief van NL lid Pieter Omtzigt (TK, CDA) heeft de Commissie Juridische Zaken en Mensenrechten, besloten zelf onderzoek naar deze zaak te doen. Omtzigt en anderen spannen zich sinds de dood van Magnitsky 3,5 jaar geleden in om een eerlijk onderzoek af te dwingen en hebben ook een website voor meer informatie: <http://www.russian-untouchables.com>.

Aard bespreking

- LET informeert over beslissing LET parlement om sancties op te leggen aan personen binnen de Russische overheid betrokken bij de dood van Sergej Magnitski.

Recente ontwikkelingen

- “Magnitsky Act”, ofwel “Magnitsky Sanctions” zijn in 2012 in het leven geroepen door het Amerikaanse congres. Doel ervan is personen binnen de Russische overheid te bestraffen voor dood van de Russische belastingadviseur Sergej Magnitski. Deze overleed in 2009 onder verdachte omstandigheden in een gevangenis in Moskou. Magnitski deed onderzoek naar fraude door Russische autoriteiten.
- Sinds 2016 bestaan Magnitsky Sanctions uit een inreisverbod en bevrozing van tegoeden vanwege schendingen van mensenrechten (dus breder dan alleen Russen betrokken bij de dood van Magnitski). **10 2 a**
 aan de lijst toegevoegd.
- EU kent dergelijks listings niet. Wel hebben, in navolging van de VS, EST, CAN, VK LIT en LET hun eigen sancties afgekondigd voor personen die zich schuldig maken aan schendingen van mensenrechten.

Krachtenveld

- N.v.t.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

**Directie Mensenrechten,
Goed Bestuur, Emancipatie
en Humanitaire Hulp**
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon
DMH-MR
DEU

Datum 12 september 2011
Betreft Russische advocaat Sergei Magnitsky

Onze Referentie
DMH/MR-493/11

Geachte voorzitter,

Op 29 juni jl. werd de motie van de leden Çörüz, Voordewind, Ten Broeke, en Van der Staaij aangenomen over de Russische advocaat Sergei Magnitsky, die in november 2009 in de gevangenis onder verdachte omstandigheden is overleden. De motie "verzoekt de regering stappen te zetten en in Europees verband te bevorderen, in lijn met de initiatieven van de Amerikaanse senaat en het Europees parlement, zodat de verantwoordelijken voor de dood van Sergei Magnitsky aansprakelijk worden gesteld". Met deze brief informeer ik u op welke wijze ik uitvoering geef aan de motie.

De regering heeft zorgen naar aanleiding van het overlijden van de heer Magnitsky en voelt zich gesterkt door de motie. Het Russische justitiële onderzoek naar de verdachten van de dood van Sergei Magnitsky moet worden voortgezet en de daders moeten worden opgespoord en berecht. Het rapport van 5 juli jl. van de Presidentiële mensenrechtencommissie stelt dat de arrestatie van Sergei Magnitsky onwettig was en dat hij in de gevangenis is geslagen, mogelijk gemarteld en dat medische zorg hem is onthouden. Dit zijn ernstige beschuldigingen die de Russische justitiële autoriteiten moeten onderzoeken.

Ik acht het belangrijk bilateraal en in EU-verband druk te blijven uitoefenen op Rusland zodat de verantwoordelijken voor de dood van Sergei Magnitsky aansprakelijk worden gesteld. De zaak Magnitsky, die in tegenstelling tot andere zaken veel publiciteit genereert binnen en buiten Rusland, staat niet op zichzelf. Nederland besteedt dan ook aandacht aan de ontwikkeling van de rechtsstaat en de verbetering van de mensenrechtensituatie in Rusland. Dit is een wezenlijk onderdeel van de brede relatie die Nederland met Rusland heeft.

Nederland maakt zich in EU-verband sterk om de zorgen over de mensenrechtensituatie aan de orde te stellen, zoals bij de EU-Rusland-mensenrechtenconsultaties. Naar aanleiding van de consultaties van 4 mei 2011 is de dood van Sergei Magnitsky in de persverklaring aangehaald. Op uitdrukkelijk verzoek van Nederland worden mensenrechten ook tijdens de halfjaarlijkse EU-Rusland-Top aan de orde gesteld.

Het onderzoek naar de zaak Magnitsky loopt en de rechtsgang in Rusland dient gevolgd te worden. Ik wens de resultaten van de procesgang af te wachten. Mocht in het licht van de uitkomsten daartoe aanleiding bestaan, dan ben ik voornemens de mogelijkheid van verdere stappen in EU-verband aan de orde te stellen.

**Directie Mensenrechten,
Goed Bestuur, Emancipatie
en Humanitaire Hulp**

Onze Referentie
DMH/MR -493/11

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Dr. U. Rosenthal

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

609

Vragen van de leden **Çörüz** en **Omtzigt** (beiden CDA), **Timmermans** (PvdA), **De Roon** (PVV), **Van Bommel** (SP), **Schouw** (D66), **Voordewind** (CU), **Thieme** (PvdD) en **Van der Staaij** (SGP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *het artikel «UK secretly bans 60 Russians over lawyer's death»* (ingezonden 4 oktober 2011).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 9 november 2011).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «UK secretly bans 60 Russians over lawyer's death»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat het Verenigd Koninkrijk besloten heeft om de officials die vanwege de dood van de heer Magnitsky niet naar de VS mogen reizen, ook niet langer toe te laten tot het Verenigd Koninkrijk?

Antwoord 2

De ministeries van Buitenlandse Zaken van zowel de Verenigde Staten als van het Verenigd Koninkrijk hebben de Nederlandse ambassades meegedeeld dat er geen visumban is ingesteld. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het Verenigd Koninkrijk heeft naar aanleiding van het artikel in The Observer gemeld dat het beleid niet is veranderd. Visumaanvragen worden van geval tot geval bekeken in overeenstemming met immigratieregels van het Verenigd Koninkrijk. De Verenigde Staten en het Verenigde Koninkrijk werken met algemene (mondiaal geldende) signaleringslijsten waarbij specifieke visumaanvragen extra aandachtig bekeken worden.

Vraag 3

Herinnert u zich dat u in uw brief over de motie-Çörüz² die om een gelijke maatregel in Nederland vraagt, stelt dat de Presidentiële mensenrechtencommissie op 5 juli inter alia heeft vastgesteld dat de arrestatie van Magnitsky

¹ The Observer, 2 oktober 2011.

² Kamerstuk, 32 735, nr. 31.

onwettig was, dat hij mogelijk geslagen is en dat hem medische zorg onthouden is en dat u de Russische rechtsgang afwacht³. Bent u ervan op de hoogte dat het Russische ministerie van Binnenlandse Zaken op 14 juli deze bevindingen opzij geschoven heeft en besloten heeft om geen vervolging in te stellen?

Antwoord 3

Het Russische ministerie van Binnenlandse Zaken heeft op 14 juli jl. verklaard dat het rapport van de Presidentiële Mensenrechtencommissie van 5 juli jl. geen aanleiding geeft voor een onderzoek naar mogelijke delicten van beambten die onder genoemd ministerie vallen. Datzelfde ministerie heeft het strafrechtelijk onderzoek naar de dood van Magnitsky verlengd, waarbij voorlopig is besloten tot strafrechtelijke vervolging van twee artsen voor nalatigheid bij de medische behandeling van Magnitsky.

Vraag 4

Bent u er verder van de op de hoogte dat de Russische justitie de vervolging van de heer Magnitsky wel ter hand genomen heeft en dus met een middeleeuwse barbaarsheid een overleden slachtoffer in de beklagdenbank gezet heeft?

Antwoord 4

Ik ben ervan op de hoogte dat de Russische justitie de vervolging ter hand genomen heeft.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het geen zin meer heeft om van de Russische autoriteiten te verwachten dat zij onafhankelijk verder onderzoek instellen naar deze zaak?

Antwoord 5

Nee.

Vraag 6

Bent u bereid om, naar aanleiding van de motie Çörüz, de Russische officials die betrokken zijn en de toegang tot de VS en het VK ontzegd zijn, ook de toegang tot Nederland te ontzeggen?

Antwoord 6

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2 is volgens de ministeries van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk geen visumban ingesteld tegen bij de Magnitsky-zaak betrokken functionarissen.

Vraag 7

Bent u bereid de zaak van de heer Magnitsky bij de eerstkomende vergadering van de Raad Buitenlandse Zaken van de EU aan de orde te stellen en gezamenlijke stappen richting Rusland voor te stellen?

Antwoord 7

De regering heeft herhaaldelijk haar zorg uitgesproken over de dood van de heer Magnitsky en over de omstandigheden waaronder hij is overleden, laatstelijk tijdens het bezoek van Premier Rutte aan Rusland.

³ Brief van de minister van Buitenlandse Zaken d.d. 12 september 2011 (32 735, nr. 31).

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2012

Nr. 56

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 november 2011

Hierbij bied ik u aan de reactie op het verzoek van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van 14 oktober 2011 inzake een verslag van het bezoek van de Minister-President aan Rusland, en in reactie op uw aanvullende verzoek van 28 oktober 2011.

Op uitnodiging van de Russische president Medvedev bracht de minister-president van 19–21 oktober jl. een officieel bezoek aan Rusland. De minister van Infrastructuur en Milieu maakte deel uit van de delegatie. De reis stond in het teken van de bilaterale relatie en de handelsbetrekkingen. In dat kader werden zowel Moskou als Sint Petersburg bezocht. In Moskou zijn gesprekken gevoerd met president Medvedev en premier Poetin. Minister Infrastructuur en Milieu heeft een bilateraal gesprek gehad met de Russische minister van Transport. Ook heeft de minister-president een ontmoeting gehad met vertegenwoordigers van mensenrechtenorganisaties, het Netherlands-Russia Alumni Network van Nuffic gelanceerd, een interview gegeven aan het radiostation Echo Moskv, en samen met eerste vicepremier Zoebkov de handelsseminars geopend. In Sint Petersburg zijn gesprekken gevoerd met de gouverneur van de stad Sint Petersburg en van de regio Leningrad oblast. De minister-president heeft verder de Stormvloedkering bezocht, een datacenter geopend, de Hermitage bezocht, en een lezing gegeven aan de Universiteit van Sint Petersburg over het belang van de rechtsstaat voor economische groei en welvaart. Daarnaast heeft de minister-president zowel in Moskou als in Sint Petersburg kransen gelegd ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Tevens was een bedrijfsdelegatie van ruim 70 bedrijven in Rusland aanwezig voor het leggen van zakelijke contacten.

In de gesprekken met de Russische President en Premier werd stilgestaan bij de mondiale economische crisis en de gevolgen ervan in Europa. Russische toetreding tot de WTO werd wenselijk genoemd maar Rusland vroeg zich af of dit het juiste moment was. Nederland is voorstander van

spoedige Russische toetreding omdat Rusland als voorname handelspartner thuishoort in de organisatie, die internationale handels- en investeringsregels centraal stelt.

Een Nieuw Akkoord met de Europese Unie kan verder worden uitgewerkt zodra het WTO-traject is doorlopen. De EU-Rusland relatie heeft de afgelopen periode een impuls gekregen met het Partnerschap voor Modernisering. De regering hecht aan een breed Nieuw Akkoord tussen de EU en Rusland, waarin ook gevoelige onderwerpen als mensenrechten en rechtsstaat aan de orde blijven komen. Rusland gaf aan tevreden te zijn met de benadering van een gezamenlijke EU-Russisch stappenplan voor de afschaffing van het visumregime. Voor Nederland is het zorgvuldig doorlopen van dit stappenplan van belang. Zorgvuldigheid is ook van belang bij de verdere gesprekken tussen de NAVO en Rusland over een raketverdedigingssysteem. Rusland hecht grote waarde aan juridische garanties dat dit systeem niet tegen hen is gericht. De minister-president heeft de hoop uitgesproken dat Rusland in mei volgend jaar in Chicago op het hoogste niveau aanwezig zal zijn.

De aanstaande parlements- en presidentsverkiezingen zullen naar verwachting geen grote veranderingen in het politieke landschap tot gevolg hebben. De Russische democratie kan na 20 jaar nog niet als volmaakt worden gekwalificeerd. Het is aan de Russische kiezer om voorkeur uit te spreken en betrokkenheid te tonen bij het landsbestuur.

Doordat de bilaterale relaties uitstekend zijn, kan met Rusland ook over onderwerpen worden gesproken waar verschillen van inzichten over bestaan. In zowel het gesprek met de president als met de premier heeft de minister-president de zorgen, die in Nederland leven ten aanzien van de mensenrechtensituatie in Rusland en van de zaak Sergei Magnitsky, naar voren gebracht. Teven benadrukte de minister-president dat het Russische moderniseringsstreven niet alleen een kwestie van technologische vooruitgang moet zijn maar ook van een versterking van de rechtsstaat en mensenrechten. Op de bilaterale agenda stonden verder de voorbereiding voor het bilaterale jaar in 2013. De minister-president ondertekende met president Medvedev een gezamenlijke verklaring over het bilaterale jaar, waarin is afgesproken een breed programma te organiseren met politiek-maatschappelijke, economische en culturele activiteiten.

Zowel tijdens de bilaterale gesprekken als tijdens de Ronde Tafelbijeenkomst van president Medvedev en de minister-president met vertegenwoordigers van Russische- en Nederlandse bedrijven werden de kansen voor verdere versterking van de bilaterale handels- en investeringsrelaties gezien. Rusland staat nadrukkelijk open voor Nederlandse expertise op het gebied van infrastructuur (havens, vliegvelden, stadions), energie (incl. energiebesparing en biomassa), gezondheidszorg en agribusiness. Bij meerdere gelegenheden werd er door het Nederlandse bedrijfsleven aandacht gevraagd voor transparante aanbestedingsprocedures. Nederlandse bedrijven zien kansen in de Russische markt maar vragen wel om rechtszekerheid en een gelijke behandeling van investeerders. Dat ook Russische bedrijven Nederland als aantrekkelijke partner zien, werd aangetoond door de ondertekening van een overeenkomst tussen de Haven Rotterdam en het Russische bedrijf Summa Groep voor een olieterminal in de Europoort.

Het eerste bezoek van de minister-president met een zakendelegatie o.l.v. VNO-NCW is als positief ervaren. De strategische reisagenda van dit kabinet toont aan dat het bundelen van de Nederlandse economische en diplomatieke krachten tot resultaten leidt.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1027

Vragen van de leden **Çörüz** en **Omtzigt** (beiden CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *het rapport «The Torture and Murder of Sergei Magnitsky and The Cover Up by The Russian Government»* (ingezonden 7 december 2011).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 28 december 2011).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het rapport «The Torture and Murder of Sergei Magnitsky and The Cover Up by The Russian Government»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u kennisgenomen van het feit dat de deadline voor het onderzoek nu negen keer is uitgesteld? Deelt u de mening dat dit wel erg vaak is?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Bent u ervan op de hoogte dat er aan het, voor de Russische autoriteiten vernietigende rapport van de mensenrechtencommissie van de Russische president, waarnaar u hoopvol verwijst in uw brief uit september², geen enkel gevolg gegeven is?

Antwoord 3

Zolang het strafrechtelijk onderzoek naar de dood van Magnitsky loopt is het te vroeg om aan te geven in welke mate de Russische autoriteiten gevolg hebben gegeven aan de bevindingen van de mensenrechtencommissie van de Russische president

¹ <http://russian-untouchables.com/rus/docs/P01E.pdf>

² Kamerstuk, 32 735, nr. 31.

Vraag 4

Welke reactie kreeg de minister-president toen hij deze zaak tijdens zijn bezoek aan Rusland ter sprake bracht bij de president en de premier? Acht u die reactie afdoende?

Antwoord 4

In reactie op het opbrengen van de Magnitsky-zaak door minister-president is tijdens Russische autoriteiten aangegeven dat de dood van Magnitsky wordt betreurd en dat het onderzoek naar zijn dood naar verwachting binnen afzienbare tijd kan worden afgerond.

Vraag 5

Nu u bij uw recente bezoek aan Euro-commissaris Ashton de zaak-Magnitsky ter tafel hebt gebracht, welke extra stappen worden naar aanleiding van dit gesprek genomen in de EU, boven op de brief van mevrouw Ashton van 18 augustus 2011 over de resoluties in het Europe Parlement?

Antwoord 5

De zaak-Magnitsky is nadrukkelijk aan de orde gesteld bij de EU-Rusland mensenrechtenconsultaties op 29 november jl. Ook heeft mevrouw Ashton mede op mijn aandringen de zaak opgebracht op de EU-Rusland-top op 15 december jl. Zij heeft er bij de Russische autoriteiten op aangedrongen dat het onderzoek doeltreffend, naar behoren en snel wordt afgerond. Ik voeg hieraan toe dat het Europees Parlement op 14 december jl. een resolutie heeft aangenomen waarin het optreden van de Russische autoriteiten in de zaak-Magnitsky tot nog toe scherp wordt veroordeeld.

Vraag 6

Bent u bereid de Russische autoriteiten publiek aan te spreken op het oplossen van deze zaak, bijvoorbeeld door de ambassadeur van Rusland hier publiekelijk op aan te spreken?

Antwoord 6

Wij brengen deze zaak reeds onder de aandacht van de Russische autoriteiten, zoals tijdens het bezoek van de minister-president. Ook mevrouw Ashton heeft, mede naar aanleiding van mijn oproep daartoe in de Raad Buitenlandse Zaken van 1 december jl., toegezegd de Russische autoriteiten op deze zaak aan te blijven spreken.

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1757

Vragen van de leden **Cörüz** en **Omtzigt** (beiden CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de Magnitsky-zaak* (ingezonden 20 februari 2012).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 7 maart 2012).

Vraag 1

Welke vragen heeft u gesteld aan uw Russische ambtgenoot Lavrov over de Magnitsky-zaak en welke antwoorden gaf hij tijdens uw gesprek op 15 februari jl.?

Antwoord 1

Ik heb aangedrongen op een spoedige afronding van een objectief en alomvattend onderzoek naar de dood van Sergei Magnitsky. Minister Lavrov heeft bevestigd dat het door president Medvedev nauwlettend gevolgd onderzoek naar de dood van Magnitsky snel en grondig moet worden uitgevoerd.

Vraag 2

Heeft u het ook het heropenen van de zaak tegen Magnitsky – die overleden is – aan de orde gesteld en hem gevraagd wat de laatste keer is dat er in Rusland een rechtszaak gevoerd wordt tegen iemand die al is overleden na 358 dagen in voorarrest?

Antwoord 2

Ik heb vraagtekens gezet bij het postume onderzoek tegen Magnitsky. Volgens minister Lavrov was het postume onderzoek niet bedoeld om iemand na zijn dood te beledigen, maar bij ontstentenis van een verzoek van de familie om het onderzoek te beëindigen moest het worden afgerond.

Vraag 3

Heeft u kennisgenomen van het feit dat het Poolse ministerie van Buitenlandse Zaken en de Bulgaarse minister van Buitenlandse Zaken gezegd hebben te streven naar een gezamenlijk standpunt om Rusland te dwingen goed onderzoek te doen in de Magnitsky zaak?¹

¹ <http://lawandorderinrussia.org/2012/poland-and-bulgaria-call-for-justice-in-the-magnitsky-case/#more-1874>

Antwoord 3

Ja. Het sluit goed aan bij mijn streven bilateraal en in EU-verband druk te blijven uitvoeren op Rusland zodat de verantwoordelijken voor de dood van Sergei Magnitsky aansprakelijk worden gesteld.

Vraag 4

Onder verwijzing naar wat u op 12 september 2011 schreef: «Het rapport van 5 juli jl. van de Presidentiële mensenrechtencommissie stelt dat de arrestatie van Sergei Magnitsky onwettig was en dat hij in de gevangenis is geslagen, mogelijk gemarteld en dat medische zorg hem is onthouden. Dit zijn ernstige beschuldigingen die de Russische justitiële autoriteiten moeten onderzoeken»,² hebben de Russische autoriteiten dit inmiddels onderzocht en kunt u berichten over de resultaten van het onderzoek?

Antwoord 4

Het onderzoek loopt nog en zal volgens de Russische autoriteiten op 24 april 2012 worden afgerond.

Vraag 5

Bent u van plan op korte termijn de Amerikanen en Britten te volgen en een visum verbod in te stellen voor de 60 meest betrokken functionarissen in deze zaak, zoals gevraagd in de kamerbreed gesteunde motie- Cörüz?³

Antwoord 5

Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 8 november 2011 hebben de ministeries van Buitenlandse Zaken van zowel de Verenigde Staten als van het Verenigd Koninkrijk meegedeeld dat er geen visumban is ingesteld. De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk werken met algemene (mondiaal geldende) signaleringslijsten waarbij specifieke visumaanvragen extra aandachtig bekeken worden.

Vraag 6

Bent u van plan bij de volgende Europese top voor te stellen om gezamenlijk over te gaan tot een visumverbod voor de 60 meest betrokken functionarissen in deze zaak?

Antwoord 6

Ik heb de Magnitsky-zaak herhaaldelijk in de EU aan de orde gesteld, laatstelijk toen ik bij mevrouw Ashton heb aangedrongen de zaak aan de orde te stellen bij de EU-RF Top van 15 december 2011. Het onderzoek naar de zaak Magnitsky loopt en de rechtsgang in Rusland dient gevolgd te worden. Mocht in dit licht van de uitkomsten daartoe aanleiding bestaan, dan worden verdere stappen in EU-verband aan de orde gesteld.

Vraag 7

Op welke andere wijze denkt u de Russische autoriteiten te kunnen overtuigen om goed onderzoek te doen naar de dood van Magnitsky en ervoor te zorgen dat de schuldigen zich eindelijk voor de rechter moeten verantwoorden?

Antwoord 7

De regering blijft de zaak onder de aandacht van de Russische autoriteiten brengen, bilateraal en via internationale fora.

² Kamerstuk 32 735, nr. 31.

³ Kamerstuk 32 735, nr. 14.

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2094

Vragen van de leden **Cörüz** en **Omtzigt** (beiden CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de Magnitsky zaak* (ingezonden 21 maart 2012).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 4 april 2012).

Vraag 1

Aangezien de Russische autoriteiten vele feiten en documenten over het hoofd lijken te zien, bent u bereid aan de Russische autoriteiten te vragen of enig van de documenten op de site «Russian untouchables» onder de noemers

- a. Independent Findings regarding Magnitsky's Arrest¹
 - b. Complaints²
 - c. Petitions Requesting a Real Investigation into Magnitsky's Arrest, Torture and Murder Are Ignored³
 - d. Magnitsky's Testimonies against Corrupt Officers⁴
- vervalst of nagemaakt is of dat ze alle echt zijn?⁵

Antwoord 1

Het strafrechtelijk onderzoek inzake de dood van de heer Magnitsky loopt nog. Navraag doen over genoemde documenten zou neerkomen op interventie van een derde land in een nog lopende strafzaak. Zie ook mijn antwoord op uw vragen van 20 februari 2012 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1757).

Vraag 2

Heeft u kennisgenomen van de unaniem aangenomen motie in het Britse parlement op 7 maart met de titel «Human Rights Abuses and the Death of Sergei Magnitsky», die oproept tot sancties en expliciet gesteund werd door drie voormalige ministers van Buitenlandse Zaken?

Antwoord 2

Ja.

¹ <http://russian-untouchables.com/eng/torture-and-death-i/>

² <http://russian-untouchables.com/eng/complaints/>

³ <http://russian-untouchables.com/eng/smcomplaints-filed-after-death/>

⁴ <http://russian-untouchables.com/eng/testimonies/>

⁵ Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1757.

Vraag 3

Heeft u kennisgenomen van het feit dat de Russische autoriteiten zelfs overgaan tot het verbieden van een bijeenkomst/demonstratie over de Magnitsky zaak?⁶

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak op 12 maart van dhr. Michael McFaul, de ambassadeur van de VS in Rusland: «People that were involved in the wrongful death of Sergei Magnitsky are on a visum ban list»?⁷

Antwoord 4

Ja.

Vraag 5

Kunt u, naar aanleiding van uw antwoord dat het ministerie van Buitenlandse Zaken van de VS aangegeven heeft dat er geen visum ban is, hen opnieuw de vraag stellen en schriftelijk aangeven of er sprake is van een visum ban voor officials die bij de Magnitsky zaak betrokken zijn of niet en deze schriftelijke verklaring aan de Kamer doen komen?

Antwoord 5

Er bestaat geen categorische ban op het verstrekken van visa aan personen die op de signaleringslijsten voorkomen. Visumaanvragen van betrokken personen worden nauwkeurig bekeken en geweigerd wanneer daar reden toe is. Betrokkenheid bij ernstige mensenrechtenschendingen is een mogelijke reden om een visum te weigeren, zoals President Obama in een presidentiële verklaring op 4 augustus 2011 heeft bevestigd (bijgevoegd).⁸ De Amerikaanse regering is van mening dat een casus-specifieke visumban zoals voorgesteld in de zogenoemde «Magnitsky Act» geen additionele waarborgen zou opleveren ten aanzien van de huidige praktijk. De Amerikaanse autoriteiten doen geen uitspraken over welke personen op de signaleringslijsten zijn opgenomen. Navraag bij het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft uitgewezen dat deze praktijk ongewijzigd is. Zie ook mijn brieven van 8 november 2011 en 5 maart 2012.

Vraag 6

Heeft u kennisgenomen van het feit dat de moeder van Sergei Magnitsky meer dan 20 officiële verzoeken heeft ingediend om de postume zaak tegen haar zoon te stoppen,⁹ maar dat de zaak gewoon doorgaat?¹⁰

Antwoord 6

Ja.

Vraag 7

Herinnert u zich nog uw antwoord «Volgens minister Lavrov was het postume onderzoek niet bedoeld om iemand na zijn dood te beledigen, maar bij ontstentenis van een verzoek van de familie om het onderzoek te beëindigen moest het worden afgerond»?¹¹

⁶ Gazeta.ru in English: Moscow authorities refuse Magnitsky rally request, citing improper subject matter http://en.gazeta.ru/news/2012/03/19/a_4097081.shtml

⁷ <http://www.foreignpolicyi.org/content/audio-meet-new-boss-supporting-human-rights-third-putin-term>, op ongeveer 1.17.30

⁸ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

⁹ Zie bijvoorbeeld: <http://russian-untouchables.com/rus/docs/D395.pdf>

¹⁰ Andere bronnen zijn bijvoorbeeld:

– Radio Free Europa, Moscow Court Rules That Probe Of Dead Lawyer Magnitsky Is Legal http://www.rferl.org/content/moscow_court_rules_that_probe_of_magnitsky_is_legal/24497560.html

– TV-Novosti, «Moscow court orders new trial against deceased whistleblower Magnitsky» <http://rt.com/news/prime-time/whistleblower-magnitsky-trial-fraud-335/>

¹¹ Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1757.

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Heeft u kennisgenomen van het statement van de Russische ambassade in het Verenigd Koninkrijk, dat deze paragraaf bevat:

«In accordance with general rules of the Russian penal legislation, a criminal investigation is discontinued in case of death of the accused person. However, the Constitutional Court of the Russian Federation has recently decided that such a criminal investigation may be resumed or continued in case the person's relatives insist on his posthumous rehabilitation. According to the information available, this is precisely what the mother of Sergey Magnitsky and his advocates insist on»?¹²

Antwoord 8

Ja.

Vraag 9

Kunt u aangeven wat waar is:

- a. De Russische autoriteiten vervolgen dhr. Magnitsky postuum. Zijn moeder Natalya Magnitsky dient meer 20 keer bezwaar in, maar de vervolging wordt desalniettemin gewoon vervolgd? (zoals de familie van dhr. Magnitsky beweert);
- b. De Russische autoriteiten vervolgen dhr. Magnitsky postuum. Noch moeder Natalya Magnitsky, noch zijn weduwe hebben daartegen bezwaar gemaakt (zoals de Russische minister van Buitenlandse Zaken u verteld heeft);
- c. De moeder van Magnitsky heeft zelf een aanvraag ingediend om de rechtszaak tegen haar zoon postuum door te laten zetten (zoals de Russische ambassade in Londen beweert)

Antwoord 9

Ik heb kennisgenomen van genoemde verklaringen. Het is de verantwoordelijkheid van de Russische autoriteiten de feiten vast te stellen en hieromtrent recht te doen.

Vraag 10

Hoeveel personen staan op de lijst om geweigerd te worden voor een visum in het Schengen gebied?

Antwoord 10

De informatie met betrekking tot wie al dan niet in het Schengen Informatie Systeem ter weigering staan geregistreerd, is vertrouwelijk.

Vraag 11

Wanneer gaat u eindelijk over tot het instellen van de visumban, zoals unaniem gevraagd door de Tweede Kamer middels de motie-Cörüz c.s.?¹³

Antwoord 11

Het onderzoek naar de zaak Magnitsky loopt nog en de rechtsgang in Rusland moet gevolgd worden. Mocht in het licht van de uitkomsten daartoe aanleiding bestaan, dan worden verdere stappen in EU-kader aan de orde gesteld. Zie ook mijn antwoord op uw vragen van 20 februari 2012 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1757).

¹² <http://rusemb.org.uk/press/681>

¹³ Kamerstuk, 32 735, nr. 14.

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

937

Vragen van de leden **Omtzigt** en **Van Hijum** (beiden CDA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Financiën over *het bericht «EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel»* (ingezonden 29 november 2012).

Antwoord van minister **Dijsselbloem** (Financiën), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 21 december 2012).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «EU Aid for Cyprus A Political Minefield for Merkel»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat Russen \$ 26 miljard dollar op Cypriotische banken geparkeerd hebben en dat 11 oligarchen een Cypriotisch paspoort bemachtigd hebben?

Antwoord 2

Op dit moment is niet genoeg informatie bekend om een precieze inschatting te kunnen maken van de bedragen aan deposito's van personen met een Russische nationaliteit bij Cypriotische banken. Over de aanvragen van paspoorten van specifieke Russische staatsburgers heeft de Nederlandse regering geen informatie.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de inspanningen van de Cypriotische regering bij het bestrijden van witwassen en zwart geld?

Antwoord 3

Als onderdeel van de Raad van Europa evalueert Moneyval de wet- en regelgeving met betrekking tot de bestrijding van witwassen, conform de internationale standaard van de Financial Action Task Force (FATF). Cyprus staat niet op de zwarte of grijze lijst bij de FATF. Moneyval is positief over de inspanningen van Cyprus op dit gebied, getuige de meest recente evaluatie

¹ <http://www.spiegel.de/international/europe/german-intelligence-report-warns-cyprus-not-combating-money-laundering-a-865451.html>

van Cyprus door Moneyval die dateert uit september 2011. De Moneyval-evaluatie ziet wel primair op de wet- en regelgeving en de instituties, en minder op de daadwerkelijke effectiviteit van de implementatie. Cyprus voldoet ook aan de EU-regels op het gebied van de fiscaliteit. Cyprus heeft geen belastingregimes die op EU-niveau ter discussie staan. Daarnaast wisselt Cyprus, voor zover dit te overzien is, fiscale informatie uit op basis van de Administratieve samenwerkingsrichtlijn en de Spaartegoedenrichtlijn. Aan de andere kant heeft Cyprus op dit moment met zeven EU-lidstaten waaronder Nederland nog geen belastingverdrag.

Vraag 4

Bent u ervan op de hoogte dat veel van het geld van de fraude waarover de heer Magnitsky berichtte, waarschijnlijk via Cyprus is gelopen en dat zijn werkgever, Hermitage Capital Management, aangifte daarvan heeft gedaan in Cyprus op 27 juli jongstleden?

Antwoord 4

Ja, ik ben ervan op de hoogte dat Hermitage Capital Management aangifte van fraude heeft gedaan.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u het feit dat de Cypriotische autoriteiten geen onderzoek willen openen in deze zaak en expliciet aangeven dat zij eerst toestemming willen hebben van de Russische autoriteiten, die juist keer op keer geweigerd hebben de Magnitsky zaak te onderzoeken?

Antwoord 5

Van de Cypriotische autoriteiten hebben wij vernomen dat zij inmiddels een onderzoek zijn gestart, en voorafgaand hieraan geen toestemming hebben gevraagd aan Rusland.

Vraag 6

Bent u ervan op de hoogte dat in Zwitserland, Letland, Estland, Litouwen en Finland wel onderzoeken zijn gestart na vergelijkbare aangiften?

Antwoord 6

Het is mij bekend dat in meerdere van deze landen aangifte is gedaan en onderzoeken zijn geopend.

Vraag 7

Bent u bereid om er rechtstreeks bij de Cypriotische autoriteiten op aan te dringen dat ook zij onderzoek zullen doen?

Antwoord 7

Zie antwoord op vraag 5.

Vraag 8

Welke voorwaarden zult u verbinden aan eventuele steun voor Cyprus op het gebied van witwassen, zwart geld, belastingconcurrentie en onderzoek naar de Magnitsky zaak?

Antwoord 8

Mocht Cyprus een financieel steunprogramma krijgen, en mocht geconstateerd worden dat er noodzaak toe is, dan sta ik positief tegenover conditionaliteit op het gebied van fiscale informatie-uitwisseling, het versterken van de systemen voor de bestrijding van witwassen, en de bevordering van een integere en transparante financiële sector. De nadruk moet liggen op het bouwen van een robuust systeem en niet zozeer op een specifiek geval.

Vraag 9

Bent u er verder op de hoogte van wat de Duitse inlichtingendiensten geschreven hebben over een Europees noodpakket: «...wie er het meest zullen profiteren van de miljarden die Europese belastingbetalers overmaken: Russische oligarchen, zakenmensen en maffiosi, die hun illegale inkomsten in Cyprus hebben geparkeerd»?

Antwoord 9

Ik ben bekend met de berichten in de media hierover.

Vergaderjaar 2012–2013

31 263

Mensenrechtenstrategie voor het buitenlands beleid

Nr. 54

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 april 2013

Tijdens het Algemeen Overleg met uw Kamer op 3 april 2013 over Rusland bracht het lid Omtzigt (CDA) de brief aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa (SG Jagland) inzake de zaak Magnitsky ter sprake. Ik heb daarop toegezegd u deze brief te doen toekomen.

In deze brief van 20 maart 2013 heb ik, samen met mijn ambtgenoten van het Verenigd Koninkrijk, Tsjechië, Duitsland en Zweden, bij SG Jagland mijn bezorgdheid geuit over de opstelling van Rusland in de zaak Magnitsky en de SG aangemoedigd om door te gaan op de ingeslagen weg.

De brief is positief door SG Jagland ontvangen en vormt een goede steun voor zijn acties richting Rusland en voor zijn meer algemene oproep aan Rusland tot modernisering van de rechtspleging.

Nederland zal in het Comité van Ministers (Mensenrechtenvergaderingen) actief interveniëren wanneer een eventuele veroordeling van Rusland door het EHRM in de zaak Magnitsky op de agenda verschijnt. Ik zal ook tijdens het Comité van Ministers op 16 mei a.s. aandacht voor de zaak Magnitsky vragen.

Tevens treft u hierbij de tijdens het AO toegezegde lijst begunstigden Matra en MR-Fonds aan.¹

De minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

Vergaderjaar 2012–2013

33 400 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013

Nr. 132

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 mei 2013

Graag bied ik u hierbij conform het verzoek van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van 11 april 2013 verslag van het bezoek van President Poetin aan Nederland.

Inleiding

De Russische President Poetin bracht op maandag 8 april 2013 een kort bezoek aan Nederland. Met dit bezoek werd de officiële start gemarkeerd van het Nederlands-Russische bilaterale jaar. Hij werd begeleid door Vicepremier Dvorkovich en de Ministers Lavrov (Buitenlandse Zaken), Belousov (Economische Ontwikkeling), Livanov (Onderwijs) en Skvortsova (Gezondheidszorg) en ook door enkele regionale leiders. Ten behoeve van het afsluitende CEO Round Table diner was een twintigtal topmanagers meegevlogen. Parallel aan het bezoek van de President vond de Netherlands-Russia Business Meet (NRBM) in de Beurs van Berlage plaats.

Het officiële programma begon bij museum «Hermitage aan de Amstel» waar Hare Majesteit de Koningin en de President het bilaterale jaar opende. Na korte toespraken van Vicepremier Dvorkovich en mijzelf bezochten beide staatshoofden de Peter de Grote tentoonstelling en onthulden zij een plaquette ter ere van de opening van het jaar.

Bilaterale economische relatie

Tijdens hun ontmoeting in het Scheepvaartmuseum gaven Minister-President Rutte en President Poetin aan tevreden te zijn over de bilaterale economische relatie, die ruimte biedt voor verdere groei, en bespraken zij verschillende specifieke bedrijfsbelangen. De President noemde Nederland en de EU belangrijke handelspartners, waarbij de bestaande visumregeling een belemmering vormt voor de economische relaties. De

Minister-President bevestigde zijn deelname aan het St. Petersburg Internationaal Economisch Forum. Hij nodigde President Poetin uit voor de Nuclear Security Summit in maart 2014 in Den Haag. In het delegatie-overleg, waarbij de President veel ruimte liet aan zijn bewindspersonen, werd uitvoerig bij de bilaterale economische relatie stil gestaan. Vicepremier Dvorkovich en Minister Ploumen, als co-voorzitters van de Gemengde Economische Commissie, benadrukten het belang om samenwerking te bevorderen en hindernissen weg te nemen. De Minister-President en Minister Kamp reageerden begripvol maar afhoudend op de Russische zorgen over de consequenties van het zogenaamde 3de Energiepakket en over de eisen die De Nederlandsche Bank stelt aan dekking die Nederlandse banken moeten aanhouden voor de financiering van investeringen in Rusland. De Ministers Ploumen, Bussemaker en Schippers noemden de mogelijkheden voor verdere samenwerking op het gebied van infrastructuur, gezondheidszorg en onderwijs en innovatie. Verschillende Ministers ondertekenden Memoranda ter bezegeling van de intenties tot samenwerking. Minister Ploumen ondertekende met minister Belousov memoranda over voortzetting van het Presidentsprogramma (stages voor Russische managers) en over samenwerking op het gebied van handelsbevordering en innovatie; minister Schippers met minister Skvortsova over de samenwerking op het gebied van gezondheidszorg. En ministers Bussemaker en Livanov ondertekenden een memorandum over verdere samenwerking op het gebied van onderwijs en wetenschap. Naast deze intergouvernementele afspraken werden 15 overeenkomsten tussen bedrijven en universiteiten ondertekend.

Vicepremier Dvorkovich nam samen met de Ministers Ploumen en Kamp deel aan de NRBM. De NRBM, georganiseerd door mijn ministerie, ING en KPMG, was een goed bezocht evenement met circa 600 deelnemende bedrijven, waarvan circa 30% afkomstig uit Rusland. Tijdens verschillende parallelle sessies op het gebied van innovatie, gezondheidszorg, infrastructuur/logistiek, agri-food, en energie werden mogelijkheden voor samenwerking nader onderzocht.

Ter afsluiting dineerden de President en de Minister-President met 20 Nederlandse en 17 Russische topondernemers waarbij, gemodereerd door VNO-NCW voorzitter Wientjes en diens Russische tegenhanger Shokhin, verschillende thema's aan de orde werden gesteld. Naast bestaande samenwerking werden nieuwe mogelijkheden op het gebied van energiewinning, gezondheidszorg, voedselproductie en distributie onderzocht, en werd de noodzaak van de betrouwbaarheid van het zakenklimaat voor wederzijdse investeringen besproken.

Mensenrechten

Zowel tijdens de verschillende gesprekken alsook tijdens de persconferentie van de Minister-President en de President werd veel tijd ingeruimd voor het thema mensenrechten. Zo werden de Nederlandse zorgen over de NGO-wetgeving en recente onderzoeken opgebracht. Volgens de President week de Russische wetgeving niet af van vergelijkbare wetgeving in de VS en andere landen die Nederland als democratie aanmerkt. Volgens de President zouden NGO's in Rusland een bedrag van US\$ 1 miljard uit het buitenland hebben ontvangen. De wet verbiedt dit niet, maar NGO's dienen wel geregistreerd te worden en bekend moet zijn hoe zij gefinancierd worden, aldus de President.

President Poetin merkte ten aanzien van Sergei Magnitsky op het te betreuren dat deze in gevangenschap een natuurlijke dood was gestorven, maar hij zou niet zijn gefolterd. Minister-President Rutte herhaalde dat het

postume proces tegen Magnitsky in Nederland als ongepast werd beschouwd dat ook negatieve economische gevolgen voor Rusland en voor de bilaterale relatie kan hebben.

Ten aanzien van de door de Minister-President opgebrachte zorgen over de concept federale LGBT antipropaganda wetgeving merkte President Poetin op dat deze voorlopig alleen in een aantal regio's was aangenomen. Hij herhaalde dat de wetgeving geen discriminatie behelst maar slechts gericht is tegen het propageren van homoseksualiteit onder minderjarigen; de rechten van seksuele minderheden werden in Rusland niet beperkt. Hij voegde daar uitdrukkelijk aan toe: «Ik als President van alle Russen ben van plan hun rechten te verbeteren. Er zijn geen belemmeringen voor hen, zij nemen deel aan de maatschappij en krijgen zelfs staatsprijzen.» Het Westen diende zich te realiseren dat Rusland verschilt qua geschiedenis, culturen en tradities. De Minister-President wees er op dat seksuele geaardheid en vrijheid van meningsuiting grondrechten zijn, rechten van menselijke waardigheid.

De Minister-President vroeg naar het Russische onderzoek naar de dood van RTL cameraman Stan Storimans in 2008. President Poetin gaf aan niet bekend te zijn met de opdracht tot een onderzoek hiernaar van zijn ambtsvoorganger, maar hij zegde toe dit te zullen laten uitzoeken.

Van Russische zijde werden zorgen uitgesproken over de recente rechtelijke uitspraak over de toelaatbaarheid van de pedofilievereniging «Martijn». Ook het feit dat een politieke partij in de Tweede Kamer vrouwen uitsluit van politieke functies wekte bij de Russische gespreks-partner bevreemding.

Tijdens mijn aparte ontmoeting met Minister Lavrov spraken wij over het NL-RF-Jaar en de mensenrechtensituatie, in het bijzonder over de Nederlandse zorgen over de (toepassing van de) Russische NGO wetgeving. Verder bespraken wij de mogelijkheden en voorwaarden voor een onderzoek naar de inzet van chemische wapens in Syrië. Ik herhaalde de Nederlandse wens de kwestie rond de Koenigscollectie nog tijdens het bilaterale jaar tot een goed einde te brengen. Ten slotte heb ik Minister Lavrov geïnformeerd over de verwachte publicatie van het rapport over het overlijden van Alexander Dolmatov.

De minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Bureau Secretaris-Generaal
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
BZDOC-1015490419-130

Datum 15 november 2017
Betreft Beantwoording vragen gesteld tijdens begrotingsbehandeling
Buitenlandse Zaken.

Geachte Voorzitter,

Hierbij treft u de schriftelijke antwoorden aan op vragen gesteld tijdens de eerste termijn van de begrotingsbehandeling Buitenlandse Zaken op 14 november jl.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Halbe Zijlstra

Vragen van het lid De Roon (PVV)

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

Verzoek aan de minister om ons lidmaatschap van de Veiligheidsraad in te zetten om de islam als oorzaak van alle jihadistische terreur te benoemen en ervoor te zorgen dat de Veiligheidsraad daarover met een verklaring komt.

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Er zijn veel verschillende verklaringen voor radicalisering. Het kabinet kan niet aantonen dat religieus-ideologische overwegingen een primaire bron vormen van radicalisering. Uit onderzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (naar bronnen van radicalisering voor Nederlandse uitreizigers) blijkt dat religie een ondergeschikte rol speelt in het proces dat jongeren doormaken voor hun uitreis naar Syrië en Irak. Een (internationale) aanpak van radicalisering en terrorisme moet oorzaken van radicalisering in al zijn facetten adresseren. Zonder daarop (religieuze) beperkingen aan te brengen.

Binnen de VN is geen gedeelde definitie van 'terrorisme' en er is in de VN geen overeenstemming over een eenzijdige oorzaak of bron van terrorisme. Het aannemen van een verklaring door de VN-Veiligheidsraad is geen realistische en ook geen zinvolle inzet. Het kabinet zal zich blijven inzetten, ook in de Veiligheidsraad, om met partners terrorisme te voorkomen, te bestrijden en daders verantwoording te laten afleggen. Dit zal het kabinet onder meer doen via inzet in het Counter Terrorism comité, het IS/Al-Qaida sanctiecomité, steun aan Veiligheidsraad-resolutie 2379 voor bewijsvergaring tegen IS-strijders en steun aan het *International Impartial Independent Mechanism for Syria* (de zogeheten 'bewijzenbank').

Vraag

Zijn landen bereid om voldoende geld beschikbaar te stellen voor preventie van conflicten? Hoeveel geld wil de minister daar dan zelf voor beschikbaar stellen? Kan de minister ons voorrekenen wat de return on investment zal zijn voor Nederland?

Antwoord

Preventie is in het eigen belang van Nederland. Crises, oorlog en instabiliteit rond Europa schaden de Nederlandse handel, veiligheid en belangen. In dat opzicht valt te denken aan de migratiestromen, terrorismedreiging in Europa en Nederland, en het neerhalen van MH-17 als gevolg van het conflict in Oekraïne. Het kabinet is van mening dat het onverantwoord is om te pleiten tegen inzet op preventie.

Mede daarom zal Nederland ook in de Veiligheidsraad inzetten op preventie van conflict. Dit sluit aan bij de hervormingsagenda van de Secretaris-Generaal van de VN, Antonio Guterres, die een speciale focus op preventie bepleit. Nederland kan ook het verschil maken met kennis op specifieke gebieden, zoals landbouw en waterbeheer, bijvoorbeeld om conflicten als gevolg van honger en waterschaarste tijdig te signaleren en te voorkomen. Juist in de VN Veiligheidsraad ligt er een aanzienlijke kans op dit gebied om met onze waardevolle kennis het verschil te maken en grondoorzaken van gewelddadig conflict aan te pakken.

Preventie van conflict is volgens onder andere de Wereldbank en de VN ook goedkoper dan achteraf conflict genezen. Het *Institute for Economics and Peace* berekende dat een investering van één euro euro in preventie nu, tot wel 16 euro aan reparatiekosten later voorkomen.

Vraag

Hoe gaat Nederland in de internationale gemeenschap steun vergaren en behouden voor een strafrechtelijk proces tegen de daders?

Antwoord

Het kabinet zet zich op allerlei manieren in om de internationale samenwerking en steun op het MH17-dossier te behouden en te bevorderen. Resolutie 2166 van de VN-Veiligheidsraad speelt daarbij een belangrijke rol, mede omdat ze alle landen oproept om mee te werken aan het ter verantwoording roepen en berechten van de daders. Op verzoek van de VN-Veiligheidsraad informeert Nederland namens de JIT-landen met regelmaat de Veiligheidsraad over de voortgang van de implementatie van deze resolutie. Nederland zal niet nalaten om de Veiligheidsraad te informeren indien zou blijken dat derde landen onvoldoende meewerken. Op dit moment is daar geen sprake van. Daarnaast houdt Nederland alle betrokken landen en relevante internationale organisaties op de hoogte, waaronder de EU, de OVSE en de NAVO.

Bureau Secretaris-Generaal**Onze Referentie**

BZDOC-1015490419-130

Het ministerie van Justitie en Veiligheid, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Rechtspraak en het ministerie van Buitenlandse Zaken bereiden daarnaast de vervolging en berechting in Nederland voor, ingebed in internationale samenwerking en steun. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor Memoranda of Understanding (MoU's) met de JIT-landen over politieke samenwerking (getekend op 20 september jl.) en financiële samenwerking (nog te ondertekenen). Daarbij is de afspraak gemaakt dat de JIT-landen elkaar bijstaan als één van hen onder druk komt te staan met betrekking tot de vervolging van de verantwoordelijken voor het neerhalen van MH17. Nederland heeft in het kader van de vervolging ook een bilateraal verdrag getekend met Oekraïne, waardoor vervolgd kan worden voor alle slachtoffers, ongeacht hun nationaliteit. Dit is een belangrijke stap om een breed internationaal draagvlak te behouden.

Vraag

Wat gaat de regering doen in de Veiligheidsraad ten aanzien van de Nederlandse inzet op MH17? Wat houdt de Nederlandse diplomatieke actie in die Nederland gaat ondernemen tegen landen die niet volledig meewerken aan de opsporing en berechting van verdachten van het neerhalen van vlucht MH17? Hoe gaat de minister aan die belofte uit het regeerakkoord uitvoering geven? Gaan we die diplomatieke actie ook zien in de Veiligheidsraad?

Antwoord

Resolutie 2166 van de VN-Veiligheidsraad, die alle staten oproept om mee te werken aan het onderzoek, blijft de maatstaf die voor alle landen geldt. De afgelopen jaren heeft Rusland regelmatig bevestigd, zowel in gesprekken met Nederlandse vertegenwoordigers als publiekelijk, dat Resolutie 2166 ook voor Rusland nog altijd buiten kijf staat en daarmee de maatstaf vormt waar ze aan wordt gehouden. Het kabinet wijst uw Kamer erop dat het onderzoek door het Openbaar Ministerie/JIT onafhankelijk is en dat vooruitlopen op de resultaten daarvan thans niet aan de orde is.

Vraag

Met wie sloot Islamitische Staat de geheime deal die het mogelijk maakt dat honderden een vrijgeleide uit Raqqa kregen nu eigenlijk af? Waarom week de coalitie ook af van de afspraak dat IS-strijders gedood of gevangen moeten worden?

Antwoord

De coalitie heeft in een verklaring op 14 november jl. laten weten op de hoogte te zijn van het vertrek van sommige IS-strijders en families uit Raqqa en de afspraak die lokale tribale leiders daarover hebben gemaakt. Het voornaamste doel van de afspraak was om de burgers van Raqqa te beschermen, die tot op het laatste moment in de strijd als menselijk schild werden gebruikt door IS.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Volgens coalitie-woordvoerder, VS-Kolonel Dillon, zou het gaan om een "lokale oplossing voor een lokaal probleem" voor 3.500 vrouwen en kinderen en 250 IS-strijders. De BBC meldt dat hieronder vier buitenlandse strijders zouden zijn, maar dit is niet bevestigd.

De coalitie speelde geen actieve rol bij de interne discussies tussen de lokale raad en tribale leiders over de afspraak. De coalitie heeft in een persbericht laten weten het niet eens te zijn met het besluit om ook gewapende strijders Raqqa te laten verlaten, maar tegelijkertijd de keuzes van hun partners in Raqqa te respecteren.

Nederland heeft tijdens de strijd om Raqqa meerdere malen opgeroepen tot het beschermen van burgers, in dat licht heb ik er begrip voor dat tribale leiders in Raqqa maatregelen namen om burgers te beschermen.

Tegelijkertijd deelt het kabinet uw zorgen dat bij de afspraak ook IS-strijders vrije doorgang hebben gekregen. Tijdens de Small Group bijeenkomst (leden van de coalitie die een belangrijke bijdrage leveren, zowel militair als niet militair, aan de strijd tegen IS) die momenteel (14 en 15 november) plaatsvindt in Jordanië heeft Nederland op hoogambtelijk niveau deze zorgen onder de aandacht gebracht van *Deputy Special Presidential Envoy* van de Coalitie, Terry Wolff, en de VS in het bijzonder. Hieruit komt naar voren dat dat deze zorgen worden gedeeld en dat deze afspraak ook niet de keuze van de coalitie zou zijn geweest.

Gesprekspartners benadrukten dat het leeuwendeel van de vrijgelaten strijders, die hoofdzakelijk afkomstig waren uit lokale stammen, zijn overgedragen aan de lokale tribale leiders door de Syrian Democratic Forces.

De uitkomst kent echter ook positieve kanten: namelijk het voorkomen dat nog meer burgerslachtoffers zouden omkomen en een aanhoudende langdurige strijd.

Vraag

Kan de minister van Buitenlandse Zaken garanderen dat de jihadisten met een Nederlandse nationaliteit niet naar Nederland worden uitgeleverd of gehaald? Welke afspraken zijn of worden daarover gemaakt met die twee landen, Irak en Syrië?

Antwoord

Personen met de Nederlandse nationaliteit kan niet het recht worden ontzegd terug naar Nederland te keren, op basis van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Naar gekende Nederlandse uitreizigers loopt een strafrechtelijk onderzoek. Ook staan zij gesignaleerd in de internationale en Europese grensbewakings- en informatiesystemen. Verder zal het kabinet zich ook tijdens het lidmaatschap van de VNVR richten op initiatieven in VN verband, die relevant zijn voor de vervolging van uitreizigers. Zo is de VN erin geslaagd om eind vorig jaar, met steun van Nederland, een bewijzenbank voor Syrië op te richten. Die bewijzenbank verzamelt bewijs over schendingen van internationale misdrijven gepleegd door onder meer IS en al Qaida. De bedoeling is dat dit bewijs aansluitend gebruikt zal worden voor de vervolging van internationale misdrijven gepleegd in Syrië, door nationale of internationale rechters. Ook ten aanzien van Irak heeft de VN dit jaar, wederom met Nederlandse steun, werk gemaakt van de vervolging van IS-misdrijven. Zo gaat de VN een onderzoeksteam oprichten dat onderzoek gaat doen naar misdrijven gepleegd door IS in Irak.

Nederland steunde deze oprichting, maar is wel bezorgd over de eenzijdige focus op IS, aangezien meerdere partijen zich vermoedelijk schuldig hebben gemaakt aan internationale misdrijven. Daarnaast is het bestaan van de doodstraf in het Iraakse rechtssysteem een punt van zorg. Nederland volgt dit initiatief op de voet en kijkt of een Nederlandse bijdrage opportuun is.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Is een discussie over legitimiteit niet hetzelfde als een discussie over geloofwaardigheid? Hoe geloofwaardig vindt de minister van Buitenlandse Zaken het exorbitante aantal anti-Israëlrésoluties in de VN-Veiligheidsraad?

Antwoord

Zie het antwoord op een volgende vraag van het lid De Roon (PVV).

Vraag

Hoe gaat de regering uitvoering geven aan de motie van Van der Staaij, Baudet en Wilders om in VN-verband actief stelling te nemen tegen disproportioneel agenderen tegen Israël?

Antwoord

Het kabinet voert de motie 34475, nr. 44 van het lid Van der Staaij c.s. om in VN-verband actief stelling te nemen tegen lidstaten in VN-organisaties, die disproportioneel agenderen tegen Israël, op de volgende wijze uit: De Nederlandse inzet is erop gericht om disproportionele aandacht voor een land binnen de VN te voorkomen, omdat dit afleidt van de kerntaak van organisaties en kan leiden tot politisering van een organisatie. Bij deze inzet let het kabinet er onder meer op dat resoluties geen feitelijk incorrecte teksten of verkeerde juridische interpretaties bevatten. Het kabinet zet daarbij in op EU-eensgezindheid, om de invloed van de EU zo groot mogelijk te maken. Het kabinet wijst erop dat er verschil is tussen de inzet van lidstaten en de VN-organisaties zelf, waaronder UNESCO. Het probleem is niet de VN-organisatie, maar bepaalde lidstaten die een organisatie gebruiken om disproportionele aandacht te vragen voor bepaalde politieke kwesties. De Secretaris-Generaal van de VN heeft zich tijdens zijn bezoek aan Israël in niet mis te verstane woorden uitgesproken dat hij en het Secretariaat alle lidstaten als gelijkwaardig behandelt en het kabinet sluit zich bij deze zienswijze aan. Nederland verwacht ook van de nieuwe DG UNESCO dat zij politisering door lidstaten zoveel mogelijk ontmoedigt. Nederland heeft dit punt consequent aan de orde gesteld bij interviews met de kandidaten voor de positie van DG UNESCO. Dat laat overigens onverlet dat er meer in het algemeen in VN-verband ruimte moet zijn om gerechtvaardigde kritiek op het optreden van lidstaten te uiten.

Hiermee wordt tevens de vraag van het lid Van der Staaij (SGP) beantwoord.

Vraag

Is de minister van Buitenlandse Zaken bereid het Nederlandse lidmaatschap van UNESCO op te zeggen vanwege de antisemitische houding?

Antwoord

Het opzeggen van het lidmaatschap van UNESCO is niet aan de orde. Het kabinet acht het van belang om onderscheid te maken tussen kritiek op Israël en antisemitisme. Daarnaast benadrukt het kabinet dat er verschil is tussen de inzet van lidstaten en de VN-organisaties, waaronder UNESCO. Het probleem is niet de VN-organisatie, maar bepaalde lidstaten die de organisatie gebruiken om disproportionele aandacht te vragen voor bepaalde politieke kwesties. Het kabinet hecht belang aan het werk van UNESCO. Voor het Nederlandse beleid t.a.v. onderwijs, cultuur en wetenschap is UNESCO een relevante organisatie met uniek

coördinerend en normatief mandaat. UNESCO is ook leidinggevend binnen de VN op het gebied van publieke toegang tot informatie, vrijheid van meningsuiting en veiligheid van journalisten. Vrijheid van meningsuiting, en hierbinnen de bescherming van journalisten, is een prioriteit van het Nederlandse mensenrechtenbeleid. Een ander concreet voorbeeld van de toegevoegde waarde van UNESCO is het werk om straffeloosheid van geweld tegen journalisten tegen te gaan.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

De minister wordt uitgenodigd om de Kamer bij te praten over zijn ontmoeting gisteren met de Secretaris-Generaal van de NAVO. Is de minister van mening dat een quick response van de NAVO nog steeds ontbreekt? Wil de minister zich er sterk voor maken dat er een quick-responsemechanisme ontwikkeld zal worden?

Antwoord

Eergisteren had de minister van Buitenlandse Zaken een goed eerste kennismakingsgesprek met de Secretaris-Generaal van de NAVO. De minister heet uiteengezet dat Nederland de defensie-uitgaven zal verhogen. Maar dat Nederland ook voor diplomatie en ontwikkelingssamenwerking extra middelen beschikbaar stelt. Voorts heeft de minister aangegeven dat Nederland in de veiligheidsrelatie met Rusland in NAVO-verband blijft bijdragen aan het tweespoor afschrikking (onder meer via onze bijdrage aan *Enhanced Forward Presence*, in Litouwen) en dialoog (onder meer via de NAVO-Rusland Raad en wapenbeheersing). Tenslotte heeft de minister opgemerkt dat Nederland kritisch kijkt naar verdere uitbreiding van de NAVO. Het is belangrijk dat we de criteria voor toetreding strikt overeind houden.

Vraag

Kan de NAVO op dezelfde wijze maskirovka toepassen als de Russen dat doen? 2. Zo ja, worden de mogelijkheden daartoe dan ontwikkeld? 3. Zo niet, zijn er volkenrechtelijke redenen waarom de NAVO dat niet zou kunnen doen? 4. Zo nodig, welke redenen zijn dat dan?

Antwoord

De NAVO is zich bewust van het ondermijnende effect van *fake news* en zet in op strategische communicatie om desinformatie te ontzenuwen. Maar met Nederland trekken de bondgenoten de grens bij het zelf bewust verspreiden van onwaarheden; dat zou onze geloofwaardigheid aantasten en staat haaks op beginselen van democratie en goed bestuur. Het kabinet verwijst hierbij graag naar de brieven die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uw Kamer deed toekomen op 13 en 15 november jl. over de beïnvloeding van de publieke opinie door statelijke actoren.

Vraag

Is het de houding van een betrouwbare bondgenoot, Turkije, om zo'n gat te slaan door aanschaf van dat luchtverdedigingssysteem van een potentiële tegenstander van de NAVO of meent de minister dat het zo'n vaart niet loopt? Vindt de minister het verstandig om strategische inzichten en geheimen van de NAVO met Turkije te delen?

Antwoord

De relatie met bondgenoot Turkije is op dit moment moeizaam. Nederland heeft zorgen over democratie en rechtsstaat in dat land. Deze zorgen bespreken we via de Europese Unie en de Raad van Europa. Maar Turkije is ook een strategisch belangrijke partner in een moeilijke regio. Nederland heeft er geen belang bij Turkije van ons te vervreemden. Wat het S400 systeem betreft is Nederland noch de NAVO formeel geïnformeerd over een overeenkomst met Rusland, zoals eerder aan uw Kamer aangegeven tijdens het AO RBZ van 8 november. Het kabinet gaat

daar niet over speculeren. Wel hebben Turkije, Italië en Frankrijk op 8 november jl. de intentie getekend om gezamenlijk een EUROSAM-T luchtafweersysteem te verkrijgen. Doel is dit systeem in te passen in de NAVO Ballistic Missile Defense-architectuur.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Waarom blijft de EU geld geven aan Turkije in het kader van het Turkse EU-toetredingsproces? Is de minister bereid het Nederlandse deel van toetredingsgeld voor Turkije te korten op de Nederlandse EU-bijdrage?

Antwoord

Nederland heeft het afgelopen jaar verschillende malen en in verschillende fora de opschorting van pretoetredingssteun (IPA) aan Turkije bepleit. Daar is op dit moment in de Raad geen draagvlak voor. Wel heeft de Europese Raad, mede op dringend verzoek van Nederland, in oktober de Commissie gevraagd om de pretoetredingssteun voor Turkije te korten en zo veel mogelijk om te buigen naar het maatschappelijk middenveld, people-to-people-contacten en verbetering van de rechtsstaat. De Europese Commissie heeft daarover deze week reeds eerste technische voorstellen gedaan.

Hiermee beantwoordt het kabinet eveneens de vraag van het lid Van Helvert (CDA) terzake.

Vraag

Wil de minister er bij zijn ambtgenoot van Justitie en Veiligheid op aandringen dat in het onderzoek naar de daders van die moord een uiterste inspanning wordt geleverd en geen enkele onderzoeksweg onbewandeld blijft?

Antwoord

Het onderzoek naar de moord op de Iraanse oppositieleider wordt geleid door de nationale politie. Het kabinet vertrouwt erop dat bij opsporing het maximale wordt gedaan om alle informatie over de zaak naar boven te halen.

Vraag

Is de minister van mening dat de Iraanse expansie in westelijke richting ook een gevaar voor ons inhoudt? Hebben onze F-16's wellicht de weg vrijgebombardeerd voor Iraanse machtsprojectie in die regio?

Antwoord

De Iraanse rol in de regio blijft zeer zorgelijk, en dat kaart de EU ook bij Iran aan. Echter, er lijkt geen sprake te zijn van directe Iraanse dreiging voor Nederland. IS vormt ook een bedreiging voor Iran. Recente aanslagen van IS in Iran getuigen daarvan. Dit is ook de reden waarom Iran destijds Irak te hulp is geschoten om te voorkomen dat IS Bagdad zou veroveren. Het kabinet ziet geen verband tussen de inzet van de Nederlandse F16s en de Iraanse activiteiten in de regio. Ook vóór de anti-IS coalitie was Iran actief in de regio.

Vraag

Is de minister van mening dat de Iraanse projectie van macht teruggedrongen moet worden? Is hij van mening dat de grip van de Iraanse Revolutionaire Garde op Iran zelf, een grip die juist ook in economisch opzicht buitengewoon sterk is, ondermijning verdient?

Antwoord

Het kabinet blijft zeer kritisch op de Iraanse rol in de regio en kaart dit aan in gesprekken met Iran, zowel bilateraal als in EU-verband. Nederland onderhoudt geen contacten met de IRGC omdat deze op de EU-sanctielijst staat. Dit betekent dat bepaalde individuen en leden van daaronder vallende entiteiten zoals de AI

Ouds eenheid niet mogen reizen en hun eventuele buitenlandse tegoeden zijn bevroren.

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

Weet de minister wanneer de nieuwe Amerikaanse ambassadeur, Pete Hoekstra, komt? Is de minister bereid zijn expertise aan te wenden?

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Het kabinet is verheugd met de voordracht van de heer Hoekstra als de nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Nederland en hoopt hem snel in Nederland te verwelkomen. Na het aanbieden van zijn geloofsbrieven aan Koning Willem Alexander kan de heer Hoekstra formeel zijn taken als ambassadeur van de Verenigde Staten oppakken. We hebben de trans-Atlantische samenwerking harder nodig dan ooit. Amerikaanse vertegenwoordiging op het hoogste niveau in Den Haag helpt daarbij. De VS is een belangrijke partner op een groot aantal dossiers, waaronder terrorismebestrijding.

Vraag

Met welke partij zou moeten worden onderhandeld om het Palestijnse geweld definitief tot een einde te brengen?

Antwoord

Het kabinet heeft kennisgenomen van het akkoord tussen Fatah en Hamas. Op dit moment is nog veel onduidelijk. Het kabinet staat in principe positief tegenover de Palestijnse toenadering. Terugkeer van de Palestijnse Autoriteit naar Gaza is essentieel om te voorkomen dat situatie in Gaza nog slechter wordt en vormt een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van een twee-statenoplossing. Het kabinet wil, zoals ook voorgaande kabinetten gezegd hebben, iedere Palestijnse regering beoordelen op zijn daden, waarbij de Kwartetbeginselen leidend moeten zijn.

Vraag

Is de minister bereid de ambassade terug naar Jeruzalem te verplaatsen?

Antwoord

In augustus 1980 nam de Nederlandse regering het besluit de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging te verplaatsen van Jeruzalem naar Tel Aviv, in lijn met VN-Veiligheidsraadresolutie 478. Hierin werd vastgesteld dat de annexatie door Israël van het bezette oostelijke deel van Jeruzalem strijdig is met het internationaal recht en werden lidstaten opgeroepen hun diplomatieke vertegenwoordigingen uit Jeruzalem terug te trekken.

Het kabinet zet zich in voor de twee-statenoplossing, in lijn met de EU parameters. Die zijn helder over de status van Jeruzalem: er dient een oplossing te worden gevonden voor de status van Jeruzalem als de toekomstige hoofdstad van beide staten, waarmee de aspiraties van beide partijen voor Jeruzalem worden vervuld.

Terugkeer zal voor Nederland pas mogelijk zijn nadat en een alomvattend vredesakkoord ligt met een oplossing voor Jeruzalem, inclusief duidelijkheid over de grenzen.

Vragen van het lid Ten Broeke (VVD)

Vraag

Wil de minister een reactie geven op de uitvoering van de motie Servaes/Ten Broeke over een nieuw fonds voor regionale partnerschappen?

Antwoord

Met het Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen (NFRP), waarin het Matra-programma en het Shiraka-programma zijn ondergebracht, ondersteunt Nederland de ontwikkeling van de democratie en de rechtsstaat aan de randen van Europa. Eerder heeft het Matra-programma een belangrijke bijdrage geleverd aan de transitie in Centraal- en Oost-Europa: in deze landen is mede dankzij de Nederlandse inzet een sterk maatschappelijk middenveld ontstaan en zijn vele overheidsfunctionarissen opgeleid en ministeries hervormd. Daar profiteren niet alleen die landen van, maar ook wij: het bestuur en de samenleving zijn er stabiel en democratischer geworden, en beter in staat om problemen op te lossen en druk op de nieuwe verworvenheden te doorstaan. Het Matra-zuid-/Shiraka-programma is sinds 2012 op vergelijkbare wijze ingezet voor ondersteuning van transitie in de Arabische regio.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

In 2016 en in 2017 is het budget voor het NFRP incidenteel verhoogd. Bij de voorbereiding van de begroting 2018 is nog geen besluit genomen over een verhoging van de bijdrage aan het NFRP in 2018 en verder. De ruimte voor programma's op de BZ-begroting is beperkt en in het regeerakkoord zijn geen extra middelen gereserveerd voor het NFRP. Het kabinet wil een grondige afweging maken tussen de verschillende programma's, waarbij ook effectiviteit zal worden meegewogen. In het voorjaar zal over NFRP een brief aan de Kamer worden gestuurd waarbij ook bezien zal worden hoe en in welke mate een verhoging gerealiseerd kan worden.

Vraag

Kan de minister toelichten hoe uitvoering is gegeven aan het gedetineerdenbeleid na het rapport van de Rekenkamer over de effectiviteit van de beleidswijzigingen?

Antwoord

Het kabinet verwijst graag naar de Kamerbrief van 24 april 2017 voor het standpunt van het ministerie van Buitenlandse Zaken op de aanbevelingen van de Rekenkamer ten aanzien van de gedetineerdenbegeleiding. In deze brief wordt toegelicht hoe mijn ministerie deze aanbevelingen opvolgt. De minister van Buitenlandse Zaken beschouwt dit als een aansporing om uitvoering te blijven geven aan die aanbevelingen. De minister van Buitenlandse Zaken wil er alles aan doen om Nederlanders wereldwijd een goede consulaire dienstverlening te bieden.

Vraag

Is de minister bereid de pilot reisdocumenten door te zetten voor mobiele paspoortverstrekking, zeker in noodgevallen?

Antwoord

Op grond van de Paspoortwet worden paspoortaanvragers in het buitenland bezocht met mobiele aanvraagapparatuur als zij vanwege zwaarwegende redenen niet aan een balie kunnen verschijnen. Deze apparatuur wordt ingezet voor mensen die echt niet kunnen reizen maar wel een paspoort nodig hebben. Dit is geen pilot maar bestendige praktijk. Daarnaast organiseren posten consulaire spreekuren waarbij ze met dezelfde mobiele aanvraagapparatuur het land intrekken en op locatie paspoortaanvragen in ontvangst nemen. Dat kan niet op grote schaal, namelijk alleen als de capaciteit en budget het toelaten. Met name ambassades in grote landen als Canada, Australië, Spanje organiseren jaarlijks diverse consulaire spreekuren op locaties ver van de ambassade, waarbij het mobiele aanvraagstation wordt ingezet voor de inname van paspoortaanvragen.

Vragen van het lid Van Ojik (GroenLinks)

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

Kan de minister bevestigen dat Nederland klimaatverandering aandacht gaat geven in de agenda voor de Veiligheidsraad?

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Ja. Een van de Nederlandse prioriteiten in de Veiligheidsraad zal preventie zijn: het voorkomen in plaats van genezen van conflict door het adresseren van de grondoorzaken. Daarbij zal speciale aandacht zijn voor thema's waar Nederland een meerwaarde heeft zoals water- en voedselzekerheid en klimaatadaptatie.

In Afrika en het Midden-Oosten bijvoorbeeld zien we hoe een explosieve combinatie van exponentiële bevolkingsgroei en water- en voedselschaarste kan leiden tot regionale instabiliteit. Klimaatverandering verergert dat alleen nog maar.

Nederland staat aan de wereldtop als het gaat om kennis op het gebied van duurzame water-, voedsel- en landbouwsystemen. Juist op die thema's staan de wereld enorme uitdagingen te wachten die directe gevolgen kunnen hebben voor vrede en veiligheid. Een toekomstbestendige Veiligheidsraad kan en mag die thema's dus niet negeren.

Vraag

Wil de minister ruimte maken in het mensenrechtenprogramma voor mensen die hun eigen land beschermen (landrechtactivisten), en daarmee ook ons een dienst bewijzen?

Antwoord

Ondersteuning van mensenrechtenverdedigers is één van de prioriteiten van het Nederlandse mensenrechtenbeleid, steun aan landrechtactivisten valt hier ook onder. Nederland spreekt in bilateraal en multilateraal verband autoriteiten van landen aan waar de rechten van mensenrechtenverdedigers (met name ook voor inheemse groepen) onder druk staan. Via het Mensenrechtenfonds worden ook projecten van mensenrechtenverdedigers gesteund. Nederland heeft in 2016 76 projecten wereldwijd ondersteund met een bijdrage van in totaal ruim EUR 6 miljoen.

Ook in EU verband zet Nederland zich in voor de bescherming van mensenrechtenverdedigers, waaronder landrechtactivisten:

- Wanneer de rechten worden geschonden van mensenrechtenverdedigers in moeilijke situaties wereldwijd, incl. mensenrechtenverdedigers die zich inzetten voor kwesties rondom landrechten, landroof en klimaatverandering, kunnen zij een beroep doen op het mechanisme ProtectDefenders.eu. Het mechanisme staat deze mensenrechtenverdedigers bij door middel van trainingen, capaciteitsopbouw en tijdelijke relocatie in geval van nood. (Opgenomen in EU Actieplan voor mensenrechten en democratie (2015-2019))
- Ook de EU Speciaal Vertegenwoordiger voor de Mensenrechten, Stavros Lambrinidis, zet zich in voor landrechtenverdedigers en spreekt hierover met vertegenwoordigers van de private sector.
- De Europese Commissie heeft 'Sector Guides on Implementing the UN Guiding Principles on Business and Human Rights' ontwikkeld waarin bedrijven worden geïnformeerd over hun verantwoordelijkheden voor het waarborgen van deze rechten.

Vraag

In het kader van Nordstream II, is het verstandig om nog afhankelijk te worden van het aardgas van Rusland?

Bureau Secretaris-Generaal

Antwoord

In reactie op eerdere vragen ging de Kamer op 26 augustus 2016 een brief toe namens de Ministers van EZ, BZ en BHOS over de Nederlandse gasrelatie met Rusland. Het aandeel van Russisch gas in de Nederlandse energiemix is vooralsnog zeer beperkt. Gas dat eventueel door de Nordstream II pijpleiding zou vloeien is niet direct voor de Nederlandse markt bedoeld maar voor de Europese markt. Een sterke interne EU energiemarkt en diversificatie van bronnen, leveranciers en aanvoerroutes zijn belangrijke doelstellingen van de Energie Unie om afhankelijkheidsrisico's te mitigeren. Daarnaast is in het huidige Regeerakkoord opgenomen dat behalen van de klimaatdoelstellingen zou moeten zorgen voor minder afhankelijkheid van olie uit het Midden-Oosten en van gas uit Rusland.

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Kan de minister beloven geen Nederlandse diplomatieke inzet te plegen ten bate van Nordstream II project?

Antwoord

Het is voor de Nederlandse overheid geen 'business as usual' in de relatie met Rusland. De Nederlandse overheid heeft gegeven de huidige omstandigheden tot dusverre geen faciliterende rol gespeeld bij het tot stand komen van investeringsprojecten in Rusland. Het kabinet voert geen actieve lobby voor de realisatie van Nordstream II en heeft die ook niet gevoerd. Nordstream II is wat Nederland betreft een aangelegenheid van private partijen. Het staat bedrijven vrij om naar eigen inzicht activiteiten te ondernemen zolang deze niet indruisen tegen de wet.

Vraag

Kan de minister beloven steun te geven aan het voorstel van de Europese Commissie om samen op te trekken t.a.v. de gezamenlijke gasmarkt?

Antwoord

Het voorstel van de Europese Commissie om de EU gasrichtlijn te herzien is vorige week verschenen. Het kabinet beraadt zich nog over zijn positie ten aanzien van dit voorstel. U zult via de gebruikelijke weg worden geïnformeerd over het kabinetsstandpunt.

Vraag

Kan de minister bevestigen dat de VS in 2020 van plan zijn om de kernwapens op Nederlandse bodem te moderniseren?

Antwoord

Diverse kernwapenstaten werken aan de modernisering van hun nucleaire arsenalen. De VS hebben in dat kader het zogenaamde «Life Extension Program» (LEP) met als doel de veiligheid, beveiliging en effectiviteit van onder meer deze wapens blijvend te garanderen. Deze modernisering duurt vele jaren en is naar het oordeel van de Nederlandse regering een noodzakelijke activiteit. Het LEP betreft Amerikaanse kernwapens, dus NAVO-bondgenoten hebben geen zeggenschap over de tijdslijn van deze modernisering.

Zoals de Kamer bekend, kunnen op basis van bondgenootschappelijke afspraken geen mededelingen worden gedaan over aantallen en locaties van in Europa aanwezige Amerikaanse kernwapens.

Vraag

Autonome wapens en bewapende drones: technisch is alles mogelijk maar is dat wat de minister betreft ook wenselijk? Kan de minister aangeven of dergelijke wapens aan banden moeten worden gelegd?

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Zoals in Kamerbrieven van maart 2016 en van 25 oktober jl. nog gemeld, is Nederland tegen de ontwikkeling en inzet van volledig autonome wapens zonder betekenisvolle menselijke controle. Nederland is echter evenmin voorstander van een moratorium op de technologische ontwikkeling van kunstmatige intelligentie. De grens tussen militair en civiel daarin is namelijk moeilijk te trekken. Belangrijke civiele ontwikkelingen frustreren, dan wel verbieden, is onwenselijk. Internationaal is ook onvoldoende draagvlak voor een dergelijk moratorium. Nederland draagt actief bij aan de internationale discussie over dit onderwerp. De toegenomen inzet van UAV's (*unmanned aerial vehicles*) of drones vraagt om internationale afspraken. Met name het vergroten van de transparantie en verantwoording over de export en het gebruik van UAV's is noodzakelijk. Ook hiervoor zet Nederland zich actief in.

Vraag

Kan de minister bevestigen dat sommige van onze bondgenoten in de strijd tegen IS hun militairen instructie geven geen krijgsgevangenen te maken? Is dit niet in strijd met de Geneefse conventies?

Antwoord

Het kabinet beschikt niet over eigenstandige informatie dat bondgenoten gericht (buitenlandse) IS-strijders liquideren die zich al hebben overgegeven of gevangen genomen zijn.

Op basis van het humanitair oorlogsrecht is het verboden om de opdracht te geven dat er geen overlevenden mogen zijn. Een strijder die gevangen is genomen of anderszids buiten gevecht is gesteld ("hors de combat") is geen legitiem militair doel. IS-strijders kunnen uiteraard wel strafrechtelijk worden vervolgd voor hun wandaden.

Vraag

Is de minister bereid om het Commissievoorstel voor het openen van een artikel 7-procedure te steunen?

Antwoord

De ontwikkelingen met betrekking tot de rechtsstaat zijn voor het kabinet reden tot zorg; het stelt de EU als waardengemeenschap op de proef en tast op termijn de coherentie van de EU aan. Nederland staat geheel achter de Commissie bij stappen die zij zet om de Rule of Law te waarborgen, zowel in de pre-artikel 7 dialoog met Polen als in de infractieprocedure tegen datzelfde land. Er is op dit moment geen Commissievoorstel om artikel 7 op te starten. Artikel 7.1 kan gestart worden door hetzij de Commissie, het Europees Parlement of een derde van de lidstaten. Indien een dergelijk voorstel gedaan zou worden, zou Nederland zich er nader op beraden.

Vraag

De EU als waardengemeenschap: zijn we op grond van het Lissabon verdrag niet verplicht de rechtsstatelijkheid te garanderen binnen de EU?

Antwoord

Alle lidstaten hebben zich via de EU-verdragen gecommitteerd aan het handhaven van de waarden van de EU, zoals die zijn vastgelegd in artikel 2 (EU-verdrag). De verantwoordelijkheid om deze na te leven ligt dan ook in eerste instantie bij de lidstaten zelf. In die gevallen dat er duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige

schending van die waarden, is in artikel 7 de mogelijkheid voorzien een procedure te starten om de naleving van die waarden door de betreffende lidstaat te bevorderen.

Bureau Secretaris-Generaal

Zoals gezegd is die procedure op dit moment niet in gang gezet. De mogelijkheid staat zo nodig echter wel ter beschikking.

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Met de rechtsstaatmededeling van de Commissie van 11 maart 2014 heeft de Commissie thans mogelijkheden om met lidstaten in dialoog te treden. De Commissie heeft daarin de Nederlandse steun. Zoals uit de verslagen van de Raad Algemene Zaken van mei en september 2017 blijkt, is die steun breed gedeeld onder de EU-lidstaten

Vragen van het lid Van Helvert (CDA)

Vraag

In het Regeerakkoord staat dat de regering zich sterk gaat maken voor kwetsbare groepen, waaronder christenen. Kan de minister aangeven hoe de regering hiermee aan de slag zal gaan, zeker gezien de rol van Nederland in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties?

Antwoord

De Nederlandse inspanningen zijn gericht op het recht van individuen om hun religieuze of levensbeschouwelijke identiteit vorm te geven, om een theïstische, non-theïstische of atheïstische levensovertuiging te hebben en om van geloof te kunnen veranderen. NL vraagt ook structureel aandacht voor rechten 'niet-religieuzen'.

Het kabinet maakt zich zorgen om de toegenomen schendingen van godsdienstvrijheid van religieuze minderheden, inclusief christenen. Over de gehele wereld zijn religieuze groepen slachtoffer van discriminatie en geweld, gepleegd door niet-statelijke actoren en staten. Ook ongelovigen worden vanwege hun levensovertuiging beperkt in hun vrijheid. Nederland veroordeelt, ook in EU-verband, regelmatig de aanslagen op religieuze minderheden.

In dialogen met autoriteiten stellen we bilateraal en multilateraal schendingen van vrijheid op godsdienst en levensovertuiging aan de orde. Ook onze Mensenrechtenambassadeur doet dat. Zo heeft hij recentelijk zowel in China, Pakistan en in Indonesië met de overheid en religieuze leiders gesproken over godsdienstvrijheid. Ook in alle VN-fora, waaronder de VNVR, zet Nederland zich waar mogelijk in voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging. Vanuit het Mensenrechtenfonds ondersteunen het Ministerie en de ambassades verschillende projecten op het terrein van bevordering van vrijheid van godsdienst en levensovertuiging.

Uit het Mensenrechtenfonds 2017 – 2020 is subsidie toegezegd van 2 miljoen euro aan de organisatie Mensen met een Missie. Dit Vrijheid van Religieprogramma draagt bij aan religieuze tolerantie door middel van inzet op verschillende niveaus: lokale gemeenschappen, jeugd, religieuze leiders en formele en informele autoriteiten; en omvat tegelijk sociaal-culturele en juridische en beleidsmatige interventies in Indonesië, Pakistan en Kenia.

Vraag

Is de minister bereid zo spoedig mogelijk een reactie geven op het advies over het gebruik van de term genocide?

Antwoord

Op basis van het Regeerakkoord zijn voor de Nederlandse regering uitspraken van internationale gerechts- en strafhoven, eenduidige conclusies volgend uit wetenschappelijk onderzoek en vaststellingen door de VN leidend bij de erkenning

van genocides. Het huidige kabinet moet zich nog uitspreken over het rapport van de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV) en de extern volkenrechtelijk adviseur (EVA) over het gebruik van de term genocide door politici, waar deze vraag ook aan de orde zal komen. De kabinetsreactie zal naar verwachting voor het Kerstreces aan uw Kamer worden toegestuurd.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Kan de minister vaart maken met het digitaliseren van de aanvraagprocedure voor paspoorten en identiteitskaarten? Kan bijvoorbeeld de pilot van Edinburgh worden uitgerold naar Canada en Australië? Op welke termijn verwacht de minister vooruitgang hierover te kunnen melden?

Antwoord

Nederland wil koploper blijven op consulair terrein door de consulaire diensten verder te verbeteren en te verbreden, door te innoveren, te digitaliseren en sommige diensten (verder) uit te besteden.

De pilot in Edinburgh maakt onderdeel uit van deze nieuwe consulaire strategie. Sinds september 2016 kunnen Nederlanders daar bij de externe dienstverlener VFS Global een aanvraag indienen voor een Nederlands reisdocument. Dat werkt zoals we wereldwijd werken met Externe Dienstverleners (voor visum-verlening): voor een geringe vergoeding kunnen 'klanten' beter en op meer plaatsen geholpen worden. Deze pilot is verlengd en loopt nog tot en met maart 2018. Dan zal de pilot geëvalueerd worden en gezien worden of deze dienstverlening breder kan worden ingezet in de toekomst, bijvoorbeeld in Canada of Australië. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de beveiliging van het proces. De Kamer zal voor het einde van het jaar worden geïnformeerd over de bevindingen van de pilot tot nog toe.

Digitalisering van consulaire dienstverlening staat hoog op de consulaire agenda. In het visumproces zijn hier al eerste stappen in gezet met de pilot voor een digitaal visumaanvraagformulier. Het aanvraagproces voor Nederlandse reisdocumenten is nog niet gedigitaliseerd, en is mede afhankelijk van de toekomstige vormgeving van het paspoorten- en reisdocumentenproces, waarvoor het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties eerstverantwoordelijk is.

Vraag

Kan de minister aangeven hoe hij de relatie met Rusland wil vormgeven?

Antwoord

Het kabinet kiest voor een realistische benadering van Rusland en ziet Rusland zoals het is: een land met aanzienlijke invloed. Rusland is het grootste land ter wereld, een kernwapenstaat en permanent lid van de VNVR. Rusland is een belangrijke energie-exporteur en een belangrijke speler op veiligheidsgebied. Rusland is bovendien historisch en politiek een onlosmakelijk onderdeel van Europa. Voor Nederland is en blijft Rusland politiek en economisch van belang. Dat gaat niet veranderen.

Het kabinet realiseert zich terdege dat Rusland en Europa dikwijls andere visies en belangen hebben. Binnenlands schuwt Rusland de repressie niet en staat de rechtsstaat onder druk. Wat betreft het Russische buitenlandbeleid aarzelt Rusland niet een breed arsenaal aan militaire en politieke middelen in te zetten om zijn doelen te bereiken. De toenemende Russische assertiviteit gaat steeds vaker in tegen Europese belangen van stabiliteit, voorspelbaarheid en heeft daarmee een negatieve invloed op de vrede en welvaart. Het Russische optreden in Syrië en Oekraïne zijn voorbeelden daarvan, maar ook aan de heimelijke beïnvloeding via desinformatie in westerse democratieën. In voornoemde twee

brieven licht de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties toe hoe het kabinet hiermee omgaat.

Bureau Secretaris-Generaal

Dit alles betekent niet dat Nederland met de rug naar Rusland moeten staan. Juist uit een positie van sterkte en geloof in de kracht en weerbaarheid van de liberale orde, wil het kabinet het gesprek met Rusland blijven zoeken. Daarom is het kabinet bereid het gesprek met Rusland aan te gaan over mensenrechten en de Russische destabilisering. Tegelijk is een dialoog met Rusland nodig over waar de Nederlandse harde belangen gediend zijn: de strijd tegen terrorisme, non-proliferatie en ontwapening. Waar Nederland en Rusland van mening verschillen zal het kabinet dit duidelijk uitspreken en desnoods drukmiddelen inzetten. Dat kan alleen effectief als we met onze Europese en trans-Atlantische partners – zowel in EU als NAVO-verband – gezamenlijk optrekken en eenheid blijven uitstralen.

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

De AIV waarschuwde vorige week dat de NAVO nog nooit zo zwak was geweest sinds de Koude Oorlog. Is de minister ook geschrokken van die analyse van de AIV of is die niet juist?

Antwoord

Het AIV Advies komt zeer tijdig, gezien de veiligheidsdreigingen ten oosten en ten zuiden van de NAVO. Voor Nederland is de NAVO van oudsher de primaire veiligheidsorganisatie, dus goed dat de AIV hierover adviseert. Ik ben het eens met de AIV dat er uitdagingen liggen die we de komende jaren aan zullen moeten pakken. Dit Kabinet investeert daarom structureel 1,5 miljard euro extra in Defensie, ook met oogmerk de krijgsmacht te versterken. Uiteraard zal ik, samen met mijn collega van Defensie, het rapport zorgvuldig bestuderen en een kabinetsreactie opstellen. Daarna ga ik graag de discussie met de kamer aan.

Vraag

Kan de minister toezeggen dat deelname aan PESCO niet ten koste gaat van de NAVO?

Antwoord

De bedoeling is dat PESCO een impuls geeft aan het creëren van nieuwe samenwerkingsverbanden tussen Europese landen. Een sterker Europees defensiebeleid leidt ook tot een sterker Europees aandeel binnen de NAVO. Het een gaat dus niet ten koste van, maar komt juist ten goede aan het ander. Voor Nederland zal dit een belangrijk aandachtspunt blijven nu we daadwerkelijk met PESCO gaan starten.

Vraag

Kan de minister aangeven of de sancties op Venezuela wel ver genoeg gaan?

Antwoord

Venezuela verkeert in een diepe crisis. Afgelopen jaar hebben we als Europese Unie via dialoog geprobeerd deze negatieve ontwikkelingen te veranderen. Gesprekken alleen bleken echter niet genoeg. De EU-ministers van Buitenlandse Zaken hebben daarom ingestemd met persoonsgerichte sancties, een wapenembargo en embargo op goederen voor interne repressie en IT-surveillance. Ze zijn bedoeld als drukmiddel om gedragsverandering bij de regering te bewerkstelligen en om te voorkomen dat goederen ingezet kunnen worden tegen de eigen bevolking. Daar voorzien deze sancties in. Mocht de Venezolaanse regering een serieuze handreiking doen om onderhandelingen met de oppositie voor een uitweg uit de politieke crisis te hervatten, de democratie te herstellen en mensenrechtenschendingen tegen te gaan, dan kunnen de sancties worden opgeheven en omgekeerd worden uitgebreid bij verdere verslechtering.

Vraag

Kan de minister bevestigen dat een deal in de maak is tussen Rusland en Venezuela waarbij Rusland in ruil voor een lening gebruik kan maken van Venezolaanse havens? Hoe staat de regering hierin?

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

De verslechterende situatie in Venezuela wordt scherp in de gaten gehouden. Daarbij is er speciale aandacht voor de territoriale integriteit en stabiliteit van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Het kabinet heeft via openbare bronnen kennisgenomen van het bericht over een deal met Rusland. Het bericht is niet bevestigd door de Venezolaanse autoriteiten. Volgens media zou het gaan om een verblijf van Russische schepen voor de periode van maximaal 15 dagen. Het kabinet blijft dit nauwgezet volgen.

Vraag

Is de minister bereid een signaal richting Bagdad af te geven om het militair machtsvertoon van het Iraakse leger te laten stoppen?

Antwoord

Een constructieve dialoog tussen Bagdad en Erbil is de enige weg voorwaarts. De Koerden deden de afgelopen weken enkele handreikingen richting Bagdad. Zij verklaarden de uitslag van het referendum te zullen bevroren en te willen praten over de toekomstige relatie met Bagdad. Het zou goed zijn als Bagdad de handreikingen die zijn gedaan door de Koerden zou aannemen. Nederland roept in al haar bilaterale en multilaterale contacten op tot dialoog tussen Bagdad en Erbil. Deze moeten het vertrouwen herstellen en leiden tot uitvoering van eerder gemaakte afspraken zoals overdracht van 17% van de centrale begroting aan Erbil. Alleen dan kan er sprake zijn van een duurzame oplossing, kan stabiliteit worden hersteld, kunnen ontheemden terug naar huis en Irak zich verder ontwikkelen. Ook verschillende van onze partners, waaronder Frankrijk, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, hebben deze boodschap overgebracht.

Vraag

Kan de minister aangeven hoe om te gaan met steun aan Suriname (acute medische en humanitaire crisis)? Kan steun via particuliere instanties en ziekenhuizen verlopen als de overheid geen steun aanvaardt?

Antwoord

Via de Twinningfaciliteit Suriname – Nederland 2017-2021 draagt Nederland met 6,5 miljoen euro bij aan de sectoren (gezondheids)zorg, onderwijs, taal/cultuur en milieu/ecologie. De Twinningfaciliteit is gericht op versterking van het Surinaamse maatschappelijk middenveld en daarnaast wordt de samenwerking tussen Surinaamse en Nederlandse organisaties gestimuleerd.

Vragen van het lid Karabulut (SP)**Vraag**

Gaan we toestaan dat in Libië mensen als slaven verhandeld worden? Of omarmt de minister de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens?

Antwoord

Nederland dringt zowel bilateraal als in multilateraal verband bij de Libische autoriteiten aan op verbetering van de opvang en bescherming van migranten en vluchtelingen, het aanpakken van straffeloosheid en toegang voor internationale organisaties tot de detentiecentra in Libië. Zo heeft Nederland in de laatste zitting van de Mensenrechtenraad de verschillende VN-organisaties en rapporteurs

opgeroepen om Libië te bezoeken. Ook tijdens het bezoek van Premier Serraj aan Nederland eind juni heeft de minister van Buitenlandse Zaken de premier aangesproken op onze zorgen over de opvang van migranten. Een ander belangrijk punt is het opschalen van vrijwillige terugkeer van migranten naar het land van herkomst. Nederland werkt aan vrijwillige terugkeer naar landen van herkomst samen met IOM en UNHCR. Dat werpt vruchten af: steeds meer migranten kiezen ervoor om vrijwillig terug te keren naar hun landen van herkomst vanuit Libië, maar ook vanuit Niger. Beter is natuurlijk om te voorkomen dat deze migranten zich überhaupt genoodzaakt voelen om de gevaarlijke tocht naar Europa te maken; daarom blijven we inzetten op aanpak grondoorzaken en informatiecampaagnes. Zowel de EU als Nederland stelt hiervoor middelen beschikbaar. Daarnaast blijft Nederland zich inzetten voor stabilisatie van Libië door capaciteitsopbouw van lokale overheden, het bij elkaar brengen van de strijdende partijen in Libië en het faciliteren van veiligheidsdialogen.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Kan de minister de Kamer vertellen op welke wijze dit, ongewenste beïnvloeding door de Russen, gebeurt en welke maatregelen worden genomen om dit te voorkomen? Is de minister ook bereid zijn contacten met de Russen te gebruiken om te de-escaleren?

Antwoord

Vooropgesteld moet worden dat buitenlandse inmenging in onze democratische processen niet acceptabel is. Het beeld dat in de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt geschetst bevestigt eerdere dreigingsanalyses en geeft reden tot zorg. Nederland neemt derhalve internationaal onder meer VN-kader stelling tegen kwaadaardige cyberoperaties door statelijke actoren en spreekt landen in multilateraal en bilateraal verband aan op het belang van naleving van internationaal recht en de in VN-kader opgestelde vrijwillige gedragsnormen voor een stabiel cyberdomein. Een dergelijke open dialoog over de naleving van gedragsnormen wordt ook met Rusland gevoerd, zowel in multilaterale fora als de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa als bilateraal. Specifieke zorgen over cybersecurity en desinformatie zijn in het verleden en worden ook in de toekomst actief in de dialoog met Rusland aan de orde gesteld. Inmenging kan ook op andere manieren dan cyberaanvallen. Zoals de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties schrijft worden soms digitale middelen ingezet voor de beïnvloeding van besluitvormingsprocessen, beeldvorming en publieke opinie. Daarom is bewustwording en 'maatschappelijke weerbaarheid' essentieel.

Vraag

In hoeverre vindt de minister dat de onderhandelingen met Noord-Korea ook niet makkelijker gemaakt worden door het beleid van president Trump.

Antwoord

De oorzaak voor het ontstaan van de situatie en ook de oplossing ervan ligt eerst en vooral bij Noord-Korea. De Noord-Koreaanse provocaties vormen een serieus gevaar voor de vrede en veiligheid in de regio en (uiteindelijk) in de wereld. Tegen deze achtergrond pleit de VS actief voor eensgezindheid in de internationale gemeenschap om de druk op Noord-Korea maximaal op te voeren, met als doel Noord-Korea tot hervatting van betekenisvolle dialoog over denuclearisatie te bewegen. Nederland acht het opbouwen van druk eveneens noodzakelijk om Noord-Korea van koers te doen veranderen en de omstandigheden voor dialoog te scheppen.

Vraag

Wie krijgt waar de touwtjes in handen, dat is de inzet van het levensgevaarlijke geopolitieke spel in het Midden-Oosten. Wat is de

analyse van de minister van de ontwikkelingen in de regio. Kan hij daarbij specifiek ingaan op de bizarre ontwikkelingen in Libanon? Hoe kan Nederland bijdragen aan de broodnodige de-escalatie in deze regio?

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Het Midden-Oosten is een turbulente regio met een groot aantal actieve en potentiële conflicten. Er bestaan spanningen langs een groot aantal verschillende breuklijnen, waaronder sektarische, etnische en (geo)politieke tegenstellingen. In landen als Syrië, Libië, Irak en Jemen woeden langdurige gewelddadige conflicten met desastreuze humanitaire gevolgen, waarvan het einde vooralsnog niet in zicht is. In Irak is de situatie momenteel aan de beterende hand, maar van duurzame stabiliteit is voorlopig geen sprake. Andere landen in de regio, zoals Libanon, zijn vooralsnog stabiel, maar kampen met grote uitdagingen of spanningen op politiek, maatschappelijk of sociaal vlak. Zo leidt de recente aankondiging van de Libanese premier over zijn aftreden tot verdere onzekerheid over de stabiliteit van Libanon. In Saoedi-Arabië zijn recentelijk een aantal vooraanstaande leden van het Koningshuis gearresteerd. In deze moeilijke context proberen Nederland en de EU met actieve diplomatie en concrete inzet via diverse kanalen een constructieve bijdrage te leveren aan conflictbeslechting en waar mogelijk stabiliteit te behouden en bevorderen. Enkele voorbeelden van Nederlandse inzet: in Syrië ondersteunt het kabinet de VN, ondersteunt het de oppositie en gesprekken achter de schermen tussen rivaliserende groepen; in Irak draagt het kabinet bij aan het bestrijden van IS en stabilisatie door middel van onder andere ontmijning; in Jemen dringt het kabinet in alle daarvoor beschikbare fora aan op urgente actie ter leniging van humanitaire noden; ten aanzien van Libanon roept de EU, mede op aandringen van Nederland, zowel Saoedi-Arabië als Iran op Libanon geen inzet te maken van een regionale machtsstrijd en geeft het kabinet zoals bekend veel steun ten behoeve van regionale opvang. Het zijn slechts een paar voorbeelden van antwoorden op een buitengewoon complex geheel aan uitdagingen waar de regio mee kampt.

Vraag

Is de minister van mening dat Nederland geen wapens mag exporteren naar Saoedi-Arabië of andere landen die actief zijn in Jemen? Wil de minister maatregelen daartoe nemen in de VN Veiligheidsraad? Is de minister bereid de situatie in Jemen tot prioriteit te maken in de VN Veiligheidsraad? Ziet de minister mogelijkheden om een eind te maken aan het bloedvergieten in Jemen?

Antwoord

Het Nederlandse wapenexportbeleid richting Saoedi-Arabië is één van striktste van alle EU-lidstaten. Ook voor andere landen zoals de VAE en Egypte toetst Nederland extra kritisch bij goederen die in Jemen kunnen bijdragen aan schendingen van internationaal humanitair recht. Het kabinet is echter geen voorstander van een nationaal, unilateraal wapenembargo. Dat zou allereerst materieel weinig effectief zijn. In 2015 bedroeg de waarde van de door Nederland toegekende vergunningen naar Saoedi-Arabië bijvoorbeeld minder dan 0,01% van het Europees totaal. Met een nationaal embargo wijst Nederland bovendien niet meer af op basis van gezamenlijk vastgestelde en gedeelde EU-criteria. Dan hoeven andere EU-lidstaten niet naar de Nederlandse afwijzingen te kijken. Nederland heeft dan geen invloed meer – we zouden onszelf buiten spel zetten. Nederland zal in EU- en VN-verband blijven benadrukken dat landen zeer strikt de mensenrechtencriteria moeten blijven hanteren bij de beoordeling van wapenexportvergunningen voor landen die deelnemen aan de strijd in Jemen. Nederland heeft zich de afgelopen maanden met succes hard gemaakt voor EU-Raadsconclusies over Jemen en voor een onafhankelijk VN-onderzoek naar oorlogsmisdaden in Jemen. Daarbij is het echter van belang realistisch te zijn: slechts met veel moeite is consensus hierover bereikt. Door een Nederlandse alleengang, zoals met een unilateraal embargo, zou Nederland medestanders

kunnen verliezen. Voor grote landen binnen en buiten de EU spelen grote financiële, maar ook bilaterale belangen in relatie tot landen in de Golf.

Bureau Secretaris-Generaal

Daarnaast zal het Koninkrijk in de VN-Veiligheidsraad de situatie in Jemen onder de aandacht blijven brengen, in lijn met de in de Kamerbrief van 27 oktober 2017 (Kamerstuk 2017Z14370) aangegeven inzet dat we ons binnen de brede agenda van de VN-Veiligheidsraad primair zullen richten op het voorkomen en stoppen van het meest schrijnend, grootschalig menselijk lijden. In dit verband ondersteunt Nederland het kantoor van de VN-gezant ten behoeve van het vredesproces, en zal Nederland toezien op implementatie van de Mensenrechtenraadresolutie.

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Dringt Nederland aan op het vrijlaten van de politieke gevangenen? Kan er ook op ingegaan worden in welke mate er in Marokko serieus werk wordt gemaakt van de beschuldiging van mishandeling en verkrachting? Is de minister bereid om contact op te nemen met zijn Marokkaanse ambtgenoot om zijn zorgen uit te spreken?

Antwoord

Nederland volgt de situatie in de Rif op de voet, inclusief de rechtszaken tegen Zefzafi en andere verdachten. De ambassade was vorige week aanwezig om een zitting in deze zaak bij te wonen. De ambassadeur in Rabat brengt de situatie in de Rif regelmatig op bij haar Marokkaanse gesprekspartners.

De aantijgingen over mogelijke mishandeling of zelfs marteling van gevangenen zijn ernstig. In een gesprek met de Marokkaanse minister van Buitenlandse Zaken bespreekt de minister van Buitenlandse Zaken alle aspecten van de bilaterale relatie, met inbegrip van de mensenrechtensituatie.

Vraag

Kamerleden van de coalitiepartijen willen de verhoging van het Mensenrechtenfonds ook inzetten voor de persvrijheid van buitenlandse journalisten. Kan dat ook ingezet worden voor journalisten die hun land hebben moeten ontvluchten?

Antwoord

Vrijheid van meningsuiting, waaronder veiligheid van journalisten is een van de prioriteiten van het mensenrechtenbeleid.

We doen reeds veel op het gebied van vrijheid van meningsuiting, waaronder ook de bescherming van journalisten valt.

Voor de bescherming van journalisten steunt Nederland programma's zoals Reporters Respond, Digital Defenders Partnership en Shelter City. Shelter City biedt journalisten de mogelijkheid van een tijdelijk verblijf in een Nederlandse stad om hier tot rust te komen.

Nederland ondersteunt ook regionale relocatiemechanismen voor mensenrechtenverdedigers en journalisten in Georgië, Costa Rica, Tanzania en in Oost- en in de Hoorn van Afrika.

Ook via het EU-mechanisme voor mensenrechtenverdedigers, *Protect Defenders*, komen journalisten in aanmerking voor tijdelijke relocatie in de regio.

Vragen van het lid Sjoerdsma (D66)

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

Wanneer is de digitalisering van documentuitgave rond?

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Digitalisering van de dienstverlening staat hoog op de consulaire agenda. In het visumproces zijn hierin al eerste stappen gezet met de pilot voor een digitaal aanvraagformulier. Het aanvraagproces voor Nederlandse reisdocumenten is nog niet gedigitaliseerd en is mede afhankelijk van de toekomstige vormgeving van het reisdocumentenproces, waarvoor het ministerie van Binnenlandse Zaken Koninkrijksrelaties eerstverantwoordelijk is. Het is de inzet van het ministerie van Buitenlandse Zaken dat Nederlanders in 2020 wereldwijd op efficiënte wijze digitaal consulaire producten en diensten - zoals een reisdocument - kunnen aanvragen.

Vraag

Hoe zal invulling worden gegeven aan de Europeanisering in de VN Veiligheidsraad?

Antwoord

Het Koninkrijk zet in op een Europese invulling van het lidmaatschap van de Veiligheidsraad. In de eerste plaats krijgt dit vorm door middel van een eenduidige inzet in EU-verband (Brussel) enerzijds en VNVR-verband (New York) anderzijds. Nederland zal zich inzetten voor verdere versterking van de coördinatie tussen EU Lidstaten ter voorbereiding van besprekingen in de Veiligheidsraad, onder andere via samenwerking in relevante EU-werkgroepen en via discussies met EU-instellingen in Brussel. Op die manier wil het Koninkrijk maximale coherentie bevorderen tussen besluitvorming in de Veiligheidsraad en in de Brusselse gremia. Dit geldt ook op het terrein van sancties, waarbij het Koninkrijk zich zal inspannen voor snelle vertaling van VNVR-sanctieregimes in EU-sanctieverordeningen en voor het zekerstellen dat VNVR-sancties en -listings beantwoorden aan de zorgvuldigheidseisen die de EU stelt aan EU-sancties. Het uitgangspunt zal steeds zijn: Europees waar opportuun en mogelijk.

Een verdere Europese dimensie van ons Veiligheidsraadslidmaatschap is de unieke samenwerking met Italië, waarmee we één lidmaatschapstermijn delen. Deze samenwerking is vervat in een gemeenschappelijke verklaring waarin gedeelde prioriteiten zijn benoemd (conflictpreventie, peacekeeping, burgerbescherming en rechtsstatelijkheid). Ook is er sprake van detachering van diplomaten over en weer, intensieve informatie-uitwisseling en enkele gezamenlijke initiatieven, zoals samenwerking op het gebied van de aanpak van mensensmokkel vanuit Libië en het openen van de tentoonstelling "Pillars of Cooperation" van Italië en Nederland op 9 januari 2017. De samenwerking werd herbevestigd tijdens het Staatsbezoek van Nederland aan Italië in juni van dit jaar.

Het Koninkrijk zal tenslotte ook nauw samenwerken met andere Europese landen in de Veiligheidsraad (in 2018 het VK, Frankrijk, Polen en Zweden), en samen optrekken waar mogelijk. Met deze landen hebben voorbereidende consultaties plaatsgevonden. Na de volgende verkiezingen van leden van de Veiligheidsraad zal Nederland ook inzetten op versterkte samenwerking met volgende Europese leden (na de zittingstermijn van het Koninkrijk).

Antwoord

Hoe wordt het wapenexportbeleid vormgegeven?

Antwoord

Het kabinet blijft uitgaan van het principe dat conventionele wapens het recht van landen op zelfverdediging dienen, maar dat misbruik moet worden voorkomen.

Nederland blijft daarom zijn juridische verplichting nakomen om vergunningaanvragen voor wapenexporten naar niet -EU of -NAVO landen zorgvuldig te toetsen aan de EU criteria, die ook in het regeerakkoord zijn genoemd. In de afweging tussen veiligheids- en handelsbelangen, weegt veiligheid het zwaarst. Wapenexportcontrole is echter geen sanctiebeleid, maar maatwerk gebaseerd op case-by-case toetsingen van de aard van het goed, de eindgebruiker en het eindgebruik van de te exporteren goederen. Daarbij zet het kabinet de inzet voort op het minimaliseren van de administratieve lasten en het streven naar een gelijk speelveld binnen de EU.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Zal de minister alles op alles zetten om de sancties in stand te houden, zolang de Minsk-akkoorden niet volledig zijn uitgevoerd?

Antwoord

In reactie op de illegale annexatie van de Krim en de destabilisatie van Oost-Oekraïne door Rusland, heeft de EU restrictieve maatregelen genomen om druk op Rusland uit te oefenen. Zoals u weet zijn de sancties tegen Rusland gekoppeld aan de implementatie van het Minsk-akkoord. Zolang deze afspraken niet volledig zijn geïmplementeerd, is het verlichten van de restrictieve maatregelen jegens de Russische Federatie niet aan de orde. De Europese Raad van juni jl. heeft daarom eensgezind besloten tot verlenging van het economische deel van de sancties tot eind januari 2018. Die eensgezindheid blijft voor Nederland heel belangrijk. Vooralsnog is er geen enkele aanwijzing dat er de komende weken sprake zal zijn van een substantiële verbetering in de implementatie van Minsk. In dat geval blijven wat Nederland betreft de sancties van kracht. Ook de andere delen van de sancties – inreisbeperkingen, bevrozing van tegoeden en specifieke maatregelen gericht op de Krim – staan niet ter discussie.

Vraag

Wat vindt de minister van de Magnitsky Act die andere landen hebben ingesteld?

Antwoord

Het staat landen, binnen de grenzen van gemaakte Europese afspraken, vrij om hun Rusland-beleid vorm te geven. Nederland hecht aan Europese eenheid waar het gaat om sancties.

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 14 maart 2016 is gesproken over de betrekkingen tussen de EU en de Russische Federatie. Daarbij steunden de 28 lidstaten unaniem vijf door Hoge Vertegenwoordiger Mogherini voorgestelde pijlers als raamwerk voor eensgezind EU-beleid: (1) implementatie van de Minsk-akkoorden blijft voorwaarde voor elke substantiële wijziging in de relatie tussen de EU en de Russische Federatie; (2) de EU blijft inzetten op versterken van relaties met landen van het Oostelijk Partnerschap; (3) de EU moet de eigen weerbaarheid op het gebied van o.a. veiligheid, communicatie en economie versterken; (4) selectief engagement met de Russische Federatie is mogelijk op gebieden waar het EU-belang gediend wordt en (5) steun aan maatschappelijk middenveld in de Russische Federatie en *people to people*-contacten.

Vraag

Zijn er buitenlandse en Nederlandse strijders betrokken bij de Raqqa deal. Hoe wordt daarmee omgegaan? Hoe zorgen we ervoor dat deze mensen zo snel mogelijk weer in het vizier komen en dat we hen zo mogelijk kunnen vervolgen en berechten?

Antwoord

Het kabinet is bekend met de berichten die spreken van buitenlandse strijders die uit Raqqa zijn ontkomen, maar kan niet bevestigen dat daar Nederlandse uitreizigers tussen zitten.

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

Mijn vraag aan deze minister is simpel: Op welke wijze wil de minister de Nederlandse inzet op het LHBTI-terrein versterken? En ziet de minister ook ruimte om de transgenders en interseksuelen wat extra aandacht te geven in deze context?

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

LHBTI blijft ook een prioriteit voor dit kabinet. Nederland blijft – onder andere via de door Nederland en Uruguay opgerichte Equal Rights Coalition- inzetten op drie sporen:

1. afschaffing strafbaarstelling homoseksualiteit;
2. tegengaan discriminatie;
3. bevordering van sociale acceptatie.

De transgender en intersekse groepen zijn de meest kwetsbare mensen binnen de LHBTI-gemeenschap. Daarom vragen we maatschappelijke organisaties om specifiek aandacht te besteden aan deze groepen. Zo hebben we de afgelopen twee jaar de belangengroep voor intersekse personen, het Nederlands Netwerk Intersekse/DSD (NNID), gesteund in hun internationale activiteiten. Bovendien worden via onze steun aan mensenrechtenverdedigers in de EU trans en intersekse activisten gesteund. Nederland draagt ook bij aan het Global Equality Fund waarmee LHBTI-activisten wereldwijd worden gesteund. Gelijke rechten voor transgenders en mensen met een intersekse conditie zijn voorts speciale aandachtspunten in strategisch partnerschap met COC Nederland.

Vraag

Op welke wijze wil de minister de Nederlandse inzet voor niet-gelovigen versterken?

Antwoord

De Nederlandse beleidsprioriteit vrijheid van godsdienst en levensovertuiging omvat reeds een actieve beleidsinzet voor de rechten van niet-gelovigen. Dit zal ook voor dit kabinet zo blijven. Bilateraal en multilateraal worden de schendingen van vrijheid op godsdienst en levensovertuiging aan de orde gesteld in dialogen met autoriteiten, o.a. door de Mensenrechtenambassadeur. Zo heeft hij recentelijk het recht om niet te geloven o.a. opgebracht in Bangladesh, Indonesië en Pakistan.

Vraag

Wil deze minister toezeggen dat Nederland mensenrechtenorganisaties in Israël en in Palestina blijft ondersteunen?

Antwoord

Het kabinet acht het werk van mensenrechtenverdedigers van groot belang voor een vrije en diverse samenleving. Nederland zal – waar mogelijk in EU-verband – intensieve aandacht blijven besteden aan mensenrechtenonderwerpen in de dialoog met Israël en de Palestijnse Autoriteit. Het ondersteunen van Israëlische en Palestijnse organisaties die zich inzetten voor een verbetering van de mensenrechtensituatie ter plekke blijft een prioriteit voor het kabinet.

Vraag

Verzoek aan de minister om middelen uit het Mensenrechtenfonds vrij te maken voor journalisten, bijvoorbeeld juridische bijstand, verzekering of veiligheidstraining.

Antwoord

Nederland ondersteunt persvrijheid en journalisten wereldwijd, niet alleen Nederlandse journalisten. We doen dit op alle mogelijke manieren. Door individuele zaken op te brengen in EU- en bilaterale gesprekken, processen tegen journalisten bij te wonen en door financiële ondersteuning aan organisaties die opkomen voor persvrijheid en journalisten in nood.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

In het samenwerkingsprogramma met Free Press Unlimited staan persvrijheid en bescherming van journalisten centraal. Free Press Unlimited heeft ook een noodfonds voor journalisten: Reporters Respond. Dit fonds is erop gericht om journalisten, die te maken hebben met vernielingen of intimidaties, te helpen zodat ze zo snel mogelijk weer aan het werk kunnen. Journalisten kunnen ook juridische bijstand krijgen. Okke OrNSTEIN heeft hier bijvoorbeeld een beroep op gedaan toen hij werd gearresteerd in Panama.

Momenteel wordt uit het Mensenrechtenfonds ook het Digital Defenders Partnership (DDP) van Hivos gefinancierd. Via dit project worden digitale journalisten getraind op het gebied van digitale veiligheid en kunnen online journalisten die in de problemen zijn geraakt ook een vergoeding voor juridische bijstand krijgen. Deze bijstand wordt uitgevoerd door Media Legal Defence Initiative (MLDI), een organisatie die zich wereldwijd inzet om journalisten en bloggers, die in de problemen zijn gekomen vanwege hun werk, juridisch bij te staan. Frederike Geerdink en Ebru Umar hebben hier bijvoorbeeld een beroep op gedaan in het verleden.

Ook draagt Nederland in 2017 EUR 690.000 bij aan UNESCO, o.a. voor bescherming van journalisten waaronder:

- Een project in Irak dat zich richt op het versterken van de verantwoordelijkheid van en verantwoording door de Irakese regering. Dit gebeurt onder andere door de ontwikkeling van een capaciteitsplan voor de veiligheid van journalisten gericht op wetgevers, wethandhavingspersoneel en de rechterlijke macht in Irak, goedgekeurd door de Irakese regering.
- Ook in Latijns-Amerika draagt Nederland via UNESCO bij aan projecten die zich richten op de bescherming van journalisten (zowel online als offline) en de strijd tegen straffeloosheid van geweld tegen journalisten; zo worden bijvoorbeeld rechters getraind via online cursussen.
- In Guatemala worden 75 openbare aanklagers getraind op het gebied van veiligheid van journalisten.

Vragen van het lid Ploumen (PvdA)

Vraag

Kan de Minister zijn steun voor de volgende vier voorstellen voor de inzet van Nederland tijdens het voorzitterschap van de VN Veiligheidsraad bevestigen? 1. Benoem in 2018 een vrouwelijke ambassadeur voor de Veiligheidsraad. 2. Organiseer op Internationale Vrouwendag een zitting van de Veiligheidsraad over SheDecides. 3. Neem het voortouw bij het instellen van een thematisch sanctieregime om seksueel geweld tegen vrouwen in conflictsituaties te bestraffen. 4. Betrek bij alle zittingen en besluiten de gevolgen voor vrouwen.

Antwoord

Het Koninkrijk zal zich ook tijdens het lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad inzetten voor gendergelijkheid, en deelt de visie dat bij alle zittingen en besluiten de gevolgen voor vrouwen dienen te worden meegewogen. Als voorzitter van de Raad in maart 2018 zal Nederland bijvoorbeeld bijzondere aandacht besteden aan internationale vrouwendag, op een wijze die nog nader in te vullen is. In de

bespreking van de verschillende landensituaties en daaraan gekoppelde sanctieregimes zal het Koninkrijk erop toezien dat seksueel geweld niet over het hoofd wordt gezien en niet ongestraft kan blijven en daarbij speciale aandacht vragen voor de aanpak van seksueel geweld door groepen die bij herhaling worden in het jaarlijkse rapport van de SGVN aan de Raad, waaraan lid Ploumen refereerde. Het instellen van afzonderlijke, thematische sancties is slecht haalbaar en minder effectief dan het onderbrengen van seksueel geweld onder bestaande sanctieregimes. Tenslotte zal tijdens het lidmaatschapsjaar zeer regelmatig een vrouwelijke vertegenwoordiger namens het Koninkrijk deelnemen aan bijeenkomsten van de Raad. Ook zal Nederland zich ervoor inspannen om tijdens het lidmaatschapsjaar vrouwen die het maatschappelijk middenveld of de lokale bevolking vertegenwoordigen een stem te geven in de Raad.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Blijft de minister zich inzetten voor de rechtsstaat in Polen?

Antwoord

Nederland deelt fundamentele waarden als vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat en respect voor de mensenrechten met andere EU-lidstaten. Ontwikkelingen die de rechtsstaat ondermijnen baren ons zorgen, ze stellen onze waardengemeenschap op de proef en tasten op termijn de coherentie van de Europese Unie aan. Verdediging en versterking van deze gedeelde waarden, in bilateraal en multilateraal verband, is daarom voor Nederland al jaren een prioriteit en dat blijft zo. Wat de specifieke situatie in Polen betreft, heeft de minister van Buitenlandse Zaken in zijn eerste bilaterale onderhoud met zijn Poolse ambtsgenoot opnieuw deze breed gedeelde zorgen uitgesproken ten aanzien van aspecten van de rechtsstaat in Polen.

Vraag

We trekken samen op met andere lidstaten bij grensoverschrijdende problemen. Hoe gaat de minister zich inzetten voor de volgende grensoverschrijdende problemen: klimaatverandering, de Detacheringsrichtlijn en belastingontwijking?

Antwoord

De Kamer ontvangt later deze maand de Staat van de Unie-brief van het kabinet waarin op deze en vele andere Europese onderwerpen nader wordt ingegaan.

Daarop vooruitlopend alvast:

1. Klimaat: het kabinet wil één van de koplopers zijn binnen de EU en samenwerken met gelijkgezinde landen. Nederland bereidt zich voor op een reductie van 49 % in 2030, waarbij we in de EU het voortouw nemen om het doel op 55 % te krijgen (nu nog ten minste 40%). Het debat daarover zal volgend jaar in de EU gevoerd worden, ter voorbereiding op de review van de Parijs-afspraken in VN-verband in 2019.

2. Belastingontwijking: zowel in de OESO, de EU, als nationaal werkt het kabinet aan maatregelen gericht op het tegengaan van belastingontwijking en –ontduiking. Zo is er het BEPS-project van de OESO (*Base Erosion and Profit Shifting*, BEPS) van de OESO en de richtlijnen tegen belastingontwijking in EU-verband (*Anti Tax Avoidance Directive*, ATAD). In 2018 verwachten we nadere voorstellen van de Europese Commissie, waar de Kamer na verschijnen een appreciatie van zal ontvangen. Het kabinet hecht eraan, EU-maatregelen zoveel mogelijk te laten aansluiten op maatregelen die in OESO-verband worden uitgewerkt

3. Detacheringsrichtlijn: over de detacheringsrichtlijn werd in oktober met actieve Nederlandse steun een akkoord bereikt in de Raad. Het is nu zaak snel overeenstemming te bereiken met het Europees Parlement, om deze belangrijke eerste stap naar het principe 'gelijk loon voor gelijk werk' in de praktijk te kunnen brengen.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Heeft de minister al contact gehad met zijn Belgische collega om te zeggen dat het allemaal niet zo bedoeld was?

Antwoord

Op 13 november bracht de minister van Buitenlandse Zaken een kennismakingsbezoek aan zijn Belgische collega Didier Reynders. In dit gesprek kwamen diverse aspecten van de bilaterale relatie aan de orde, inclusief de uitspraken van de Minister-President en werd geconstateerd dat de bilaterale betrekkingen uitstekend zijn.

Vraag

Wil de minister zich inzetten voor de voortzetting van de agenda van het actieteam grensoverschrijdende economie en arbeid, voor grensregio's zoals Limburg?

Antwoord

De minister van Binnenlandse Zaken is de eerstverantwoordelijke bewindspersoon voor grensoverschrijdende samenwerking (ook wel aangeduid als GROS) en samen met de Minister van Economische Zaken opdrachtgever van het actieteam grensoverschrijdende economie en arbeid (GREA). Deze agenda heeft als doel economische groei en werkgelegenheid in de grensregio's te bevorderen. De minister van Buitenlandse Zaken ondersteunt de implementatie van de agenda van het actieteam en richt zich daarbij op het aangesloten houden van de buurlanden/grensregio's bij de uitvoering van deze actieagenda en de samenwerking met België/Vlaanderen, Duitsland/Noordrijn-Westfalen, Nedersaksen en de Benelux.

Vragen van het lid Voordewind (ChristenUnie)

Vraag

Wat kan de minister samen met Europa doen om te voorkomen dat mensen doodvriezen op Lesbos?

Antwoord

De situatie op Lesbos heeft onze aandacht; Griekse autoriteiten treffen samen met de Europese Commissie voorbereidingen voor de winter. Tegelijkertijd moeten asielprocedures op de eilanden ook efficiënter, dat zou de druk op de eilanden verlichten. Zoals uw Kamer weet een zaak waar Griekenland allereerst voor aan de lat staat. Nederland vindt dat er meer moet gebeuren en spreekt Griekenland daar ook op aan.

Aan steun vanuit de EU ontbreekt het niet – daarover is al vaak met uw Kamer gesproken. (EUR 880 mln. uit Europese fondsen voor AMIF en interne veiligheid; en EUR 450 mln. EU noodhulpinstrument).

Zelf steunen we Griekenland ook: we zullen onze bijdrage aan de zogenaamd Border Security Teams voortzetten (in overeenstemming met Frontex en Griekenland) en hebben een medewerker beschikbaar gesteld om fondsen beter te besteden.

Begrijp dat Griekenland zelf ook ziet dat er wat moet gebeuren en heeft aangekondigd actie te ondernemen om te zorgen dat alle migranten onderdak krijgen dat beschermt tegen de elementen. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft hierover binnenkort ook contact met zijn Griekse collega.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Het regeerakkoord spreekt erover dat bij de bestrijding van ISIS en de berechting van ISIS Nederland zich actief zal gaan inzetten. Is het kabinet bereid om de genocide op jezidi's en christenen te erkennen?

Antwoord

Het huidige kabinet moet zich nog uitspreken over het rapport van de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV) en de extern volkenrechtelijk adviseur (EVA) over het gebruik van de term genocide door politici, waar deze vraag ook aan de orde zal komen.

De kabinetsreactie zal naar verwachting voor het Kerstreces aan uw Kamer worden toegestuurd.

Vraag

Vindt de minister de berechting en de vervolging van ISIS-strijders ook een prioriteit als het gaat om het lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad volgend jaar? Gaat hij die prioriteit ook doorgeven aan het team in New York?

Antwoord

Het Koninkrijk zal zich in de Veiligheidsraad inspannen om terrorisme, waaronder dat van IS, te voorkomen, te bestrijden en de daders ter verantwoording te roepen. Dit wordt onder meer vormgegeven met actieve deelname in het Counter Terrorism Comité en het IS/AlQaida sanctiecomité van de Veiligheidsraad. Inzake Irak steunt Nederland de in september aangenomen Veiligheidsraad-resolutie 2379. Deze resolutie, geïnitieerd door het Verenigd Koninkrijk, betreft assistentie aan Irak bij de bewijsvergaring tegen IS-strijders, zodat dat gebruikt kan worden door nationale rechtbanken voor berechting in overeenstemming met internationale standaarden. De uitvoering van deze resolutie zal Nederland actief steunen, waarbij we er wel op willen toezien dat de doodstraf niet zal worden toegepast. Daarbij is onze inzet dat uiteindelijk alle mensenrechtenschenders verantwoordelijkheid worden gehouden: naast IS moeten ook andere partijen, die verantwoordelijk zijn voor grove schendingen van het internationaal recht, daarvoor worden berecht. Voorts roept Nederland Irak op om partij te worden bij het Statuut van het Internationaal Strafhof. Overigens zet het kabinet zich er vanzelfsprekend voor in dat Nederlandse IS-strijders die terugkeren naar Nederland in Nederland worden vervolgd.

Voor Syrië bestaat een apart mechanisme waaraan Nederland politieke en financiële steun verleent: het *International Impartial and Independent Mechanism*. Ook hier heeft Nederland sterk ingezet op het principe van gelijke behandeling van misdaden ongeacht door wie deze zijn gepleegd. Deze bewijzenbank verzamelt gegevens over schendingen van internationaal recht in het Syrië-conflict door alle partijen. Tenslotte zal het Koninkrijk ook in de Veiligheidsraad ervoor pleiten om de situatie in Syrië te verwijzen naar het Internationaal Strafhof.

Vraag

Wat gaat Nederland doen om de terugkeer van vluchtelingen te bevorderen in Irak? Gaat Nederland bijdragen aan de wederopbouw in Noord-Irak?

Antwoord

Nederland levert een aanzienlijke bijdrage aan het bevorderen van veiligheid en stabiliteit in Irak. Nederland heeft daarnaast EUR 25 miljoen beschikbaar gesteld voor wederopbouw en herstel van basisvoorzieningen (water, energie, onderwijs, gezondheidszorg) in de op IS heroverde gebieden. Mede dankzij dit programma konden in de afgelopen twee jaar in totaal 1,8 miljoen ontheemden weer naar huis terugkeren. Irak is een van de focuslanden voor het kabinet, dus ook in de komende jaren kan het land op Nederlandse steun rekenen.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Vraag

Zet het Kabinet de steun aan NIMD voort bij democratiseringsprocessen? Handhaaft het kabinet de inzet op Samenspraak en Tegenspraak? Zal de minister het thema versterken van de rechtsstaat intensiveren?

Antwoord

Dit zal door de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking worden meegenomen in begrotingsdebat van 21-23 november a.s.

Vraag

Het recht op het veranderen van geloof, artikel 18 van het VN-Handvest, wordt in vele moslimlanden niet nageleefd. Is de minister het ermee eens dat godsdienstvrijheid een belangrijk speerpunt moet zijn? Is de minister ook bereid hier meer middelen voor uit te trekken binnen het mensenrechtenfonds?

Antwoord

Artikel 18 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens sluit naadloos aan bij de Nederlandse inzet op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, dat ook voor dit kabinet een prioriteit van het mensenrechtenbeleid blijft. De Nederlandse inspanningen zijn gericht op het recht van individuen om zijn of haar religieuze of levensbeschouwelijke identiteit vorm te geven, om een theïstische, non-theïstische of atheïstische levensovertuiging te hebben en om van geloof te kunnen veranderen. Nederland vraagt ook structureel aandacht voor bekeerlingen, zo heeft de Mensenrechtenambassadeur de positie van bekeerlingen opgebracht in onder andere Bangladesh en Pakistan.

Vragen van het lid Van Rooijen (50PLUS)**Vraag**

Is de minister van mening dat de voorstellen van Macron en Juncker inzake bijdrages aan de EU ook te ver gaan? Burgers moeten meer kennis van en vertrouwen in de Europese Unie krijgen, wil de minister daarop ingaan? Is de minister het ermee eens dat de EU zich op drie kerntaken (open markt, monetair; energie en klimaat; en veiligheid en defensie) moet blijven richten op basis van het subsidiariteitsbeginsel? Ook wil de Europese Raad meer vastzittende zaken lostrekken. Moeten we dit interpreteren als aanval op de Commissie en een beperking van de rol van de Raad van Ministers?

Antwoord

In de Staat van de Unie-brief die u later deze maand ontvangt zal het kabinet zijn Europeabeleid nader uiteenzetten. Ik had vorige week ook reeds het genoegen uitgebreid met de Kamer te spreken over de genoemde voorstellen in het AO RAZ.

In aanvulling daarop:

Het kabinet gaat voor de inzet in Europa uit van het Regeerakkoord. Bijdragen van anderen aan de discussie over de toekomst van Europa zijn uiteraard welkom.

Wat het kabinet betreft moet Europese samenwerking zich richten op het bereiken van concrete resultaten voor onze burgers op die terreinen waar landen alleen niet in staat zijn de belangen van hun bevolkingen optimaal te beschermen. Denk hierbij aan het bevorderen van economische groei en duurzaamheid, veiligheid binnen en buiten Europa en het beheersen van migratiestromen. De door 50+ genoemde thema's sluiten daar goed op aan.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Het kabinet verwelkomt de focus die de afgelopen Europese Raad op deze hoofdthema's heeft gelegd met het overeenkomen van de zgn. Leaders' Agenda van ER-voorzitter Tusk.

Deze aanpak moet ertoe leiden dat sneller resultaten worden geboekt door waar nodig knopen door te hakken op het niveau van de Europese Raad. Het is dus zeker niet de bedoeling het werk van de Commissie of van de Raad van Ministers te ondermijnen, maar hier een extra impuls aan te geven. De Europese Raad handelt uiteraard binnen de spelregels van de EU verdragen, met respect voor de rol van de andere instellingen.

Transparantie van dit werk heeft het kabinet hoog in het vaandel staan. Vandaar dat uw Kamer alle documenten ontvangt, zo nodig vertrouwelijk wanneer deze nog niet publiek zijn, en dat het kabinet in Brussel aandringt op tijdige verstrekking zodat een goed geïnformeerd overleg met het parlement mogelijk is. Uw Kamer is daarmee een van de best geïnformeerde parlementen van de EU.

Vraag

De minister gaf de niet goed gelopen EU interventie in Libië als voorbeeld van wat beter kan nu PESCO een feit is. Hoe kan PESCO herhaling van Libië voorkomen zonder meer bevoegdheden en budget? En waarom zegt de minister dat PESCO alleen op papier bestaat?

Antwoord

Met Permanent Gestructureerde Samenwerking (PESCO) zal een grote groep EU-lidstaten het commitment aangaan om de samenwerking op defensiegebied te intensiveren. Deze week hebben 23 lidstaten kenbaar gemaakt aan PESCO mee te willen doen, waaronder Nederland. PESCO is belangrijk omdat het leidt tot een grotere bereidheid en gereedheid om aan EU-missies deel te nemen. En om meer systematische samenwerking bij het gezamenlijk ontwikkelen van defensiecapaciteiten. De Europese Raad heeft als doel gesteld om PESCO in december formeel op te richten.

Na oprichting zal PESCO zich moeten gaan bewijzen. Om een snelle start te kunnen maken met concrete projecten, worden nu al projectvoorstellen uitgewerkt door diverse landen. Nederland formuleert samen met een aantal landen voorstellen voor het verbeteren van de 'militaire snelweg' (grensoverschrijdend militair transport, ook wel Militair Schengen genoemd). Op termijn zullen onze krijgsmachten door PESCO beter op elkaar ingespeeld raken ten behoeve van missies en zullen we over meer en betere capaciteiten beschikken.

Vraag

Hoe wil de minister alternatieve samenwerking met Turkije invullen?

Antwoord

Turkije is een belangrijke partner voor Nederland en de EU, o.a. op gebied migratie, handel en terrorismebestrijding. Turkije is ook een belangrijke NAVO-bondgenoot, waarmee we in gesprek moeten blijven. De zorgen over de rechtsstaat en de mensenrechtensituatie in Turkije zijn echter groot. Turkije kan onder de huidige omstandigheden geen lid worden van EU. De Raad heeft in december 2016 terecht vastgesteld dat toetredingsonderhandelingen feitelijk

stilliggen. Het is nu in de eerste plaats aan Turkije om te beslissen hoe het de relatie met de EU vorm wil geven.

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

Houdt de minister serieus rekening met het mislukken van de Brexit-gesprekken, net als Barnier? Kunnen we het VK nog zien als serieuze gesprekspartners? Wacht NL af, of proberen we via andere kanalen te voorkomen dat onze belangen geschaad worden? Welke scenario's liggen op plank voor Brexit? Waar houdt de Brexit-taskforce zich mee bezig?

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Het mislukken van de Brexit onderhandelingen is het scenario waar niemand op zit te wachten, maar Nederland en de EU27 moeten er wel rekening mee houden. Dit is ook de reden dat Nederland en de EU27, helder zijn in de boodschap aan het VK: het is nu tijd om serieuze, realistische en concrete voorstellen te doen aan de onderhandelingstafel in Brussel; de tijd dringt. Die helderheid zal het vertrouwen scheppen dat nodig is om over te gaan tot de volgende fase. Dit is in het belang van Nederland, maar ook van het Verenigd Koninkrijk.

Het kabinet gaat primair uit van het scenario waarbij er een uittredingsakkoord komt met het Verenigd Koninkrijk, inclusief een kader voor de toekomstige relatie. De komende weken zal er gewerkt worden langs drie sporen: ten eerste verder onderhandelen op alle onderwerpen waarover afspraken in het Uittredingsverdrag moeten worden opgenomen; ten tweede het consolideren van de reeds geboekte voortgang in concept-verdragsteksten; en ten derde interne voorbereidingen voor EU27 en Nederland ten aanzien van het kader van de toekomstige relatie met een eventuele overgangperiode. Nu overhaast overgaan naar de tweede fase is niet in het belang van de EU27 en Nederland. Het kabinet steunt daarom de inzet van EU27-hoofdonderhandelaar Barnier, eenheid van de EU27 is de beste garantie voor een goed onderhandelingsresultaat, en het vasthouden aan de met het VK afgesproken volgtijdelijkheid van de onderhandelingen. Nederland betreurt het dat vooralsnog onvoldoende voortgang is geboekt en dat daarmee kostbare onderhandelings tijd verloren is gegaan. Het VK is nu aan zet om te komen tot voldoende voortgang. Niettemin, zolang de onderhandelingen gaande zijn, moeten we ons ook voorbereiden op het onverwacht mislukken of vastlopen van de onderhandelingen. Intern wordt in Nederland nagegaan welke verstoringen er kunnen optreden in het slechtste scenario (*cliff edge*) en welke maatregelen er nationaal genomen kunnen worden om hierop zo goed mogelijk voorbereid te zijn (*contingency planning*).

Vraag

Wil de minister ingaan op het recente bezoek van president Trump naar Azië?

Antwoord

President Trump bezocht van 3-14 november vijf Aziatische landen (China, Japan, Zuid-Korea, Vietnam en Filipijnen) en twee regionale multilaterale bijeenkomsten (Asia Pacific Economic Cooperation -APEC -en de Association of South East Asian Nations –ASEAN-). De reis was vooral bedoeld om de Amerikaanse betrokkenheid bij de Indo-Pacifische regio te herbevestigen. De twee belangrijkste gespreksonderwerpen waren Noord-Korea en economische samenwerking en handel. President Trump heeft gepleit voor gedegen implementatie van sancties tegen Noord-Korea en het verder opvoeren van de druk op dat land, met als doel Noord-Korea terug aan de onderhandelingstafel te krijgen. Ook heeft hij aangedrongen op betere handelsdeals voor de VS. Al met al heeft President Trump dus de banden met de Aziatische regio aangehaald, maar wel duidelijk Amerikaanse prioriteiten naar voren gebracht. Ook Nederland hecht waarde aan een gedegen sanctie-implementatie door derde landen. Nederland verwelkomt de directe gesprekken tussen de VS, China en overige betrokken landen over de

Noord-Koreaanse dreiging vanuit het oogpunt van het bevorderen van een verdergaande eensgezindheid van de internationale gemeenschap om tot een duurzame oplossing te komen.

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

Is de minister het met diverse commentatoren eens dat China zo langzamerhand de belangrijkste wereldmacht lijkt te worden?

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

Duidelijk is dat de wereld in snel tempo verandert en dat een land als China een opkomende macht is. Het internationale speelveld wordt daardoor herschikt. Het land is zeker op weg de grootste economie ter wereld te worden, maar per hoofd van de bevolking loopt het inkomen nog ver achter op veel ontwikkelde landen. Wel is duidelijk dat China's economische macht en politieke invloed toenemen, dat het land erkenning zoekt als internationale grootmacht en dat het zich assertiever gedraagt. Daar zullen wij ons beleid op moeten inrichten. We hebben China nodig om mondiale problemen als klimaatverandering effectief aan te pakken. Ook wordt China belangrijker als markt voor onze producten en als bron van investeringen. Daar zitten goede kanten aan, maar ook risico's, die we ook in Europees verband het hoofd moeten bieden.

Vraag

Wat zijn de speerpunten van Nederland in de Veiligheidsraad? Waar houdt het team Veiligheidsraad zich mee bezig?

Antwoord

De inzet van het Koninkrijk voor het lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad in 2018 is uitvoerig uiteengezet in mijn Kamerbrief van 27 oktober jl. (Kamerstuk 2017Z14370). Het kabinet wil gedegen invulling geven aan de in deze brief geformuleerde ambitie om actief bij te dragen aan de respons van de VN op crises en landensituaties wereldwijd (ca. 90% van de Veiligheidsraad-agenda) én thematische accenten te zetten op het gebied van conflictpreventie, accountability en modernisering van peacekeeping. Hiervoor is extra menskracht nodig zowel bij de Permanente Vertegenwoordiging in New York als op het departement. Op het departement is een taskforce ingesteld die onder meer alle instructies voor de Permanente Vertegenwoordiging tijdig opstelt en Koninkrijksbreed afstemt en daarnaast de bewindspersonen en de ambtelijke leiding adviseert en ondersteunt m.b.t. onze inzet in de Veiligheidsraad en de interactie daarover met andere landen en met relevante stakeholders in Nederland.

Vraag

Wil de minister ook reageren op de uitspraken van de Minister president over richting België in het debat over dividendbelasting.

Antwoord

De uitspraken van de minister-president zijn inmiddels in het kennismakingsbezoek van de minister van Buitenlandse Zaken aan zijn Belgische collega aan de orde geweest. De samenwerking met België is en blijft bijzonder goed, zo is tijdens dit gesprek opnieuw gebleken.

Vragen van het lid Van der Staaij (SGP)

Vraag

Wordt het EU-sanctieregime tegen Noord-Korea voldoende nageleefd?

Antwoord

Het EU-sanctiebeleid schrijft eenduidig voor op wie en welke organisaties sancties van toepassing zijn. Controle op naleving daarvan ligt bij de lidstaten. Nederland

voert de sancties zeer strikt uit en treedt indien nodig handhavend op. Voor zover bekend worden de sancties goed nageleefd door het bedrijfsleven. Voor de goede orde, de Nederlandse handel met Noord-Korea is al lange tijd zeer beperkt.

Bureau Secretaris-Generaal

Vraag

West-Papoea heeft nog steeds een achtergestelde positie, gaat de minister hier ook aandacht aan besteden?

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Antwoord

De situatie in de Indonesische provincies Papua en West Papua kent diverse zorgpunten, op sociaal-economisch gebied maar ook als het gaat om geweldsincidenten tegen burgers, de vrijheid van meningsuiting en de positie van (lokale) journalisten en mensenrechtenverdedigers. Door de Indonesische regering is echter een aantal bemoedigende stappen gezet. Zo verleende president Joko Widodo gratie aan een aantal politieke gevangenen in Papua, en kondigde hij aan dat buitenlandse journalisten voortaan Papua konden bezoeken zonder beperkingen. Ook legt de president meer prioriteit bij de sociaal-economische ontwikkeling van de provincies.

Ook deze regering zal de situatie in Papua, met inbegrip van de mensenrechtensituatie, met aandacht volgen. Zorgen hierover zullen dan ook in onze contacten met de Indonesische regering worden opgebracht. Daarnaast bekijkt ambassade in Jakarta welke concrete activiteiten ter verbetering van de situatie in de provincies kunnen worden gesteund.

Vraag

Is de minister bereid in contact te treden met de Zuid-Afrikaanse regering om te zien hoe er kan worden bijgedragen aan en hoe er kan worden aangemoedigd om te komen tot een versterking van de veiligheid in Zuid-Afrika?

Antwoord

Zuid-Afrika heeft sinds de eerste democratische verkiezingen van 1994 enorme stappen voorwaarts gemaakt naar een minder ongelijke samenleving. De Zuid-Afrikaanse overheid neemt zijn verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde en (sociale) veiligheid. Er is een progressieve grondwet, onafhankelijke rechtspraak en pers, en een goed ontwikkelde en diverse economie. Tegelijk is duidelijk dat het land kampt met serieuze uitdagingen op economisch, sociaal en bestuurlijk terrein. De Nederlandse ambassade in Pretoria onderhoudt regelmatig contact met de Zuid-Afrikaanse autoriteiten. In die contacten worden zorgen over openbare orde, veiligheid en sociale ontwikkelingen, wanneer nodig, zeker aan de orde gesteld.

Vraag

Wil de minister een reactie geven op de vraag of er duidelijke grenzen zijn met betrekking tot wat het kabinet niet wil wat de EU doet?

Antwoord

Het kabinet vindt dat de EU zich moet richten op het bereiken van concrete resultaten voor onze burgers op die terreinen waar landen alleen niet tot effectieve resultaten kunnen komen.

Denk hierbij aan het bevorderen van economische groei en duurzaamheid, veiligheid binnen en buiten Europa en het beheersen van migratiestromen. De afgelopen jaren zijn we erin geslaagd die focus op hoofdpunten goed in de Europese agenda te verankeren. Zie de Strategische Agenda van de Europese Raad uit 2014 en de Bratislava *roadmap* uit 2016.

In de EU verdragen is overigens duidelijk vastgelegd wat de bevoegdheden van de Unie zijn. Als voorbeeld: de Unie is exclusief bevoegd voor de handelspolitiek; op het gebied van milieu is er een gedeelde bevoegdheid van de Unie en de lidstaten; en op een terrein als onderwijs kan de Unie alleen ondersteuning bieden aan de lidstaten.

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Er zijn ook terreinen waar de Europese Commissie zeer grote terughoudendheid dient te betrachten en niet moet treden in de verantwoordelijkheid van de lidstaten. Dit geldt bijvoorbeeld voor volkshuisvesting en voor de inrichting van onderwijs, de gezondheidszorg en cultuur in lidstaten alsmede inzake belastingaangelegenheden. Via de agenda voor betere regelgeving zetten we ons er actief voor in onnodige regels af te schaffen en administratieve lasten te verlagen.

Vraag

Meer samenwerking met Israël zou Nederland kunnen helpen bij het realiseren van Nederlandse maatschappelijke doelstellingen inzake onder meer klimaat, voedselzekerheid en cyberveiligheid. Wil het kabinet een impuls geven aan deze samenwerking?

Antwoord

Het kabinet spant zich in voor versterking van de (economische) betrekkingen met Israël (binnen de grenzen van 1967).

Samenwerking met Israël op het terrein van innovatie is daarbij een speerpunt. Zo is op de Nederlandse Ambassade in Tel Aviv een innovatieattaché werkzaam, die zich met name richt op de sectoren agri & food, life sciences & health, high-tech systemen en materialen en ICT & cyberveiligheid.

Daarnaast is er bijzondere aandacht voor samenwerking op het terrein van start-ups. De afdeling van de innovatieattaché is vorig jaar uitgebreid met een assistent.

Met de inzet van het kabinet wordt tevens gevolg gegeven aan de motie Van der Staaij en Voordewind over het aanmoedigen van economische relaties tussen Nederlandse en Israëlische bedrijven (Kamerstuk nummer 23432-363)."

Vragen van het lid Kuzu (DENK)

Vraag

Welke tarieven hanteerden Berenschot en NIKOS voor hun gezamenlijke diensten voor een twinningfaciliteit in Suriname. Welke partijen zullen deelnemen aan de volgende twinning-faciliteit?

Antwoord

Het beschikbare subsidiebedrag voor de tweede Twinningfaciliteit Suriname – Nederland (2013-2016) was maximaal 6,5 miljoen euro. Daarvan mocht maximaal 9% worden gebruikt voor overheadkosten door de subsidieontvanger (Berenschot).

Op maandag 13 november jl. is het beleidskader voor de derde Twinningfaciliteit (2017-2021) gepubliceerd in de Staatscourant. Aanvragen voor subsidiering dienen uiterlijk 29 december 2017 ingediend te worden bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het is daarom op dit moment nog niet bekend welke organisatie de subsidie voor de derde faciliteit ontvangt.

Vraag

Het Daytonakkoord moet op de schop. Verzoek om dit te agenderen bij bijvoorbeeld de Verenigde Naties, of op Europees niveau.

Antwoord

De akkoorden van Dayton maakten een einde aan een vreselijke burgeroorlog in Bosnië-Herzegovina. Ik kan begrip opbrengen voor de opmerkingen van de heer Kuzu, als hij stelt dat het in Dayton afgesproken bestuursmodel niet altijd efficiënt is. Maar het is wel een inclusief model dat recht doet aan de complexe etnische structuur in Bosnië, en dankzij Dayton is er al meer dan 20 jaar een fragiele vrede in het land.

Het is nu in de eerste plaats aan Bosnië-Herzegovina zelf om te bepalen hoe het land zijn toekomst wil vormgeven.

Vraag

PKK-sympathisanten demonstreren regelmatig voor de Tweede Kamer. Bij ISIS-sympathisanten zouden we dit niet tolereren. Is dit geen dubbele maat? Wilt de minister ook in Nederland een verbod invoeren op vlaggen en symbolen van alle terroristische organisaties?

Antwoord

Het recht op vreedzame demonstratie is in Nederland een groot goed. Daarbij geldt onder de Nederlandse wet slechts op één vlag een verbod, de nazi-vlag. Een aanpassing van deze wetgeving is op dit moment niet aan de orde.

Vraag

NGO's zoals Monitor hebben de aanval geopend op Israëlische organisaties. Bent u bereid dit soort mensenrechtenorganisaties te blijven steunen?

Antwoord

Nederland zal – ook in EU-verband – intensieve aandacht blijven besteden aan mensenrechtenonderwerpen in de dialoog met Israël en Palestijnse Autoriteit. Daarnaast blijft het ondersteunen van Israëlische en Palestijnse organisaties die zich inzetten voor een verbetering van de mensenrechtensituatie ter plekke een prioriteit voor het kabinet.

Vraag

Er worden Amerikaanse en Westerse wapens geleverd aan bijvoorbeeld organisaties gelieerd aan de PKK, de YPG en PYD. Kunt u uitsluiten dat die wapens later niet op ons worden gericht?

Antwoord

Gezien de veranderlijke veiligheidssituatie in de regio, is het leveren van militaire goederen aan Koerdische groeperingen niet zonder risico. Nederland heeft er daarom bewust voor gekozen niet-dodelijke goederen te leveren, zoals helmen en scherfvesten. Daarbij heeft het de afweging gemaakt dat de noodzaak IS te bestrijden groter is dan het risico dat deze niet-dodelijke goederen naderhand voor andere doeleinden worden ingezet. De VS en sommige EU-landen hebben wel dodelijke wapens geleverd. Daarvoor hebben zij hun eigen afwegingen gemaakt.

Vraag

Is de minister van plan om de situatie van de Rohingya's te benoemen en te bestrijden in de VNVR? Kunt u hier ook de situatie van de Oeigoeren in China aan toevoegen? Bent u bereid om actie te ondernemen om deze onderdrukkingen tegen te gaan?

Antwoord

De situatie van Rohingya is nog altijd zeer schrijnend. Nederland heeft inmiddels zeven miljoen euro bijgedragen voor opvang. Naast hulp stelt Nederland de

Bureau Secretaris-Generaal

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

situatie op verschillende manieren aan de orde in EU-kader en ook in VN-verband zoals in de VN Mensenrechtenraad en de Algemene Vergadering.

Bureau Secretaris-Generaal

Vanzelfsprekend zal het Kabinet nauw de ontwikkelingen blijven volgen in Myanmar. Tijdens ons Veiligheidsraad-lidmaatschap zullen we met gelijkgezinde landen bekijken hoe de situatie in Myanmar het beste aan de orde kan worden gesteld, ook met het oog op effect in het gebied zelf.

Onze Referentie

BZDOC-1015490419-130

Positief was in ieder geval dat op 6 november de Veiligheidsraad een verklaring uitgaf waarin onder andere zorgen werden benadrukt over de situatie in Myanmar, opgeroepen werd tot volledige en ongehinderde humanitaire hulp en de Secretaris-generaal van de VN wordt verzocht een speciale adviseur voor Myanmar te benoemen.

Ook de situatie van de Oeigoeren in Xinjiang is zorgwekkend. De VN Mensenrechtenraad is gezien de aard van de situatie in Xinjiang het meest geschikte forum om de beperking van vrijheden van Oeigoerse moslims te adresseren. Daarnaast zullen wij onze zorgen ten aanzien van de mensenrechtensituatie in Xinjiang zowel bilateraal aan de orde stellen in onze mensenrechtendialoog met China, als ook in EU verband in de EU-China mensenrechtendialoog.

Vraag

Is de minister bereid om contact op te nemen met zijn ambtsgeenoot in Marokko over de politieke onrust en sociale achterstand in het Rif-gebergte?

Antwoord

Deze vraag is reeds beantwoord bij de vragen van het lid Karabulut (SP).